

Obchodní akademie a Gymnázium Bubeneč

Krupkovo náměstí 4, 160 00 Praha 6

Školní vzdělávací program

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Obsah

1.	Identifikační údaje	5
2.	Charakteristika školy	6
2.1	Velikost a historie školy.....	6
2.2	Vybavení školy.....	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
2.5	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1	Charakteristika školy	8
3.2	Profil absolventa.....	8
3.3	Organizace přijímacího řízení	10
3.4	Organizace výuky.....	10
3.5	Organizace maturitní zkoušky	10
3.6	Klíčové kompetence	12
3.6.1	Kompetence k učení.....	12
3.6.2	Kompetence k řešení problémů	12
3.6.3	Komunikativní kompetence	12
3.6.4	Personální a sociální kompetence.....	13
3.6.5	Občanské kompetence a kulturní povědomí	14
3.6.6	Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám.....	14
3.6.7	Matematické kompetence	15
3.6.8	Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi.....	15
3.7	Odborné kompetence	16
3.7.1	Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci.....	16
3.7.2	Kvalita práce, výrobků nebo služeb.....	16
3.7.3	Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání.....	16
3.7.4	Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech.....	17
3.8	Zabezpečení výuky žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných	17
3.9	Průřezová témata	18
3.9.1	Občan v demokratické společnosti	18
3.9.2	Člověk a životní prostředí.....	19
3.9.3	Člověk a svět práce.....	20
3.9.4	Informační a komunikační technologie.....	22

3.10 Uplatnění kompetencí a průřezových témat v ŠVP	23
4. Učební plán 78-42-M/02 Ekonomické lyceum	25
4.1 Poznámky k učebnímu plánu.....	25
4.2 Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku	26
5. Učební osnovy	27
5.1 Jazykové vzdělávání a komunikace	27
5.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	27
5.1.2 Cílové zaměření vzdělávací oblasti.....	28
5.1.3 Český jazyk a literatura.....	30
5.1.4 Cizí jazyk	47
5.1.5 Anglický jazyk	56
5.1.6 Francouzský jazyk.....	74
5.1.7 Německý jazyk.....	87
5.1.8 Ruský jazyk	96
5.1.9 Španělský jazyk.....	105
5.2 Povinné základní všeobecné předměty.....	116
5.2.1 Občanská nauka	116
5.2.2 Dějepis.....	126
5.2.3 Zeměpis	134
5.2.4 Fyzika	143
5.2.5 Chemie	153
5.2.6 Biologie.....	161
5.2.7 Matematika	171
5.2.8 Tělesná výchova	186
5.3 Povinné základní odborné předměty	198
5.3.1 Informační technologie	198
5.3.2 Písemná a elektronická komunikace.....	210
5.3.3 Ekonomika.....	221
5.3.4 Právo.....	236
5.3.5 Účetnictví	244
5.3.6 Praxe.....	253
5.4 Volitelné předměty.....	254
5.4.1 Daně	255
5.4.2 Finanční služby	260

5.4.3 Marketing a management.....	268
5.4.4 Matematický seminář.....	275
5.4.5 Společenskovědní seminář.....	282
6. Hodnocení žáků.....	290
7. Autoevaluace školy.....	292

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program: Ekonomické lyceum Bubeneč

Kód oboru vzdělání: 78-42-M/02

Čtyřletý vzdělávací program

Forma vzdělávání: denní

Předkladatel:

Obchodní akademie a Gymnázium Bubeneč

Krupkovo náměstí 4

160 00 Praha 6

IČO: 61384534

IZO: 061384534

RED-IZO: 600005721

Ředitelka: RNDr. Radka Nováková, Ph.D.

Kontakty:

e-mail: oakrupkovo@oakrupkovo.cz

www.oabubenec.cz

tel: +420 224 313 860, +420 224 314 829

Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1

www.praha.eu

tel: +420 236 001 111

Hlavní koordinátor: RNDr. Radka Nováková, Ph.D.

Školní vzdělávací program je platný pro 1. ročníky od 1. 9. 2023.

Školní vzdělávací program byl vypracován v souladu s platným Rámcově vzdělávacím programem pro ekonomické lyceum.

.....
RNDr. Radka Nováková, Ph.D.
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a historie školy

Cílová kapacita školy je 550 žáků. Kromě oboru Ekonomické lyceum se ve škole žáci vzdělávají i v oborech Obchodní akademie a Gymnázium.

Škola se nachází v historické budově v klidné části Prahy 6 – Bubeneč a sousedí s parkem Stromovka. Jedna z budov, ve které škola sídlí, byla v roce 1905 postavena jako reprezentativní radnice obce Bubeneč. Památkově chráněná budova byla citlivě zrekonstruována a nabízí svým žákům i zaměstnancům bezpečné, klidné a ekologicky málo narušené prostředí.

Škola (tehdy Střední ekonomická škola) byla založena v roce 1968, původně sídlila v Kafkově ulici v Praze 6 a na současné adrese se nachází od roku 1973. Historická budova nabízí výbornou atmosféru a dobrý kolektiv žáků i vyučujících. Škola má dobrou dopravní dostupnost, sídlí v dochozí vzdálenosti od stanice metra Hradčanská, dobře dostupná je i autobusovou dopravou.

2.2 Vybavení školy

Škola využívá 22 učeben, z toho je 5 učeben počítačových. Budova disponuje jednou tělocvičnou se šatnami a sprchami. Pro odložení osobních věcí mají žáci k dispozici skříňky. Škola je propojena počítačovou sítí, což umožňuje všem žákům i zaměstnancům bezplatné připojení na internet z kteréhokoli počítače v budově školy, je možné i zabezpečené wi-fi připojení. Všechny učebny jsou vybaveny počítači zapojenými do sítě, dataprojektory a ozvučením. V budově je studentům dále k dispozici knihovna s více než 4 tisíci svazků a studovna s 15 počítači připojenými ke školní síti. Studentům je kdykoli k dispozici kopírka i skener.

Škola provozuje školní jídelnu s kapacitou 450 strážníků. Jídelna nabízí výběr ze dvou jídel a objednávkový systém s lokálním i dálkovým přístupem.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má více než 40 členů; pracují zde začínající učitelé i pedagogové s dlouholetou praxí. Naprostá většina členů sboru je plně kvalifikovaná, někteří pedagogové si své vzdělání doplňují. Samozřejmostí je průběžné další vzdělávání učitelů i dalších zaměstnanců.

Ve škole působí výchovná poradkyně a školní metodik prevence. Výchovná poradkyně spolupracuje se školní psychologkou, která průběžně dochází do školy. Celý tým je k dispozici žákům i rodičům a spolupracuje s ředitelkou školy. Ve škole dále pracuje i koordinátorka environmentální výchovy a kariérový poradce.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Dlouhodobě škola posiluje výuku druhého cizího jazyka v rámci Metropolitního programu hlavního města Prahy.

Dlouhodobým projektem ve vyučování cizích jazyků je rovněž tradiční školní výměnný pobyt. Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskou školou v německém Brakelu. Žáci bydlí v rodinách a důraz je kladen hlavně na společné aktivity, např. společné exkurze, sportovní soutěže, práce na tématu a další.

Škola realizuje poznávací i pobytové zájezdy do evropských zemí, např. do Španělska, Francie, Velké Británie. Žáci poznávají různá místa spojená s historií, zeměpisem či kulturou.

Pro výuku cizích jazyků jsou důležité rovněž návštěvy divadelních představení v anglickém jazyce.

Dlouhodobým projektem jsou také adaptační kurzy 1. ročníků. Cílem je umožnit novým žákům adaptaci na nové prostředí a nové spolužáky. Důležitým cílem je navodit atmosféru důvěry mezi studenty a pedagogy ihned na počátku studia. Škola každý rok pořádá i sportovně-turistický kurz.

Dalším dlouhodobým projektem je pořádání besed a diskusních fór s významnými představiteli společenského, ekonomického a vědeckého života. Besedy jsou pořádány průběžně podle možností a zájmu žáků.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola se snaží utvářet bezpečné prostředí. Dlouhodobě budujeme dobré vztahy mezi žáky, žáky a pedagogy, školou a rodiči. Rodiče mají možnost kdykoli kontaktovat jednotlivé učitele i vedení školy. Rodiče jsou průběžně informováni o prospěchu a chování žáka prostřednictvím elektronického systému Bakaláři a dále dvakrát ročně na třídních schůzkách; informační schůzka pro rodiče žáků nových 1. ročníků se koná i při začátku studia.

Při škole funguje Sdružení rodičů a přátel školy, jehož členy jsou rodiče stávajících i bývalých žáků naší školy. Sdružení pravidelně organizuje pro školu maturitní ples, dále pomáhá financovat vybavení školy IT technikou, podílí se na financování besed, kurzů a exkurzí žáků.

Ve škole funguje i školská rada, která je složena ze dvou zástupců pedagogických pracovníků, dva členové zastupují zřizovatele, jeden člen, rodič, zastupuje nezletilé žáky a jeden člen zastupuje zletilé žáky.

Škola je fakultní školou VŠE Praha.

Vedení školy umožňuje účast žáků na organizaci charitativních akcí, např. Kytičkový den.

Škola podporuje profesionální i poloprofesionální sportovní aktivity žáků, při vrcholovém sportu nadaných žáků umožňuje jejich uvolňování z výuky. Spolupracujeme s jednotlivými sportovními svazy a kluby.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název ŠVP	Ekonomické lyceum Bubeneč
Kód a název vzdělávacího programu	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení:	maturitní zkouška
Certifikace:	vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2023 počínaje prvním ročníkem

3.1 Charakteristika školy

Škola pracuje se žáky ve třech vzdělávacích programech: Obchodní akademie (63-41-M/02), Ekonomické lyceum (78-42-M/02) a Gymnázium (79-41-K/41) s humanitním zaměřením.

Škola se profiluje především výukou předmětů ekonomického směru a výukou jazyků. Žáci studují anglický jazyk jako první cizí jazyk, druhý cizí jazyk volí mezi německým jazykem, francouzským jazykem, španělským jazykem a ruským jazykem. Všechny cizí jazyky studují žáci již od prvního ročníku.

Hlavním cílem je připravit žáky pro studium na vysoké škole, u nás i zahraničí. Dbáme na vybudování širokého odborného a jazykového základu za použití moderních informačních technologií, skupinové a projektové výuky. Odborné znalosti jsou prohlubovány již od druhého ročníku ve volitelných blocích výběrových předmětů. Klíčovým cílem je formovat žáky tak, aby byli schopni zvolit vlastní profesní dráhu a aby získali pozitivní vztah k celoživotnímu vzdělávání. Umožňujeme žákům najít cesty k uplatnění v osobním životě i celé demokratické společnosti.

3.2 Profil absolventa

Hlavní úlohou oboru Ekonomické lyceum i školy coby vzdělávací instituce je formování všeobecně vzdělaného absolventa. Každému musí být poskytnuta podpora takového rozsahu, aby řádně dokončil vzdělávání na naší škole a byl vybaven znalostmi a předpoklady ke studiu na vysoké škole a následně se dokázal uplatnit na trhu práce.

Absolvent má kladný vztah k celoživotnímu vzdělávání. Tím, že ovládá dva cizí jazyky, má veškeré předpoklady ke studiu na českých i zahraničních vysokých školách i v pracovním a občanském životě. Absolvent dokáže pracovat s informačními technologiemi, aplikacemi, píše na klávesnici všemi deseti prsty, dokáže vyhledávat informace, třídit je a posoudit jejich správnost. Umí zpracovat a prezentovat informace na dané téma. Absolvent má široké historické a kulturní znalosti, které využívá k uvědomění si své národní i evropské identity, k respektování práv jiných lidí a jejich kulturních odlišností, je vnímavý a tolerantní. Absolvent je schopen sebereflexe, zvládá přijmout radu i kritiku. Dokáže kultivovaně vyjádřit a obhájit své myšlenky a vést diskusi.

Obecným cílem vzdělávání v oboru Ekonomické lyceum je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci v přiměřené míře naplnili čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se

pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Metody výuky, které naplňují základní cíle, jsou zaměřeny na rozvíjení studijních dovedností, které žákům usnadní adaptaci na vysokoškolské studium.

Vedle výchovně vzdělávacího procesu škola věnuje pozornost komplexnímu působení na žáka, na jeho schopnost stanovit si hodnotový žebříček, rozvíjet osobní záliby, kulturní a sportovní činnost. Škola vychovává samostatné občany státu a klade důraz na jejich odpovědnost, čestnost, pracovitost a podnikavost. Vzdělání je koncipováno se záměrem na přípravu žáků na další studium na vysokých a vyšších odborných školách.

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, osvojili či prohloubili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, klíčové i odborné kompetence. Absolventi oboru vzdělání Ekonomické lyceum mají znalosti, které jsou v současné době potřebné pro další studium a pro uplatnění na trhu práce. Škola jim poskytuje široké všeobecné vzdělávání a základy ekonomického vzdělávání.

Velkou váhu v tomto oboru má jazykové vzdělávání. Žáci studují povinně dva cizí jazyky. Po celé čtyři roky rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou cizích jazyků, které si volí z nabídky – anglický, francouzský, německý, ruský a španělský jazyk. Žáci se mohou zapojit i do výměnného programu s partnerskou školou v Brakelu. Cílem je odbourávat jazykové a komunikační bariéry. To vše tvoří dostatečně velký prostor pro zvládnutí cizího jazyka na úrovni požadavků maturitní zkoušky.

Žáci dále získávají znalosti přírodních zákonů a jevů, poznatky z psychologie, historie, přehled v oblasti geografie, praktické odborné vzdělání v oboru ekonomie, účetnictví a vědomosti z obecně ekonomických disciplín plnících přípravnou funkci ve vztahu k vysokoškolskému studiu.

V učebním plánu je posílena všeobecná složka jazykového vzdělávání, které probíhá v předmětu Český jazyk a literatura, ve výuce dvou cizích jazyků, matematického vzdělávání v předmětu Matematika, přírodovědného vzdělávání v předmětech Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis, společenskovedního vzdělávání v předmětech Dějepis a Občanská nauka. Odborné vzdělání se realizuje v předmětech Ekonomika, Účetnictví, Právo, Informační technologie, Písemná a elektronická komunikace a ve volitelných předmětech.

Základním posláním oboru vzdělání Ekonomické lyceum je důkladná příprava pro zvládnutí přijímacího řízení a pro studium na vysokých školách a vyšších odborných školách. Obor připravuje také na možnost zaměstnání v širokém spektru pracovních činností, kde by absolventi měli být schopni rychlého přizpůsobení se novým pracovním požadavkům bez nutnosti rekvalifikace.

Vzdělání je v průběhu celého studia masivně podporováno prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě výuky předmětu informační technologie a písemná a elektronická komunikace, jejichž náplň s výpočetní technikou bezprostředně souvisí, je řada dalších předmětů s prací na počítačích spojena, například účetnictví, praxe, volitelné předměty. Výuka je dále podporována multimediálními programy v multimediální učebně. Žáci absolvují povinnou dvoutýdenní odbornou praxi ve 3. ročníku, kde mají možnost konkrétně rozvíjet v reálných firmách odborné kompetence, učí se pracovat v týmu, prohlubují své znalosti z odborných předmětů a učí se aplikovat je v konkrétních podmínkách reálného života.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí vyhláškou č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání v platném znění a zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

Do konce ledna příslušného kalendářního roku zveřejní ředitelka školy kritéria přijetí na jednotlivé obory a nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů. Uchazeči konají jednotné přijímací zkoušky (JPZ, organizuje Cermat) z českého jazyka a matematiky.

Výsledky přijímacího řízení jsou zveřejňovány v anonymizované podobě na webových stránkách školy a v listinné podobě na veřejně přístupném místě.

3.4 Organizace výuky

Organizace výuky oboru vzdělání Ekonomické lyceum vychází z požadavků na přípravu žáků ke studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách. Výuka je realizována v rámci systému vyučovacích hodin. Vyučovací předměty obsahují konkrétní teoretické a praktické poznatky, které je třeba soustavně upevňovat a procvičovat. Výuka vybraných předmětů je umístěna do odborných učeben vybavených potřebnou technikou. Kromě toho jsou do vyučování zařazeny další organizační formy. V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví je to lyžařský výcvikový kurz pro žáky 1. ročníku, projektové dny tělesné výchovy pro žáky 2. ročníku a sportovně turistický kurz pro žáky 3. ročníku.

Pro zlepšení komunikace v cizím jazyce je pravidelně organizován výměnný pobyt s partnerskou školou v Brakelu, pořádají se poznávací a pobytové zájezdy v Anglii, Francii a Španělsku, organizují se jednodenní zájezdy do německy hovořících zemí.

V rámci odborného vzdělávání je do výuky začleněna odborná praxe v rozsahu dvou týdnů v závěru 3. ročníku.

V průběhu celého studia je výuka doplňována projektovými dny, různými exkurzemi, výlety, návštěvami kulturních akcí, poznáváním architektonicky a historicky významných památek a dalšími aktivitami, které doplňují každodenní výuku o praktické činnosti, o poznávání reality a o kulturní a umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni žáků.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol a pro rychlé vytvoření dobře fungujícího školního kolektivu jsou pro žáky 1. ročníku organizovány adaptační kurzy. Jsou organizovány a vedeny na profesionální úrovni odborníky i proškolenými učiteli. Kurzů se účastní i třídní učitelé.

3.5 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, v platném znění. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Stupeň dosaženého vzdělání je střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou.

Struktura maturitní zkoušky:

- Společná část maturitní zkoušky:
  - 1) český jazyk a literatura,
  - 2) volitelný předmět z nabídky: cizí jazyk a matematika.

- Profilová část maturitní zkoušky:
  - 1) ústní zkouška z ekonomiky,
  - 2) ústní zkouška z nabídky předmětů stanovené ředitelkou školy,
  - 3) praktická zkouška – soubor ekonomických předmětů.

Obsah ústní zkoušky z ekonomiky a volitelného předmětu z nabídky stanovené ředitelkou školy je dán školním vzdělávacím programem. Praktická zkouška (SEP, Soubor ekonomických předmětů) má písemnou formu a obsahuje úkoly, jejichž cílem je prověřit schopnosti a odborné kompetence všech žáků z oblasti účetnictví, cizojazyčné korespondence a práva. Cílem práce je ověřit, že žák dokáže:

- aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti;
- myslet v ekonomických souvislostech;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb;
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Součástí praktické zkoušky je i řešení úloh na počítači, kde jsou kromě účtování podle účetních dokladů prověřovány i získané dovednosti a návyky související se zpracováním těchto dokladů a vedením účetních knih.

Každý žák může dále vykonat v obou částech maturitní zkoušky nepovinnou maturitní zkoušku. Ve společné části může volit podle vlastního zájmu z nabídky uvedené v prováděcí vyhlášce, v profilové části volí z nabídky stanovené ředitelem školy.

Jednu zkoušku z cizího jazyka může žák nahradit úspěšně vykonanou standardizovanou zkouškou z tohoto cizího jazyka minimálně na úrovni B2, výsledek musí být doložen jazykovým certifikátem. Aktuální údaje lze nalézt na webových stránkách školy.

3.6 Klíčové kompetence

K získání a rozvoji jednotlivých kompetencí, které jsou stanoveny rámcově vzdělávacím programem a školním vzdělávacím programem, slouží výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k osobnímu rozvoji jedince a jeho úspěšnému začlenění do společnosti.

3.6.1 Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a budoucím povolání.

3.6.2 Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

3.6.3 Komunikativní kompetence

Prvořadým předpokladem učení je čtenářská gramotnost, dovednost práce s informacemi, ovládnutí psaní a početních úkonů. Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni adekvátně se vyjadřovat v písemné i ústní formě v různých vzdělávacích, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

3.6.4 Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

3.6.5 Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

3.6.6 Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

3.6.7 Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

3.6.8 Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT (= informační a komunikační technologie), využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi; absolventi by tedy měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

3.7 Odborné kompetence

Odborné kompetence žáka jsou cílem odborného vzdělávání a vytváří, resp. prohlubují, se zejména prostřednictvím odborných předmětů, povinných i volitelných. Všeobecné předměty rovněž získání a prohlubování odborných kompetencí v adekvátní míře podporují. Odborné kompetence tak prostupují celým školním vzdělávacím programem; specifika jsou uvedena u konkrétních předmětů.

3.7.1 Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci

Cílem je, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

3.7.2 Kvalita práce, výrobků nebo služeb

Je žádoucí, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

3.7.3 Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání

Cílem je, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

3.7.4 Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech

Cílem je, aby absolventi:

- mysleli v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovali hledisko ekonomické efektivity a chovali se racionálně v osobním i profesním životě;
- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali;
- samostatně zpracovávali odborné práce a projekty, efektivně prezentovali výsledky své práce;
- sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice a dokázali se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí;
- prováděli činnosti související se zajištěním hlavní činnosti, zejména zajištění oběžného majetku, dlouhodobého majetku a zaměstnanců a prodej;
- vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a prováděli výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů;
- účtovali běžné účetní operace a orientovali se v daňové soustavě;
- efektivně ovládali klávesnici počítače a vyhotovovali základní druhy písemností;
- uměli jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovali vhodné komunikační prostředky.

3.8 Zabezpečení výuky žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných

Informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) získává škola již při přijímacím řízení ze zpráv pedagogicko-psychologické poradny či jiných zařízení, v jejichž péči byli žáci na základní škole. Škola dlouhodobě spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 6.

Školní psycholožka provádí na začátku studia diagnostiku přetrvávajících obtíží a doporučuje individuální přístup ve výuce tak, aby se výrazně snížila neúspěšnost žáka ve studiu. Potřeby každého konkrétního žáka jsou řešeny ve spolupráci třídního učitele, vyučujícího daného předmětu, školní psycholožky, výchovné poradkyně, vedení školy a rodičů tak, aby žák mohl úspěšně absolvovat studium v plném rozsahu. Pedagogové věnují těmto žákům zvýšenou pozornost, volí vhodné metody a formy výuky, případně hodnocení. Žáci jsou informováni o možnostech uzpůsobení podmínek při konání maturitní zkoušky.

Žákům se sociálně slabšího prostředí škola umožňuje půjčování učebnic, studijních materiálů a jiných pomůcek, které má k dispozici. Speciální přístup v některých případech vyžadují i žáci z jiného kulturního prostředí, kteří mohou mít problémy s nedostatečnou znalostí češtiny.

Zvýšená pozornost je věnována nadaným a mimořádně nadaným studentům. K jejich rozvoji je třeba rovněž přistupovat individuálně. Výchovná poradkyně vede seznam nadaných i mimořádně nadaných žáků a pravidelně tyto materiály aktualizuje. Podporujeme účast těchto žáků v soutěžích (odborných, grafických, jazykových, sportovních i ekonomických).

Žáci, kteří se věnují sportovní přípravě na vrcholové úrovni, mohou mít v průběhu vzdělávání úpravu organizace výuky. O možnostech úpravy organizace studia rozhoduje ředitelka školy na základě studijních a sportovních výsledků žáka a po dohodě s příslušnou sportovní organizací.

Nadaným žákům zajišťujeme kontakt s vysokými školami a dalšími vzdělávacími institucemi dle aktuálních podmínek. Učitelé cizích jazyků pomáhají připravovat žáky na mezinárodně uznávané jazykové zkoušky.

3.9 Průřezová témata

Průřezová témata jsou organickou součástí školního vzdělávacího programu a jejich naplnění není vázáno na konkrétní předmět, jsou během vzdělávání rozložena časově i tematicky tak, aby jejich obsah korespondoval s obsahem předmětů a příslušnými klíčovými i odbornými kompetencemi.

Specifika jsou uvedena u jednotlivých předmětů, zde následuje obecný přehled průřezových témat; jejich názvy a náplň vycházejí z aktuálního rámcového vzdělávacího programu pro obor Obchodní akademie.

3.9.1 Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného a aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se samozřejmě realizuje nejvíce, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou jejího naplnění je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, zodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;

- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média; morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- právní minimum pro soukromý a občanský život.

3.9.2 Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí i jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Toto průřezové téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos průřezového tématu spočívá ve třech rovinách:

- informativní, jež směřuje k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, orientované na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání (ekologie, člověk a životní prostředí), dále je začleněno ve společenskovedním vzdělávání, v estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

V odborné složce je průřezové téma diferencovaně začleněno do jednotlivých předmětů s cílem maximální efektivity. Zaměřuje se zejména na materiálové a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, na vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje zejména tato témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

3.9.3 Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Téma přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;

- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

- **Individuální příprava na pracovní trh**

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

- **Svět vzdělávání**

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

- **Svět práce**

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

- **Podpora státu ve sféře zaměstnanosti**

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy jsou začleněny do všeobecné i odborné složky. Výuka je koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu, a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi.

Při výuce se využívají různé techniky, např. rolové hry, simulační hry, odborná praxe, týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

3.9.4 Informační a komunikační technologie

Informační společnost je založena na systémovém využívání digitálního zpracování, přenosu a uchování informací za pomoci prvků moderních informačních a komunikačních technologií (ICT). V současné době je vzdělávání v oblasti ICT nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky ICT se stává také významná ekonomická aktivita. Tyto technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času, což přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky ICT do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání a soukromého života.

Průřezové téma je realizováno nejen v samostatném vyučovacím předmětu, žádoucí a nutné je jeho pronikání i do předmětů ostatních. Těžištěm výuky informačních a komunikačních technologií je v provádění praktických úkolů ve všech předmětech, tedy nejen ve specializovaném předmětu zaměřeném na ICT.

Pro potřeby hendikepovaných žáků je možno využít řady HW i SW úprav či pomůcek, aby žák nebyl nijak zásadně omezován ve využívání informačních a komunikačních technologií; v těchto případech je však třeba vycházet z individuálních potřeb jednotlivce a obecně je blíže definovat nelze.

3.10 Uplatnění kompetencí a průřezových témat v ŠVP

V tabulkovém přehledu jsou jednotlivé klíčové i odborné kompetence a průřezová témata číselně označena následujícím způsobem:

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Komunikativní kompetence
4. Personální a sociální kompetence
5. Občanské kompetence a kulturní povědomí
6. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
7. Matematické kompetence
8. Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

Odborné kompetence

9. Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci
10. Kvalita práce, výrobků nebo služeb
11. Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání
12. Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech

Průřezová témata

13. Občan v demokratické společnosti
14. Člověk a životní prostředí
15. Člověk a svět práce
16. Informační a komunikační technologie

Přehled začlenění kompetencí a průřezových témat

Předměty	Klíčové kompetence								Odborné kompetence				Průřezová témata			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Povinné základní všeobecné																
Český jazyk a literatura	x	x	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x	x	x	x
První cizí jazyk	x	x	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x	x	x	x
Druhý cizí jazyk	x	x	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x	x	x	x
Občanská nauka	x	x	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x	x	x	x
Dějepis	x	x	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x	x	x	x
Zeměpis	x	x	x	x	x	-	x	x	-	-	-	-	x	x	-	x
Fyzika	x	x	x	x	-	x	x	x	-	-	-	-	x	x	x	x
Chemie	x	x	x	x	-	x	x	x	-	-	-	-	x	x	x	x
Biologie	x	x	x	x	-	x	x	x	-	-	-	-	x	x	-	x
Matematika	x	x	x	x	-	x	x	x	-	-	-	-	-	-	x	x
Tělesná výchova	x	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	-
Povinné základní odborné																
Informační technologie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	-	x	x
Písemná a elektronická komunikace	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	-	x	x
Ekonomika	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Právo	x	-	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x	x	-	x	-
Účetnictví	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x	x
Volitelné																
Daně	-	-	x	x	-	x	-	x	-	-	-	x	x	-	x	x
Finanční služby	x	x	x	-	-	x	x	x	-	x	x	x	x	-	x	x
Marketing a management	x	x	x	x	-	x	x	x	-	x	x	x	x	x	x	x
Matematický seminář	x	x	x	x	-	x	x	x	-	-	-	-	-	-	x	x
Společenskovední seminář	-	-	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x	x	x	x

4. Učební plán 78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů		Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
		1.	2.	3.	4.	Celkem
Povinné základní všeobecné		26	27	21	17	91
Český jazyk a literatura	CJL	3 (1)	3	3	3	12
První cizí jazyk	PCJ	4 (4)	4 (4)	4 (4)	5 (5)	17
Druhý cizí jazyk	DCJ	3 (3)	3 (3)	3 (3)	4 (4)	13
Občanská nauka	OBN	2	1	2	-	5
Dějepis	DEJ	2	2	2	-	6
Zeměpis	ZEM	2	2	-	-	4
Fyzika	FYZ	2	2	-	-	4
Chemie	CHE	2	2	-	-	4
Biologie	BIO	-	2	2	-	4
Matematika	MAT	4 (1)	4	3	3	14
Tělesná výchova	TEV	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8
Povinné základní odborné		7	7	12	12	38
Informační technologie	ITC	2 (2)	2 (2)	2 (2)	-	6
Písemná a elektronická komunikace	PEK	3 (3)	1 (1)	2 (2)	1 (1)	7
Ekonomika	EKO	2	2	3	4	11
Právo	PRA	-	-	1	2	3
Účetnictví	UCE	-	2 (2)	4 (4)	5 (5)	11
Volitelné		-	-	-	4	4
Celkem		33	34	33	33	133

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Pro dělení předmětů jsou v plánu použity následující symboly:

- není-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, třída se při vyučování nedělí;
- je-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, jeho hodnota určuje počet dělených hodin.

Dělení předmětů do skupin je v pravomoci ředitelky školy, musí být v souladu s požadavky BOZP a bude záviset na naplněnosti tříd.

Žáci studují povinně dva cizí jazyky z pěti nabízených – anglický, francouzský, německý, ruský a španělský. Prvním cizím jazykem je míněn jazyk, který se žák učil na ZŠ a v jehož studiu pokračuje na škole střední a pravděpodobně si ho vybere jako maturitní předmět. Druhým cizím jazykem je míněn jazyk, s jehož studiem žák začíná v prvním ročníku střední školy.

Odborná praxe je realizována formou praxe v reálných firmách v závěru 3. ročníku.

Do 4. ročníku jsou zařazeny volitelné předměty: Matematický seminář, Společenskovědní seminář, Marketing a management, Daně a Finanční služby. Nabídka volitelných předmětů se může měnit podle vývoje legislativy vztahující se k maturitním zkouškám.

Volitelné předměty pro 4. ročník oboru Ekonomické lyceum

Předmět	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Daně	DAN	-	-	-	2	2
Finanční služby	FIS	-	-	-	2	2
Marketing a management	MAM	-	-	-	2	2
Matematický seminář	MAS	-	-	-	2	2
Společenskovědní seminář	SVS	-	-	-	2	2

Žáci si z nabídky volí povinně 2 předměty. O minimálním počtu žáků ve volitelném předmětu rozhoduje ředitelka školy podle hlediska hospodárnosti a podle možností školy. Maximální počet žáků je omezen charakterem předmětu.

V průběhu studia si mohou žáci zvolit i nepovinné předměty, které by odpovídaly jejich zájmu o specializaci. O jejich zavedení rozhoduje ředitelka školy podle zájmu žáků a možností školy.

4.2 Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	30
Adaptační kurz	1	-	-	-
Lyžařský výcvikový kurz	1	-	-	-
Sportovně- turistický kurz	-	-	1	-
Projektové dny tělesné výchovy	-	1	-	-
Odborná praxe	-	-	2	-
Maturitní zkouška	-	-	-	4
Časová rezerva	4	5	3	2
Celkem týdnů	40	40	40	37

5. Učební osnovy

5.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory **český jazyk a literatura** (CJL), **první cizí jazyk** (PCJ) a **druhý cizí jazyk** (DCJ).

5.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazykové **vzdělávání v českém jazyce** vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. **Vzdělávání v oblasti literatury** spadá sice formálně do vzdělávání estetického, obě oblasti jsou však propojeny, vzájemně se podporují a doplňují a tvoří náplň předmětu Český jazyk a literatura.

Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk jako takový, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Ve výuce **českého jazyka a literatury** žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném (ve srovnání se základním vzděláváním) – jako východisko ke komunikaci v různých, i náročnějších, typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci i pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených teoretických poznatků je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení **cizích jazyků** navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených i psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci ve světě i životě.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat o běžných tématech, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru **první cizí jazyk** navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru **druhý cizí jazyk** navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídající úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně A2 - B1 podle tohoto rámce.

5.1.2 Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání českého i cizího jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace v daném kulturním prostředí, i v digitálním, a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a prostředích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- rozvíjení kompetencí, znalostí, dovedností a postojů v prostředí digitálních technologií, v online komunikaci na sociálních sítích;

- tvořivé práci s věcným i uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, což pozitivně působí na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

5.1.3 Český jazyk a literatura

Název vyučovacího předmětu:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Zkratka vyučovacího předmětu:	CJL
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	12
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.3.1 Charakteristika učiva

Předmět **Český jazyk a literatura** se podílí na rozvoji duchovního života žáků, rozvíjí především jejich komunikační a sociální kompetence, učí využívat jazyka jako základního prostředku k dorozumívání a myšlení, přijímání, sdělování a výměně informací. K dosažení tohoto cíle přispívají v souladu jazykové i estetické vzdělávání. Předmět Český jazyk a literatura je základem a nástrojem pro celé studium a všechny vyučovací předměty.

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura tvoří tři složky:

- jazyková výchova;
- komunikační a slohová výchova;
- literární výchova.

V **jazykové výchově** si žáci osvojují spisovnou podobu jazyka, učí se rozlišovat i jeho další formy a jsou si vědomi dynamického vývoje jazyka a jeho forem. Správné ovládnutí a používání jazyka vede žáky k přesnému a logickému myšlení a přispívá k jasnému a srozumitelnému vyjadřování.

V **komunikační a slohové výchově** se učí žáci správně vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), učí se analyzovat texty a kriticky je posuzovat po stránce obsahové i formální. Zároveň se také učí kultivovaně mluvit i psát, rozlišovat různé komunikační situace a adekvátní jazykové prostředky, prakticky zvládnout jednotlivé slohové útvary.

Těžiště **literární výchovy** spočívá v četbě a interpretaci textů. Její nedílnou součástí je i historická a žánrová orientace. Žáci poznají umělecké prostředky, které autor uplatňuje ve svém díle, a tak se učí chápat i interpretovat jeho záměry. Získávají a rozvíjejí čtenářské návyky a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle i interpretovat text, diskutovat a přijímat i názory odlišné.

Výuka jazyka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy, rozvíjí je se zřetelem na jejich profesní zaměření. Klade si za cíl prohloubit nabyté vědomosti a posunout je na vyšší úroveň. Literární vzdělávání přispívá k celkovému přehledu o hlavních proudech a osobnostech české i světové literární historie a kultury vůbec. Literární učivo je sestaveno v učebním plánu chronologicky. Žáci jsou vedeni k hlubšímu a trvalému zájmu o kulturu.

Obecné cíle předmětu jsou především tyto:

- pochopit jazyk jako systém;
- poskytnout základy jazykovědného vzdělání;
- zvládnout český jazyk jako nezbytný předpoklad pro studium cizích jazyků;

- zvládnout jazyk jako předpoklad pro společenské a pracovní uplatnění;
- vnímat mateřský jazyk jako výsledek kulturního a historického vývoje národa;
- rozvíjet schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit a předávat je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě;
- vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory;
- porozumět čtenému textu prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných textů z různých funkčních stylů;
- chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- pochopit význam umění pro člověka;
- poskytnout základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů jednotlivých kulturních epoch;
- podílet se na hodnotové orientaci žáků, na utváření jejich morálního profilu a estetického citění;
- pochopit strukturu a význam literárního díla;
- porozumět uměleckému textu na pozadí historických a společenských souvislostí;
- pěstovat potřebu číst díla umělecké literatury;
- tolerovat odlišné estetické citění, vkus a zájmy druhých lidí;
- vytvořit pozitivní vztah k hodnotám místní, národní, evropské a světové kultury;
- získat přehled o kulturním dění národním i světovém;
- uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření osobních názorů, kultury;
- vést žáky k osvojení poznatků potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a uplatnění na trhu práce;
- rozvoj dovedností učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat;
- formování tvořivého a aktivního postoje k problémům;
- vést žáky k adaptabilitě na nové podmínky a ke schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat;
- utváření a kultivace svobodného, kritického a nezávislého myšlení, rozvoj kreativity a imaginace žáků;
- vést žáky k oproštění se od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické a náboženské nesnášenlivosti přes poznání kulturních hodnot;
- rozvíjení komunikačních schopností a dovedností.

Obsah jednotlivých složek se vzájemně prolíná a doplňuje. Vědomosti a dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité pro další vzdělávání i běžný život.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení a osvojování:

- poznatků z vývoje české a světové literatury v kulturních i historických souvislostech;
- poznatků z literární teorie a jejich aplikace;
- gramatiky;
- stylistických dovedností;
- komunikačních dovedností;
- základů informační výchovy;
- poznatků o vývoji českého jazyka a jeho postavení v systému jazyků;

- práce s textem – analýza, porozumění, interpretace;
- základů informatiky;
- lexikologie;
- základy komunikačních dovedností a technika mluveného projevu;
- vybrané poznatky z psychologie obecné, psychologie osobnosti, sociální psychologie.

5.1.3.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Český jazyk a literatura** je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 3 hodin týdně ve všech ročnících. Jde o základní povinný maturitní předmět.

Předmět Český jazyk a literatura je rozdělen do dvou tematických oblastí: literární části a jazykově slohové části. Tyto části jsou rozvrženy v rámci 3 týdenních hodin následujícím způsobem:

Ročník	Literatura	Jazyk / Sloh
1.	1 hodina	2 hodiny
2.	1 hodina	2 hodiny
3.	2 hodiny	1 hodina
4.	2 hodiny	1 hodina

5.1.3.3 Pojetí výuky

Český jazyk a literatura je součástí všeobecného vzdělávání a je základem rozvíjení většiny klíčových schopností a dovedností, které žákům pomáhají zvládat ostatní vyučovacím předměty. Ovlivňuje začleňování mladého člověka do společnosti, jeho osobní i profesní život, ovlivňuje i utváření jeho hodnotové orientace.

Základním cílem předmětu je vychovat žáky ke srozumitelnému, kultivovanému a jazykově správnému projevu, podílet se na rozvoji jejich duchovního života a přispět tak k jejich dobrému uplatnění v životě. Cílem předmětu je též utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám a přispívat k jejich ochraně.

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- klasický výklad;
- řízený rozhovor;
- samostatná práce individuální i skupinová;
- samostatná domácí práce, referáty;
- společná i individuální četba textu, jeho rozbor a interpretace;
- exkurze (divadlo, galerie, příležitostné výstavy, knihovny);
- společná návštěva filmových a divadelních představení, jejich rozbor, hodnocení;
- využití multimediální techniky;
- rozhovor na aktuální témata;
- rozbor nedostatků ve vyjadřování (sebehodnocení);
- různé druhy testů;
- praktický slohový cvičení;
- diktáty a pravopisná cvičení;

- gramatická a stylistická cvičení;
- řečnická cvičení.

5.1.3.4 Hodnocení žáků

V předmětu Český jazyk a literatura se hodnotí obsahová správnost výpovědi i celého projevu, bezchybné a vhodné použití gramatických stylistických prostředků v projevech ústních i písemných. V písemném projevu je hodnocena i pravopisná správnost, v mluveném projevu dodržení normy české výslovnosti.

Žáci budou hodnoceni na základě kombinace ústního a písemného zkoušení.

Nejčastěji používané formy zkoušení:

- individuální zkoušení;
- frontální zkoušení;
- písemné testy;
- slohové práce;
- přednes referátů;
- řečnická cvičení.

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Převažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice, doplňováno bude ústním hodnocením a sebehodnocením, popřípadě i hodnocením ze strany spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel.

5.1.3.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Žáci tvoří referáty, v nichž dovedou informovat o přečteném díle a interpretovat je. Učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Zejména v hodinách jazyka a stylistiky vede učitel žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

Žák by měl:

- rozebrat a interpretovat text, zpracovávat souvislé texty na běžná i odborná témata;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů;
- s porozuměním poslouchat a analyzovat mluvené projevy;
- aktivně vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů;
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- formulovat svoje myšlenky, jasně, srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně;

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při interpretaci literárního díla nebo při stylistických cvičeních či hodnocení slohových prací formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových a literárních soutěží.

Žák by měl získávat schopnosti:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- efektivně se učit a pracovat;
- zaujímat aktivní a tvořivý postoj k problémům;
- utvářet si svobodné, kritické a nezávislé myšlení, úsudek a rozhodování;
- samostatně zdůvodňovat své postoje a názory, vyhodnocovat a ověřovat svá řešení;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat;
- přijímat rady i kritiku.

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování (jak v hodinách literatury, tak stylistiky) diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v literárních i jazykových hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- uznávat hodnoty místní, národní i světové kultury a mít k nim kladný vztah;
- respektovat národní a kulturní specifika i názory jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné knižní tituly jak pro individuální četbu, tak pro referáty (prezentace) žáků, zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy, navštíví se žáky divadelní představení, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

Žák by měl:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl být schopen:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím;
- získávat a rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.1.3.6 Průřezová témata a mezipředmětové vazby

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, zodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;

- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem průřezového tématu je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

- **Člověk a svět práce**

Naplňování cílů tohoto tématu předpokládá zejména:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace;
- naučit žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- naučit žáka odpovídající verbální komunikaci při jednáních a písemné vyjadřování při úřední komunikaci.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání, při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vazby

- Dějepis
- Občanská nauka
- Literární a jazykový seminář
- Cizí jazyk
- Informační technologie
- Písemná a elektronická komunikace
- obecně všechny vyučovací předměty, povinné i výběrové

5.1.3.7 Učební osnovy

Český jazyk a literatura – 1. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• orientuje se v soustavě jazyků; • dokáže vysvětlit zákonitosti vývoje jazyka; • rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu a dialekty; • seznamuje se s jazykovými příručkami a aktivně je používá;	Čeština – národní jazyk • zařazení češtiny do systému jazyků • základní znaky češtiny • vývojové tendence • národní jazyk a jeho útvary • kodifikace a příručky • jazyková kultura	
• orientuje se ve výstavbě textu; • rozumí obsahu textu; • vyhledává odpovídající informace; • samostatně stylizuje a využívá věcné informace k vlastním ústním i písemným projevům; • má přehled o knihovnách a jejich službách; • zaznamenává bibliografické údaje;	Metody studia a základy informatiky • orientace v textu a racionální studium; zpracování textu a jeho reprodukce • referát	
• rozlišuje jednotlivé funkční styly a stylové postupy, slohové žánry; • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi; • rozlišuje slohově příznakové jazykové prostředky a správně je používá ve vlastních projevech; • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu;	Obecné poučení o slohu • slohotvorné činitele subjektivní a objektivní • komunikační situace a komunikační strategie • slohové postupy • funkční styly • stylové třídění slovní zásoby	
• stylizuje krátké mluvené a psané projevy; • vybírá odpovídající jazykové prostředky; • rozlišuje jednotlivé slohové útvary a správně je využívá; • vyjadřuje se srozumitelně a věcně správně; • využívá neutrálních i slohově příznakových jazykových prostředků;	Styl prostě sdělovací a jeho žánry a postupy • běžná jazyková komunikace; psané a mluvené projevy • zpráva, oznámení, pozvánka, inzerát... • osobní dopis • vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální a formální, připravené i nepřipravené	
• zvládá vyprávěcí slohový postup, zná jeho zákonitosti a využívá odpovídající jazykové prostředky;	Vypravování v rámci prostě sdělovacího stylu	
• uplatňuje zásady pravopisu v písemném projevu; • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky; • řídí se zásadami spisovné výslovnosti;	Hlavní principy spisovné výslovnosti a českého pravopisu • hlavní principy českého pravopisu • zvukové principy a ortoepické normy jazyka	

• správně chápe a rozlišuje význam slov, rozlišuje významové vztahy a využívá je; • obohacuje individuální slovní zásobu; • používá adekvátní slovní zásobu; • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak;	Slovní zásoba, základní pojmy lexikologie, rozšiřování a obohacování slovní zásoby • tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby	
	Kontrolní slohová práce	
• rozlišuje různé druhy textu a vyhledá a pojmenuje jejich stylová specifika; • pochopí a správně vyjádří obsah textu; • využívá pojmy literárněhistorické, literárně-teoretické, stylistické a gramatické k analýze textu.	Četba, interpretace a transformace různých druhů textů, orientace v textu; analýza textů uměleckých i neuměleckých • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů	

Český jazyk a literatura – 1. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zvládá základní znalosti z literární teorie; • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; • rozpoznává základní literární žánry a složky literárního díla (tj. charakteristické znaky) a aplikuje získané znalosti při rozboru jednotlivých vybraných literárních děl; • rozezná umělecký text od neuměleckého a vystihne jejich základní odlišnosti; • orientuje se v historickém vývoji a v rozdílnostech jednotlivých uměleckých stylů; • chápe souvislosti historického a kulturního vývoje; • zařadí typická díla do literárního kontextu; • zhodnotí význam jednotlivých autorů v rámci literárního kontextu; • vyjádří vlastní názory a prožitky z recepce literárních děl; • má přehled o knihovnách a jejich službách; • samostatně vyhledává informace;	Úvod do studia literatury • funkce umělecké literatury • základy literární vědy • základní pojmy literární teorie • základní literární žánry	
	Bible – základ naší kultury, vznik, obsah, význam	
	Antická literatura	
	Literatura období středověku • evropská literatura • česká literatura 9. – 14. století • literatura období husitského hnutí	
	Literatura období novověku do konce 18. století • renesanční literatura v Evropě i v našich zemích • baroko světové a české • J. A. Komenský • klasicismus, osvícenství a preromantismus ve světové literatuře	

Český jazyk a literatura – 2. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• seznamuje se se zákonitostmi a jazykovými prostředky stylu a správně je využívá; • stylizuje základní slohové útvary administrativního stylu; • využívá jazykových prostředků vhodných pro oficiální společenský styk; • přednáší krátké projevy; • procvičuje využívání poznatků pro sebe prezentaci při vstupu na trh práce;	Administrativní styl • žádost, životopis, drobné administrativní útvary; zápis z porady, pracovní hodnocení • oficiální a úřední dopis • ústní vyjadřování v oficiálním společenském styku; řečová etiketa, nácvik situační komunikace	
• ovládá techniku mluveného slova a rozlišuje rozdíly mluveného a psaného projevu; • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně;	Kultura mluveného projevu • projevy připravené a nepřipravené • příprava projevu: poznámky, osnova	
• používá adekvátní slovní zásobu; • nahradí cizí slovo českým výrazem a naopak; • rozlišuje funkční zabarvení výrazů;	Slovní zásoba a tvoření slov, využívání slovní zásoby • obohacování slovní zásoby	
	Kontrolní slohová práce	
• v písemném i mluveném projevu využívá poznatků tvarosloví; • pracuje s normativními příručkami;	Prohlubování a systematizace poznatků morfologie • gramatické tvary a jejich sémantická funkce	
• upevňuje a prohlubuje zvládnutí pravopisné normy v písemném projevu;	Prohlubování pravopisných poznatků a dovedností • práce s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě	
• zvládá základní znaky popisného stylu, rozlišuje projevy odborné a umělecké; • využívá odpovídající neutrální i funkčně zabarvené výrazy; • zvládá odbornou terminologii; • formuluje správně, jasně a zřetelně; • správně využívá emocionálních prostředků;	Základní znaky útvarů odborného stylu; popis • odborný popis, pracovní postup a návod k činnosti, odborný referát • popis statický a dynamický; popis osoby a věci • charakteristika • využívání charakteristiky a popisu v uměleckém stylu	
	Kontrolní slohová práce	
• rozlišuje různé druhy textu a vyhledá a pojmenuje jejich stylová specifika; • pochopí a správně vyjádří obsah textu; • využívá pojmy literárně-historické, literárně-teoretické, stylistické a gramatické k analýze textu.	Četba, interpretace a transformace různých druhů textů, orientace v textu; analýza textů uměleckých i neuměleckých • techniky a druhy čtení; orientace c textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu	

Český jazyk a literatura – 2. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zvládá formulovat rozdíly mezi jednotlivými literárními a uměleckými směry; • chápe vztah mezi historickým a kulturním vývojem; • dokáže podle základních znaků zařadit literární (umělecké) dílo do daného stylu; • na přečtených literárních dílech vymezí znaky daného literárního směru; • aplikuje poznatky z literární teorie pro hodnocení a charakterizování jednotlivých literárních děl; • rozlišuje literární žánry; • zařadí literární dílo do literárního a kulturního kontextu, posoudí i jeho význam na základě získaných poznatků; • text interpretuje a debatuje o něm; • dokáže rozpoznat specifika světového a českého literárního vývoje;	České národní obrození • česká literatura prvních fází českého národního obrození • vliv romantismu a realismu na tvorbu autorů 30. – 50. let 19. století	
	Romantismus, realismus a naturalismus ve světové literatuře 19. století • základní znaky romantismu a jeho představitelé • základní znaky realismu a jeho představitelé • vztah realismu a naturalismu, představitelé naturalismu	
	Česká literatura 2. poloviny 19. století • májovci • ručovci a lumírovci • kritický realismus v české literatuře	
	Moderní umělecké směry 19. století a jejich představitelé v literatuře • Impresionismus • symbolismus • dekadence • civilismus	

Český jazyk a literatura – 3. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ovládá a využívá základní znaky odborného stylu; • samostatně vyhledává a zpracovává informace; • ovládá terminologii daného oboru; • jasně a srozumitelně prezentuje svoje myšlenky, samostatně formuluje a argumentuje i obhajuje svá stanoviska; • stylizuje základní kratší útvary odborného stylu ústně i písemně; vypracuje anotaci a resumé; • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu; • zjišťuje informace z dostupných zdrojů, včetně masových médií; • informace vybírá a kriticky hodnotí informace z internetových zdrojů a ověřuje jejich hodnověrnost; • porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace; • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva;	Odborný styl • útvary a postupy • výklad; jednoduché odborné dokumenty; odborný popis • jazykové prostředky, využívání terminologie • mluvní projevy odborného stylu • zpracování odborného textu, analýza i syntéza • získávání a zpracování informací z odborného textu (anotace, konspekt, osnova, resumé) jejich třídění a hodnocení • zpětná reprodukce textu	
• využívá znalostí skladby pro správné vyjadřování a při zvládnutí pravopisných norem; • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování a správné výstavbě textu; • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby;	Skladba • prohlubování poznatků • větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátů • pořádek slov • výstavba textů • skladba psaného a mluveného projevu	
• učí se správně vyjadřovat svoje stanoviska a jasně a přesně je sdělovat, dodržovat logickou návaznost projevu; • samostatně argumentuje a formuluje svoje stanoviska; • stylizuje kratší útvary a využívá poznatků o úvahovém slohovém postupu;	Úvaha a slohové žánry založené na úvaze • kritika	
• stylizuje kratší a základní slohové útvary písemné i ústní; • rozvíjí své dovednosti ve využívání slovní zásoby a jazykových prostředků; • využívá získané znalosti a dovednosti k správné volbě slohového postupu a funkčního stylu;	Pěstování individuálních stylových dovedností na základě osvojených poznatků	
• upevňuje svoje pravopisné znalosti a dovednosti při využívání normativních příruček především v oblasti interpunkce;	Prohlubování pravopisných znalostí a dovedností	
	Kontrolní slohová práce	

Český jazyk a literatura – 3. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• orientuje se v historickém a kulturním vývoji daného období; • chápe specifika kultury 20. století a rozdíly mezi tradičním a moderním pojetím umělecké tvorby; • zhodnotí význam daného autora a díla pro období a další literární vývoj; • samostatně formuluje a vyjadřuje své postoje a prožitky vytvořené a získané z recepce uměleckých děl; • interpretuje literární text a využívá poznatků z literární teorie; • rozpozná literární brak; • rozpoznává typické znaky kulturního vývoje na našem území a specifika kulturního vývoje na našem území; • orientuje se v nabídkách kulturních institucí; • využívá poznatky ze sledování masových médií.	Světová literatura 1. poloviny 20. století • historický kontext období • nové umělecké směry 20. století • představitelé nových uměleckých směrů v poezii • základní tendence a vývoj prózy a její představitelé • drama: nové divadelní postupy, divadelní avantgarda a realistické tradice dramatu	
	Česká literatura na konci 19. století a v první polovině 20. století • historický kontext období • Česká moderna: impresionismus a symbolismus v české poezii a naturalismus v české próze • básnická generace protispolečenských buřičů • vývoj české poezie v meziválečném období • hlavní představitelé české prózy • vývoj českého dramatu	

Český jazyk a literatura – 4. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• správně rozlišuje útvary publicistického stylu, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky; • na příkladech doloží druhy mediálních produktů; • uvede základní média regionu; • kriticky přistupuje k informacím; porovnává mediální a odborné informace; • zhodnotí význam médií; • správně interpretuje informace z denního tisku a orientuje se v textech; • uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace; • chápe specifiku publicistického vyjadřování; • stylizuje kratší a jednodušší zpravodajské a propagační žánry (zpráva, reportáž);	Publicistický styl • stylové žánry (zpráva, reportáž, fejeton, glosa, interview) • média a mediální sdělení • specifika publicistického vyjadřování	5
• interpretuje text; • využívá a zpracovává dosažené informace; • vypracuje anotaci, resumé, konspekt; • posoudí kompozici, složky, jazykové prostředky literárního díla; • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu;	Textová analýza • obsah a téma textu • obsahová struktura • jazyk, kompozice a složky literárního díla • specifika vyjadřování uměleckého a odborného • zpracování odborného a uměleckého textu, analýza, interpretace, anotace, konspekt, resumé, citace	10
	Kontrolní slohová práce	3
• vhodně se prezentuje; • ovládá techniku mluveného slova; přednese krátký projev; • vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní; • vyjadřuje se správně, věcně; • zvládá kompozici mluveného projevu; • využívá emotivní stránky mluveného slova; • vyjadřuje kladné, záporné i neutrální postoje; • využívá poznatků k vhodnému prezentování při jednání s potenciálními zaměstnavateli.	Upevňování poznatků, opakování, stylové a jazykové rozbory textů; mluvený projev • technika a procvičování mluveného projevu	12

Český jazyk a literatura – 4. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• orientuje se v základních směrech a proudech literárního a kulturního vývoje; • zařazuje a hodnotí podle základních znaků zvolená literární díla; • samostatně vyhledává informace; • samostatně formuluje své postoje k literárním a uměleckým dílům; • vyjadřuje se kriticky na základě získaných praktických i teoretických poznatků a zkušeností; • chápe souvislosti mezi literárním a politickým vývojem u nás a z toho hlediska dokáže posoudit a zařadit typické literární dílo; • orientuje se v nabídce kulturních institucí; • aktivně doplňuje informace získané vlastními čtenářskými zkušenostmi a poznatků ze sledování masových médií (film, televizní programy) do systému poznatků ze školního vyučování.	Historický kontext literatury 2. poloviny 20. století; charakter kultury	2
	Světová literatura 2. poloviny 20. století • umělecké směry a skupiny • obraz 2. sv. války • žánrové členění literatury • literatura faktu a umělecká literatura; • faktografická a fantazijní literatura • představitelé světové poezie, prózy a dramatu	14
	Česká literatura od roku 1939 • historický kontext období – vývoj české kultury a literatury v období totalitních režimů • charakteristika jednotlivých období vývoje od roku 1939 (protektorátní režim, návrat k demokracii, období stalinismu, reforem a normalizace); oficiální, samizdatová a exilová literární tvorba • vývoj české poezie • vývoj české prózy • české drama • světový a český (československý) film	29
	Opakování literární látky-průběžně	15

5.1.4 Cizí jazyk

Název vyučovacího předmětu:	CIZÍ JAZYK (anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk)
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Forma vzdělání:	první cizí jazyk 17 druhý cizí jazyk 13
Forma vzdělání:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.4.1 Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní;
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5-6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500 – 600 lexikálních jednotek za rok tzn. minimálně 2 300 jednotek za studium, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20%, u úrovně A2 15% lexikálních jednotek) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20%), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka;
- geografických poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení);
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost);
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost);
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost);
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení);
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis – žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, různé typy obchodních dopisů);
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.);
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce.

Tematické okruhy

- domov, rodina;
- mezilidské vztahy;
- osobní charakteristika;
- kultura a umění;
- sport, volný čas;

- bydlení, obchody a služby;
- stravování, péče o zdraví;
- cestování, doprava, ubytování;
- škola a studium, zaměstnání;
- člověk a společnost;
- příroda, životní prostředí, počasí;
- věda a technika;
- podnebí, počasí, roční období;
- realie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti.

Reálie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka;
- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura);
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas);
- tradice a zvyky;
- forma státu, demokratické tradice;
- kultura a tradice;
- literatura a umění;
- autentické materiály (noviny a časopisy, knihy, audionahrávky, filmy v původním znění, aktuální internetové stránky a jiná elektronická média).

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), pracovní hodnocení, nezaměstnanost;
- osobní a úřední dopis;
- e-mail;
- obchodní korespondence;
- základní terminologie z oblasti průmyslu, zemědělství, bankovníctví, pojišťovnictví apod. na základě práce s texty.

5.1.4.2 Časové a organizační vymezení

Cizí jazyky jsou povinným vyučovacím předmětem; **prvním cizím jazykem je jazyk anglický** s týdenní dotací 4 hodin týdně ve všech ročnících, **druhý cizí jazyk si žák volí z nabídky** (francouzský, německý, ruský a španělský jazyk) a výuka je dotována 3 hodinami týdně v 1. až 3. ročníku a ve 4. ročníku 4 hodinami týdně. Na hodiny cizího jazyka jsou třídy dělené na skupiny.

5.1.4.3 Pojetí výuky

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) kladen důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům, což umožňuje a prohlubuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům;
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Vzdělávání v **prvním** cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A2 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí získaných na ZŠ (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici **B1** Společného evropského referenčního rámce.

Vzdělávání ve **druhém** cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici **A2 - B1** Společného evropského referenčního rámce.

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru, mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

5.1.4.4 Hodnocení žáků

Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebeuposuzování.

Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Významnější písemné práce:

- na konci každého tematického či metodického celku, a to jazykové testy strukturované nebo souvislé písemné práce, popř. s poslechovým subtestem.

Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5. Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vychází z definic vnitřního řádu školy. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

5.1.4.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Žáci se učí vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do různých soutěží v cizích jazycích.

Žák by měl získávat schopnosti:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- efektivně se učit a pracovat;
- zaujímat aktivní a tvořivý postoj k problémům;
- utvářet si svobodné, kritické a nezávislé myšlení, úsudek a rozhodování;
- samostatně zdůvodňovat své postoje a názory, vyhodnocovat a ověřovat svá řešení;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat;
- přijímat rady i kritiku.

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

Žák by měl:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje pozitivní vzájemné vztahy.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- uznávat hodnoty místní, národní i světové kultury a mít k nim kladný vztah;
- respektovat národní a kulturní specifika i názory jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku.

Absolventi by měli:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností;
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali různost kulturních prostorů a tradic; zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy, navštíví se žáky divadelní představení, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

Žák by měl:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa i národů jiných;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení

cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- znát alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- dokázat se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím;
- získávat a rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.1.4.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se dokázali orientovat v masových médiích, využívat je, ale také kriticky hodnotit, učit se být odolní vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- uměli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- si vážili materiálních a duchovních hodnot a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
- byli tolerantní a respektovali tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- byli schopni aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

- **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a učili se mu rozumět;
- chápali význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamovali se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti;
- chápali a respektovali nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím;
- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

- **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se dokázali písemně vyjádřit při úřední korespondenci;
- byli schopni identifikace a formulování vlastních priorit;
- byli schopni písemné a verbální sebezprezentace;
- měli aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání, při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro

potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti;
- využívali on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Hospodářský zeměpis
- Informační technologie
- Občanská nauka
- Písemná a elektronická komunikace
- Ekonomika
- Výběrové předměty

5.1.5 Anglický jazyk

Název vyučovacího předmětu:	ANGLICKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	ANJ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	17
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.5.1 Charakteristika učiva

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, zaměřená na pasivní i aktivní jazykové dovednosti, prohloubení znalostí gramatiky a slovní zásoby ze základní školy a využití anglického jazyka ke komunikaci. Výuka navazuje na vstupní úroveň žáků (většinou A2) a snaží se o co nejlepší zhodnocení schopností žáků směrem k výstupní úrovni.

Od 1. ročníku jsou žáci kromě výuky gramatiky a osvojování slovní zásoby anglického jazyka vedeni i k aktivnímu používání jazyka jako nástroje komunikace, mají možnost si své znalosti vyzkoušet i v rámci prezentací na různá témata. Rozvoj dovedností nutných pro prezentaci je nezbytný k úspěšnému složení maturitní zkoušky z cizího jazyka.

5.1.5.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Anglický jazyk** je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 4 hodin týdně ve všech ročnících. Na naší škole je tento předmět tzv. prvním cizím jazykem, tj. povinným předmětem pro všechny žáky.

5.1.5.3 Pojetí výuky

Při výuce budou využívány zejména tyto metody:

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor;
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze; to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách;
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit;
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

5.1.5.4 Učební osnovy

Anglický jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ve slyšeném rozhovoru postihne osobní údaje, základní informace ze života a plány do budoucna třetí osoby; • detailně představí sebe a svého kamaráda; • uvede základní údaje ze svého života a života svého kamaráda; • sdělí své hlavní plány do budoucna a plány svého kamaráda; • zeptá se na základní údaje ze života druhé osoby; • zeptá se na běžné věci a události ve svém okolí a na podobné otázky odpoví; • postihne hlavní body slyšeného rozhovoru o starých kamarádech a přátelství; • diskutuje o svých kamarádech z minulosti a o svém vztahu k nim; • písemně, strukturovaně popíše svého kamaráda a zkontroluje si správnost svého pravopisu; • ve slyšeném textu zachytí statistické výsledky sociálního průzkumu o způsobech seznámení; • ve čteném textu a ve slyšeném sdělení postihne názory a pohled zúčastněných na jejich schůzku naslepo; • aktivně užívá ustálených výrazů v běžných, společenských situacích;	Osobní údaje, rodina společenský styk <i>Gramatika</i> • časy: přítomný, minulý, budoucí • tvorba „wh“ otázky <i>Slovní zásoba</i> • slovesa podobného významu • běžně užívaná slovní spojení • ustálené výrazy s předložkami • dvojnásobná slova <i>Komunikační situace</i> • společenské výrazy • výměna informací • ústní a písemný popis přátel <i>Poslech</i>	
• postihne hlavní myšlenku krátkých novinových článků o zálibách lidí neobvyklých k jejich věku a najde v textu hledané informace; • zeptá se a odpoví na dotazy týkající se rodiny, svých zálib, každodenních povinností, osobního vlastnictví apod.; • užívá vhodných synonym při psaní pohlednice / osobního dopisu z prázdnin; • s textovou nápovědou postihne ve slyšeném sdělení hledanou informaci; • řekne blízké osobě, co rád/nerad dělá ve svém volnu a dodá ke sdělení podrobnější informace; • s porozuměním vyplní kvíz o osobním štěstí; • postihne hlavní myšlenku slyšené písně o roli peněz v životě člověka; • shromáždí informace o životě známé osoby se zaměřením na jeho osobní pocit štěstí a spokojenosti a strukturovaně je sdělí menšímu publiku; • diskutuje s kamarády o problematice soužití se sousedy; • ve slyšených výpovědích dvou stran o svých sousedských vztazích postihne hlavní body a odlišnosti v jejich sděleních; • uvede a rozvine společenskou konverzaci při setkání se známou osobou;	Životní styl, volný čas, bydlení <i>Gramatika</i> • přítomný čas prostý, průběhový • sloveso „mít“ • Slovní zásoba • oblíbené a neoblíbené činnosti • synonyma k slovu „pěkný“ • společenské fráze <i>Komunikační situace</i> • vyjádření zájmu • krátké odpovědi v neformálním rozhovoru • popis skvělého dne • psaní pohledu z prázdnin <i>Poslech</i>	

• postihne hlavní body slyšeného popisu dobrodružné cesty divočinou; • vyhledá na internetu doplňující informace ke skutečné dobrodružné cestě divočinou; • odhadne děj události podle novinového titulku a převypráví ho; • s omezenou slovní zásobou vysvětlí důvod činnosti nebo příčinu události; • řekne, jaké rozhlasové a TV stanice sleduje a jednoduchým způsobem sdělí, jaké programy ho nejvíce zajímají; • přiřadí nadpisy novinových článků k odpovídající události podle slyšené nápovědy; • v rozhlasové zprávě – popisu běžné události zachytí hledanou informaci; • přepíše slyšený text – novinovou zprávu jako diktát; • vyhledá v tisku nebo na internetu novinovou zprávu, převypráví ji před malým publikem a zodpoví dotazy k ní; • postihne hlavní body čtené novinové zprávy a vyjádří svůj názor na její obsah; • s obrazovou nápovědou převypráví čtený příběh s běžnou zápletkou, ale s neobvyklým rozuzlením; • přepíše slyšený nebo čtený příběh do podoby novinového článku; • v běžné společenské konverzaci správně užívá uvedení časových údajů a datum;	Vyprávění příběhu <i>Gramatika</i> • minulý čas prostý a průběhový • pravidelná a nepravidelná slovesa • tvorba příslovcí • řadové číslovky <i>Slovní zásoba</i> • vybraná nepravidelná slovesa • vybraná příslovce <i>Komunikační situace</i> • dotazy a odpovědi na datum, den, hodinu, čas • vyprávění příběhu/zprávy <i>Poslech</i>	
• postihne hlavní body novinového článku o příkladech stravování obyčejných lidí a vyjádří svůj názor k jejich jídelníčku; • rozumí názvům běžných potravin; • vyměňuje si s kamarády zkušenosti se stravováním v restauraci, doporučí nějakou restauraci a své doporučení zdůvodní; • postihne hlavní body novinových článků popisující podrobně neobvyklé restaurace ve světě; • podrobně popíše neobvyklou restauraci, kterou zná; • správně užívá výrazy pro množství, balení a porce běžných potravin; • ze slyšené konverzace pochopí, kde se mluvící osoby nacházejí; • napíše e-mail dávné blízké osobě, ve kterém jí sdělí podstatné události ze svého života; • velmi stručně vysvětlí, proč něco (ne)dělá, (ne)má rád, (ne)chce apod.; • zahájí a udržuje společenskou konverzaci při obědě nebo večeři s rodinou nebo přáteli;	Jídlo, pití, stravování <i>Gramatika</i> • vyjádření množství • nějaký, žádný • neurčitá zájmena • přivlastňovací zájmena's, 's • určitý a neurčitý člen <i>Slovní zásoba</i> • jídlo • vyjádření porcí pro různé druhy jídla • běžné obchody a zboží, ceny <i>Komunikační situace</i> • neformální pozvání na oběd • neformální nabídka jídla, konverzace u stolu • osobní žádost, prosba o pomoc • neformální rozhovor o restauracích a jejich službách • psaní e-mailu příteli <i>Poslech</i>	

• ve slyšených sděleních postihne, čím se jednotliví mluvčí zabývají a jaké momentální problémy mají; • zeptá se kamaráda, co by právě teď nebo v blízké budoucnosti rád dělal a na stejné otázky odpoví; • uvede stručný důvod, proč něco dělá nebo se chystá udělat; • ve slyšeném rozhovoru mladých lidí o jejich aktuálním postavení a plánech do budoucna postihne hledané informace; • napíše strukturovanou esej o svých snech do budoucna; • v čteném textu o velké životní změně v osudu mladé dívky najde hlavní myšlenku, hlavní body a vybrané informace; • zeptá se druhé osoby na mezníky v jejím životě a položí doplňující otázky k vybraným událostem; • ústně vyjádří pochybnost či jistotu nad vývojem a ukončením děje či události;	Vzdělávání, plány do budoucna, ambice <i>Gramatika</i> • spojení s infinitivem • spojení s gerundiem • vyjádření budoucnosti <i>Slovní zásoba</i> • vybraná frázová slovesa doslovná a idiomatická <i>Komunikační situace</i> • vyjádření pochybnosti a nejistoty • rozhovor s vrstevníky o své budoucnosti psaní eseje – Moje budoucnost <i>Poslech</i>	
• zeptá se na vzhled, charakter a zdraví třetí osoby; • porovná různá města mezi sebou; • s textovou náповědou postihne ve slyšeném rozhovoru dotazy na vzhled města; • porovná osobní profily několika lidí a gramaticky správně formuluje rozdíly mezi nimi; • popíše sebe, svoji povahu a komu se v rodině podobá; • postihne hlavní myšlenku a hlavní body čtené výpovědi přistěhovalců v Londýně, vyhledá v něm požadované informace a zaujme k hlavní myšlence své stanovisko; • diskutuje s vrstevníky o otázce emigrace lidí z rodné země; • strukturovaně popíše svoje město, jeho současnost i minulost; • v běžné, každodenní konverzaci užívá vhodných synonym a antonym k popisu běžných jevů, událostí a věcí; • vyhledá hlavní údaje v informativním letáku na divadelní představení, výstavu nebo jinou kulturní událost; • domluví se s kamarádem, na jakou kulturní akci spolu půjdou;	Popis míst a osob, moje město <i>Gramatika</i> • stupňování přídavných jmen • porovnávání • vztažná zájmena • vazba „What...like?“ <i>Slovní zásoba</i> • vybraná synonyma a antonyma <i>Komunikační situace</i> • dotazy na vzhled a povahu lidí • rozhovor – „co s volným dnem, večerem?“ • popis známého města <i>Poslech</i>	
• postihne hlavní body čteného, stručného popisu života člověka ze současnosti a člověka z minulosti a přiřadí k nim vybrané dotazy na základě časové souvislosti; • zeptá se druhé osoby, jak dlouho nebo odkdy něco zná, dělá, umí; • ve čteném řízeném rozhovoru postihne časovou souslednost událostí v pracovním životě významné osoby;	Životopis známé osobnosti, druhy zaměstnání <i>Gramatika</i> • předpřítomný čas • nedefinovaná minulost • někdy/nikdy • větné dodatky	

• postihne hlavní body v čteném novinovém článku popisující stručně historii jednoho aristokratického domu; • diskutuje s kamarády o otázce postavení aristokratů v minulosti a současnosti, sdělí svůj názor na zdědění velkého majetku; • ve slyšené výpovědi neznámé osoby postihne hlavní body v historii jeho rodiny přes několik generací; • postihne časovou souslednost událostí ve čtené biografii známé osobnosti; • shromáždí dostupné informace o známé osobnosti a napíše její strukturovaný životopis; • v běžné, každodenní konverzaci správně užívá dovětků v otázkách k podpoře svého tvrzení;	<i>Slovní zásoba</i> • koncovky slov pro vyjádření povolání • koncovky podstatných jmen a sloves • přízvuk slov <i>Komunikační dovednosti</i> • ověřování informací v neformálním rozhovoru • krátký komentář k stručné odpovědi • vyprávění o sobě • psaní biografie	
• diskutuje s kamarády, ve kterých běžných i méně běžných činnostech se lépe uplatní ženy a ve kterých muži; • postihne hlavní informace ve slyšeném rozhovoru novináře a sportovkyně; • stručně charakterizuje známé sporty; • jednoduchým způsobem popíše, které sporty dělá; • ve čteném novinovém textu z osobní rubriky postihne problém pisatele a formuluje svůj názor na radu, kterou dal/a redaktor/ka; • ve slyšených reakcích na něčí osobní problém zachytí, co by daná osoba měla a co neměla dělat; • poradí druhé osobě s osobním problémem; • ve slyšeném rozhovoru novináře a vrcholové sportovkyně postihne hlavní body v její kariéře; • diskutuje s kamarády o otázce úspěšnosti člověka v životě, a co k úspěchu vede; • rozliší rozdíly ve formulaci stejných informací ve formální a v neformální korespondenci a aktivně je užívá při psaní osobního a úředního sdělení; • vyjádří a obhájí svůj názor na výhody/nevýhody malé či velké rodiny, rodiny se samými hochy / děvčaty, na zavedení pravidel v rodinném soužití; • ve slyšených sděleních rozpozná postavení mluvčího v jeho rodině a vyjádří, co by na situaci změnil nebo neměnil; • ve čteném novinovém článku postihne z osobních výpovědí matek hlavní rozdíly v chodu rodiny se samými hochy a se samými děvčaty; • pojmenuje běžné kusy dívčího a chlapeckého oblečení; • popíše lékaři svoje zdravotní, běžně se vyskytující potíže a zodpoví lékařovy doplňující otázky;	Popis běžného dne <i>Gramatika</i> • „muset“ ve smyslu „mít povinnost“ • „měl bych“ • „určitě“ ve smyslu „musí to tak být“ <i>Slovní zásoba</i> • oblečení a materiály oděvů • běžné nemoci a bolesti <i>Komunikační dovednosti</i> • u lékaře • popis vzhledu a oblečení • formální a neformální výrazy v písemné komunikaci • psaní formálního a neformálního e-mailu <i>Poslech</i>	
• postihne hlavní myšlenku / ponaučení čteného smyšleného příběhu / bajky a doplní text o další informace;	Literární příběhy <i>Gramatika</i> • předpřítomný čas prostý	

• ve slyšeném sdělení postihne podrobné informace k čtenému příběhu; • s obrazovou oporou převypráví smyšlený příběh s ponaučením; • postihne ve čteném příběhu příčiny a následky činnosti/jevu; • sdělí, kdo je jeho oblíbený spisovatel a stručně popíše jeho život a dílo; • v rozhlasovém vysílání postihne základní informace o životě a díle vybraného spisovatele; • stručně reprodukuje obsah přečtené knihy; • postihne literární žánr přečteného úryvku; • identifikuje hlavní body přečteného příběhu s kriminální zápletkou; • diskutuje s kamarády o hlavní myšlence přečteného známého příběhu, a sdělí, proč příběh získal velkou popularitu; • napíše výtah přečtené knihy nebo shlédnutého filmu a prezentuje ho před menším publikem; • rozvitým způsobem popíše něčí pozitivní či negativní pocity v dané situaci; • gramaticky správně formuluje zdůraznění vlastnosti, kvality, pocitu apod.;	• užití správného času pro vyprávění • spojky • tak/takový <i>Slovní zásoba</i> • pocity • výrazy pro povzbuzení/zklidnění nálady <i>Komunikační situace</i> • vyprávění příběhu • psaní reference na film/knihu <i>Poslech</i>	
• má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • orientuje se v problémech každodenního života a porovnává je; • diskutuje se spolužáky na dané téma; • má základní znalosti o anglicky mluvících zemích; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata • moje rodina • můj nejlepší přítel, popis osob • bydlení • můj denní program • moje záliby • prázdniny a cestování • budoucí povolání • jídlo • zdraví a nemoci • sport a hry • nakupování, ceny • základní poznatky o anglicky mluvících zemích	

Anglický jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí běžným i méně běžným nápisům / upozorněním na veřejných místech; • čte s porozuměním informace o vývoji mobilního telefonu; • ve slyšeném sdělení postihne základní údaje o autorech známých vynálezů; • sdělí svůj názor na důležitost vynálezu dnes běžně užívaných věcí a přístrojů a komentuje názory ostatních účastníků diskuse; • vhodně užívá složených slov v běžné komunikaci z oblasti výpočetní a komunikativní techniky; • zeptá se kamaráda, jak často a k čemu využívá výpočetní a komunikativní techniku a na stejné otázky odpoví; • přiřadí nadpisy a obsah čtených novinových článků o prvním užití různých internetových nástrojů; • užívá s porozuměním odborná slova z oblasti počítačové technologie a komunikace; • napíše strukturovanou úvahu o výhodách a nevýhodách užívání sociálních sítí; • s obrazovou nápovědou postihne ve slyšeném rozhovoru, co mluvčího trápilo, obtěžovalo nebo zlobilo během dne; • stručně vyjádří, jaké běžné věci ho dokáží rozhodit; • diskutuje s kamarády, jaké běžné věci a jevy rozladí lidi různých věkových kategorií; • ve slyšené telefonní konverzaci postihne místo a téma rozhovoru účastníků hovoru; • formuluje řešení situace po telefonu;	Objevy a vynálezy, které změnily svět <i>Gramatika</i> • trpný rod přítomný, minulý, budoucí <i>Slovní zásoba</i> • vybraná slovní spojení: dvou podstatných jmen, slovesa a podstatného jména <i>Komunikační situace</i> • telefonování • popis obtížného dne • psaní eseje – argumentace „pro a proti“ <i>Poslech</i>	
• jednoduchým způsobem vyjádří svůj vztah k hudbě a zpěvu; • využije hlavní události v životě významné osoby k sestavení jejího stručného životopisu; • zeptá se kamaráda, jak dlouho se něčemu věnuje a věnoval v minulosti, a na podobné otázky odpoví; • formuluje příčinu jevu, děje nebo akce a jejich následků; • zeptá se na chybějící informace u životopisu neznámé osoby; • povídá si s blízkou osobou o svých dávných kamarádech; • postihne hlavní body slyšeného rozhovoru kamarádů, kteří se setkali po letech; • vyplní vstupní dotazník jazykové školy v zahraničí; • postihne hlavní body čtené ságy bohaté rodiny a zaujme stanovisko k osudům jejich členů; • vyhledá informace o osudech známé dynastie a tlumočí je menšímu publiku;	Životní události <i>Gramatika</i> • předpřítomný čas průběhový • přehled časů <i>Slovní zásoba</i> • zasnoubení, manželství • těhotenství, narození dítěte • smrt • odborná terminologie <i>Komunikační situace</i> • reakce na dobrou a na špatnou zprávu • setkání s dávným přítelem • zápis do jazykového kurzu • vyplnění přihlášky do jazykového kurzu <i>Poslech</i>	

• podá informace o narození, sňatku a smrti méně či více známé osoby; • formuluje jednoduchou gratulaci k narození, sňatku a soustrast k úmrtí;		
• ve slyšeném rozhovoru rozliší, co mluvčí budou určitě dělat a co asi budou dělat ve svém volném čase; • postihne záměry mladých lidí do budoucna z jejich slyšených výpovědí; • formuluje radu, varování nebo hrozbu na základě symptomů; • zeptá se na záměry svého kamaráda a na jeho podobné otázky odpoví; • ze čtených výpovědí postihne přání tázaných osob; • gramaticky správně formuluje svá přání; • ve slyšené výpovědi postihne problém mluvčího; • ve slyšené výpovědi otce postihne hlavní zájmy jeho syna; • diskutuje s kamarády o situaci a o rozhodnutí, které museli v jistém okamžiku učinit; • postihne hlavní body populárně naučného článku o vesmíru a Zemi a zaujme k nim stanovisko; • poznamená si hlavní body ze slyšené přednášky a reprodukuje je menšímu publiku; • napíše souhrn-výtah ze slyšené, populárně naučné přednášky na základě svých poznámek; • ze slyšeného rozhovoru v běžné situaci postihne, kde se mluvčí nacházejí;	Mé ambice <i>Gramatika</i> • 1. kondicionál – reálná podmínka přítomná • vyjádření „možná“/ „asi“ • 2. kondicionál – reálná podmínka minulé <i>Slovní zásoba</i> • vybrané předložky s podstatnými jmény • vybrané předložky s přídavnými jmény • vybrané předložky se slovesy <i>Komunikační situace</i> • poděkování • rozloučení se po krátkém neformálním setkání • rozhodování se, co dál • psaní poznámek ze slyšeného projevu • psaní shrnutí <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně formuluje otázky do jednoduchého vědomostního kvízu; • v slyšených větách postihne význam staženého slovesa; • vede s jinými osobami jednoduchý rozhovor o škole a mimoškolních aktivitách; • rozumí hlavním bodům čtené historie běžné rodiny a pochopí význam nových slov z kontextu; • porovná a najde rozdíly v čteném popisu dvou běžných rodin; • pohovoří o národnostně smíšené rodině, kterou zná; • diskutuje o výhodách a nevýhodách založení rodiny v cizí zemi; • porozumí významu slov z kontextu věty a pochopí, jaký slovní druh neznámé slovo ve větě představuje; • vede krátký rozhovor v běžných, každodenních situacích; • v neformálním dopise kamarádovi popíše svůj školní týden na novém místě;	Svět kolem nás <i>Gramatika</i> • přítomný, minulý a předpřítomný čas • pomocná slovesa • tvorba otázky a záporu • krátké odpovědi <i>Slovní zásoba</i> • uspořádání slov ve větě • význam slov z kontextu a umístění ve větě <i>Komunikační situace</i> • běžné rozhovory v každodenních situacích • zdvořilostní fráze • psaní neformálního dopisu <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně popíše svůj běžný den;	Pracovní týden	

• zeptá se kamaráda na jeho činnosti v jeho běžném dni; • ve slyšeném rozhovoru zachytí povolání popisovaných osob; • vede pohovor s vybranou osobou o jejím běžném dni; • rozumí obsahu čtených statistických výsledků; • ve slyšeném rozhovoru zachytí statistické informace a hlavní body úvahy mluvčích nad výsledky statistiky; • rozumí hlavním bodům novinového článku o britském následníkovi trůnu a vyhledá v něm odpovědi na konkrétní otázky; • diskutuje s kamarádem o roli královské rodiny v dnešní době; • ústně popíše svoje volnočasové aktivity a jednu z nich podrobně rozebere; • vede a udržuje společenský rozhovor na běžné téma; • napíše strukturovaný, formální i neformální dopis nebo e-mail o svém aktuálním působení;	<i>Gramatika</i> • opakování přítomného času prostého a průběhového • trpný rod přítomný • příslovečná určení pro opakování děje <i>Slovní zásoba</i> • volný čas • pozitivní a negativní přídavná jména • odborná terminologie <i>Komunikační situace</i> • krátký společenský rozhovor na běžné téma • zjemnění negativního komentáře • rozdíly mezi formální a neformální korespondencí <i>Poslech</i>	
• ústně popíše život známého umělce na základě umělcovy tvorby a stručných informací o jeho životě a díle; • v čteném textu vyhledá detailní informace o umělcovi; • porovná slyšenou rozhlasovou zprávu a čtený novinový článek týkající se stejné události a najde specifické informace, které nebyly v druhém médiu; • povídá si s kamarádem o neobvyklém zážitku; • zaznamená stručné poznámky ze slyšeného popisu pohovoru; • rozumí hlavním bodům čtené biografie známé osobnosti; • sdělí důvod, proč má nějakou knihu či film v oblíbenosti; • vyhledá v čteném literárním úryvku konkrétní informace; • převede přečtený literární příběh s obrazovou podporou; • sdělí svůj názor na lásku; • porozumí hlavní myšlence čteného rozhovoru mladých lidí na známé téma a zachytí, kdo se s kým shoduje v názoru; • písemně popíše známou pověst nebo lidovou pohádku; • písemně uvede svůj názor na shlédnutý film nebo přečtenou knihu;	Vyprávění příběhů <i>Gramatika</i> • minulý čas prostý a průběhový • předminulý čas prostý • časová souslednost • vyjádření obvyklosti pomocí „used to“ <i>Slovní zásoba</i> • umění a literatura • ustálená spojení slov • různá výslovnost stejné skupiny hlásek <i>Komunikační situace</i> • formulování svého názoru na literární díla • líčení obsahu knihy nebo filmu • psaní pohádky, příběhu <i>Poslech</i>	
• rozumí podstatě přečteného problému, který je popsán v čtenářské rubrice novin/časopisu; • písemně poradí čtenáři novin/časopisu, co by měl se svým problémem dělat a svou radu ústně prezentuje;	Každodenní situace <i>Gramatika</i> • vyjádření rady, povinnosti a povolení	

• porozumí podstatě problému v slyšeném rozhovoru; • porovná občanské zákony dvou zemí; • diskutuje s kamarádem o školském zákoně ve Velké Británii v minulosti; • v slyšeném popisu školního dne v minulosti rozpozná hlavní problém té doby; • reaguje na hlavní myšlenku slyšeného názoru lidí různého věku na životní pravidla; • pochopí hlavní myšlenku slyšené písně vyjadřující životní filosofii zpěváka a zaujme k ní stanovisko; • porovná život dětí ve své zemi dnes a před deseti lety a sdělí své zjištění; • rozumí hlavním bodům přečteného novinového článku; • zeptá se kamaráda na jeho zvyklosti v běžné, každodenní situaci a na podobné otázky odpoví; • zdvořile o něco požádá nebo něco nabídne v běžné, každodenní situaci; • napíše biografii známé osobnosti;	• modální a vztažná slovesa <i>Slovní zásoba</i> • frázová slovesa doslovná a idiomatická • frázová slovesa oddělitelná a neoddělitelná <i>Komunikační situace</i> • zdvořilé žádosti a nabídky • psaní biografie <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně formuluje svůj názor na možné změny na Zemi v souvislosti s globálním oteplováním; • porovná svůj názor na podobu budoucnosti s hlavními body slyšeného projevu na toto téma; • rozumí pojmům pro extrémní počasí; • gramaticky správně formuluje, co bude pravděpodobně dělat v příštích chvílích; • zachytí hlavní body krátkého čteného životopisu běžného člověka s neobvyklým povoláním; • charakterizuje neznámou osobu na základě slyšeného rozhovoru novináře s ním; • připraví si písemné poznámky pro strukturovaný ústní projev na dané společenské téma; • rozumí hlavní myšlenke krátkého novinového článku o možné podobě života na Zemi; • navrhne kamarádovi schůzku a reaguje na podobný návrh na základě svých poznámek v diáři;	Člověk a životní prostředí <i>Gramatika</i> • formy budoucích časů • vyjádření pravděpodobnosti v budoucnosti <i>Slovní zásoba</i> • tvorba slov pomocí přípon a předpon • změna přízvuku <i>Komunikační situace</i> • domluvení si schůzky • psaní referátu, přednášky <i>Poslech</i>	
• popíše ústně i písemně charakteristické vlastnosti třetí osoby a sdělí, jakým způsobem žije; • popíše a charakterizuje ústně i písemně místo; • podrobně, ústně i písemně popíše přístroj nebo nástroj, který běžně užíváme v každodenním životě; • pochopí obsah krátké, běžné komerční reklamy a seznamovacího inzerátu v tisku; • v slyšeném sdělení několika lidí zachytí, jaká věc je pro ně nejdůležitější; • porozumí hlavním bodům čteného popisu kuchyně v rozhovoru hospodyně s novinářem; • vysvětlí, které jídlo má spojené s domovem;	Svět kolem nás <i>Gramatika</i> • zjišťovací otázky • tvorba „wh“ otázky v minulosti <i>Slovní zásoba</i> • popis lidí, míst a věcí • přídavná jména složená • typy příslovčí • odborná terminologie <i>Komunikační situace</i> • v obchodním domě	

• písemně, pomocí vhodných výrazových prostředků popíše svoji oblíbenou místnost v domě; • v slyšeném projevu zachytí podstatu osobních vztahů mluvčího k jednotlivým členům rodiny; • pohovoří s vrstevníky o svých rodinných vztazích, ke komu z rodiny má nejbliže a proč; • rozumí nápisům a sloganům v obchodním domě domluví se s prodávacem v běžném oddělení obchodního domu o předmětu svého nákupu;	• nápisy a reklamní upoutávky v obchodech • psaní popisu místa <i>Poslech</i>	
• má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • dokáže bez přípravy vstoupit do konverzace o tématech, která jsou mu známá nebo která se týkají každodenního života; • umí se zeptat na to, co ho zajímá; • porovná společenské zvyklosti a významné události v ČR a anglicky mluvících zemích; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata • rodina • budoucí kariéra • moje město • doprava a cestování • roční období, počasí a příroda • jídlo, stravování • sport a hry • denní program • společenské chování • národní svátky, významné dny	

Anglický jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• gramaticky správně formuluje, jaké činnosti dosud nikdy nedělal; • rozumí hlavním bodům životopisu osoby, která je známá díky svému povolání; • připraví otázky pro rozhovor se slavnou osobností; • zeptá se jiné osoby, jak dlouho vykonávala nějakou činnost; • ve strukturovaném popisu písemně popíše charakter a život známé osoby využívající fakta a domněnky; • postihne hlavní body populárně naučného článku o fotbale a vyhledá v něm podrobnosti; • sdělí svůj vztah k fotbalu a formuluje svůj názor na jeho popularitu; • postihne, co lidi dělají ve čteném, stručném popisu jejich „životní vášně“; • popíše svou životní vášně; • v rozhovoru s blízkou osobou formuluje a vhodně intonuje radost, souhlas, sympatii;	Záliby, volný čas <i>Gramatika</i> • opakování předpřítomného času • trpný rod v předpřítomném čase • příslovce a příslovečná určení času • otázka na délku trvání činnosti nebo stavu <i>Slovní zásoba</i> • vyjádření libosti a nelibosti • odborná terminologie <i>Komunikační situace</i> • souhlas, sympatie, radost, překvapení • aktuálně bude zařazen přepis cizojazyčné korespondence na počítači v rámci spolupráce s předmětovou komisí PEK • psaní popisu osoby <i>Poslech</i>	
• porozumí hlavnímu sdělení osobního e-mailu; • užívá správných tvarů slovesa k vyjádření důvodu nebo stavu děje/činnosti; • ve slyšeném rozhovoru zachytí, jakými fobiemi mluvčí trpí; • diskutuje s vrstevníky o lidech s fobií a o jejich potížích s fobiemi spojenými; • porozumí hlavním bodům čteného textu o neobvykle dlouhé pouti tisíců vojáků pod vedením mimořádného vůdce; • zaujme a sdělí stanovisko ke smyslu dlouhého putování; • strukturovaně, písemně popíše legendární událost; • pojmenuje pohyby spojené s jednotlivými částmi těla; • pochopí význam idiomu z textu; • užívá čísel a zeptá se na různé číselné údaje v běžných situacích každodenního života;	Člověk v mezních situacích <i>Gramatika</i> • spojení slovesa s infinitivem nebo gerundiem • redukovaný infinitiv <i>Slovní zásoba</i> • slovesa spojená s tělem • idiomy <i>Komunikační situace</i> • oddělení tisíců, desetinných míst v číslech • dotazy na čas • dotazy na číslo, procenta a zlomky • psaní příběhu <i>Poslech</i>	
• pohovoří o výhodách a nevýhodách adolescentního věku; • určí povolání osob ze slyšeného popisu jejich práce; • gramaticky správně formuluje reálnou a nereálnou podmínku; • porozumí hlavní myšlence čteného novinového článku o nevydařené loupeži;	Osobnostní a sociální výchova <i>Gramatika</i> • 2. a 3. kondicionál • modální slovesa spojená s minulým dějem <i>Slovní zásoba</i> • slova podobného významu	

• pomocí vhodných jazykových prostředků reaguje na nevydařenou akci kamaráda; • gramaticky správně formuluje, jak by reagoval ve společenských situacích, při kterých jsou porušována nepsaná společenská pravidla a etiketa; • ve slyšeném projevu zachytí, do jaké situace se mluvčí dostali a jakým způsobem reagovali; • porozumí hlavním bodům novinového článku o neobvyklém přátelství dvou odlišných lidí a zaujme k obsahu článku stanovisko; • napíše strukturovanou úvahu o výhodách a nevýhodách být dítětem; • využívá synonyma pro méně běžná slova; • rozpozná místo slyšeného rozhovoru; • domluví se v běžných, každodenních situacích, při kterých je manipulováno s penězi;	• odborná terminologie <i>Komunikační situace</i> • situace související s penězi • psaní argumentační eseje <i>Poslech</i>	
• rozumí hlavní myšlenke a hlavním bodům čteného článku o mikročipech a vyhledá v něm požadované výrazy; • gramaticky správně strukturuje svou reakci na statistické informace o mikročipech; • formuluje gramaticky správné otázky a odpovědi na každodenní činnosti běžného dne; • zaujme a sdělí své stanovisko k informacím o celosvětovém využívání internetu; • v slyšeném sdělení rozpozná jednotlivé mluvčí podle popisu jejich způsobu užívání internetu; • sdělí, jak on sám užívá internet; • rozumí hlavním bodům přečteného článku o modernizaci stanice veřejného dopravního prostředku a vyhledá v něm podrobnější informace; • pochopí význam slova z jeho vysvětlení ve výkladovém slovníku; • popíše předmět podle jeho využití; • rozpozná předmět běžné potřeby podle slyšeného popisu;	Informační a komunikační technologie <i>Gramatika</i> • určitý a neurčitý člen • přivlastňovací pád • všechno/každý • zvrtná zájmena <i>Slovní zásoba</i> • složená podstatná jména <i>Komunikační situace</i> • popis města a předmětů <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně formuluje přesvědčení a jistotu, že něco je nebo není takové, jak se na první pohled zdá být; • diskutuje s vrstevníkem o pravdivosti některých tvrzení z oblasti vědy a techniky; • rozpozná téma slyšeného dialogu; • rozumí a využívá hovorovou angličtinu v rozhovorech; • odhadne obsah detektivního příběhu podle nadpisu a obrázku; • rozumí zápletce a klíčovým okamžikům čteného úryvku detektivního příběhu; • v slyšeném úryvku rozpozná vrchol a ukončení děje; • vyhledá význam frázových sloves ve výkladovém slovníku;	Iluze a realita <i>Gramatika</i> • pravděpodobnost v přítomnosti a minulosti • přirovnání • vyjádření „nedůvěry“ <i>Slovní zásoba</i> • frázová slovesa s „ven“ <i>Komunikační situace</i> • vyjádření vztahu nějaké osoby • psaní neformální korespondence <i>Poslech</i>	

• v rozhovoru s kamarádem vyjádří a zdůrazní pochopení pomocí vhodných slov a intonace; • v osobním dopise vyjádří účast a pochopení problému nebo situace adresáta;		
• v nepřímé řeči rozpozná původní proslov; • rozumí hlavní myšlenke čteného příběhu s neobvyklou historií/ zápletkou a zaujme k němu stanovisko; • reaguje na inzerát na pracovní místo; • simuluje se spolužákem pracovní pohovor, vybírá a užívá slovní zásobu vhodnou k dané společenské situaci; • rozumí hlavním bodům novinového článku o významných lidech z oblasti vědy a umění a vyhledá v něm specifické informace; • převypráví příběh známé osobnosti své země; • specifikuje svůj vztah k tisku a jeho obsahu; • v slyšeném rozhovoru novináře se zpěvákem zachytí nejvýznamnější okamžiky umělcovy kariéry a to, jakým problémům musel v životě čelit; • vyhledá v čteném textu klišé; • napíše děkovaný e-mail formálnějšího charakteru;	Osobnost a její rozvoj <i>Gramatika</i> • nepřímá řeč • nepřímá otázka • nepřímá domněnka <i>Slovní zásoba</i> • slovesa užívaná v nepřímé řeči • odborná terminologie <i>Komunikační situace</i> • klišé • psaní děkovného e-mailu <i>Poslech</i>	
• rozpozná a dokáže použít správným způsobem slovesné řady a jejich formy; • v rozhovoru s kamarády používá neformální výrazy; • postihne hlavní myšlenku článku a vyhledá v něm specifické údaje; • diskutuje o možnostech práce v zahraničí; • rozumí obsahu složených slov; • postihne ve slyšeném popisu informace jednotlivých mluvčích; • v běžných situacích používá přízvuk, intonaci a rytmus; • napíše životopis a žádost o práci;	Můj domov <i>Gramatika</i> • opakování časů a jejich forem • činný a trpný rod <i>Slovní zásoba</i> • hovorová angličtina • složená slova • společenské výrazy <i>Komunikační situace</i> • život v cizí zemi – pro a proti • žádost o místo s průvodním dopisem <i>Poslech</i>	
• rozliší důvody cestování v minulosti a současnosti; • vyhledá různé informace v cestovních příručkách; • simuluje rozhovor s významným autorem cestovních příruček; • rozumí přečtenému textu a diskutuje o problémech spojených s cestováním – znečištění životního prostředí; • postihne z poslechu podrobné informace o uskutečněných snech; • rozumí různému užití frekventovaných a frázových sloves;	Uskutečnění snů <i>Gramatika</i> • opakování předpřítomného času prostého a průběhového <i>Slovní zásoba</i> • hovorová angličtina • frekventovaná slovesa • zvolání <i>Komunikační situace</i>	

• na základě poslechu opraví chyby v textu a vhodně použije tzv. vágní výrazy; • v běžných situacích aplikuje výrazy – zvolání; • napíše neformální dopis o sobě, své rodině, svých zájmech, své škole apod.;	• cestovní ruch • neformální dopis, oprava chyb <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně vypráví příběh; • ve slyšených příbězích postihne jejich detaily; • používá hovorové výrazy při vyprávění a při reakci na vyprávěný příběh; • pohovoří o své oblíbené knize/filmu; • rozlišuje neutrální a dramatické výrazy; • na základě nabídnutých výrazů vypráví příběh; • vhodně zařadí hovorový výraz do vyprávění; • na základě slyšeného textu formuluje své vysvětlení; • v běžných situacích vyjadřuje zájem a překvapení; • popíše vlastní nebezpečný zážitek;	Literatura a film <i>Gramatika</i> • opakování minulého času prostého a průběhového <i>Slovní zásoba</i> • hovorová angličtina • vyjádření zájmu a překvapení • ujištění <i>Komunikační situace</i> • vyprávění příběhu • můj oblíbený film, kniha <i>Poslech</i>	
• zvládá slovní zásobu a frazeologické obraty daných konverzačních témat; • aplikuje je v mluveném i písemném projevu; • sleduje aktuální informace z kulturního, politického a společenského života; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata • problémy lidstva • nakupování, oblékání a móda • bydlení, můj byt • komunikační prostředky • zábava a umění • zdraví a nemoci • Evropská unie • peníze, bankovníctví • systém vzdělání v anglicky mluvících zemích a ČR	

Anglický jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• gramaticky správně tvoří otázky a záporné věty; • v běžných rozhovorech aplikuje nepřímé otázky; • porozumí novinovému článku a reprodukuje ho; • používá tázací slova s předložkami; • postihne informace slyšeného sdělení a hovoří o osobních zážitcích; • zaznamená hlavní body čteného článku o známých osobnostech a skutečnostech a vystihne specifické informace; • užívá slova opačného významu; • aplikuje možnosti, jak v běžné mluvě vyjádřit slušnost, ochotu; • napíše životopisný profil známé osobnosti s vhodným využitím spojek;	Významné osobnosti <i>Gramatika</i> • otázky a záporny <i>Slovní zásoba</i> • hovorová angličtina • předpony • antonyma <i>Komunikační situace</i> • předávání informací • popis významné osobnosti Poslech	
• gramaticky správně formuluje plány a záměry do budoucna; • ve slyšeném textu postihne základní informace; • hovoří o plánech svých spolužáků; • formuluje názor na možné události a diskutuje o nich; • ve čteném textu porozumí základním informacím a aplikuje na nich osobní zážitky; • aktivně používá frekventovaná slovesa; • hodnotí postavení mladých lidí ve společnosti; • užívá vhodné obraty při telefonních rozhovorech; • napíše e-mail příteli;	Sjednání schůzky <i>Gramatika</i> • formy budoucích časů • frekventovaná slovesa: „take“, „put“ <i>Slovní zásoba</i> • hovorová angličtina • telefonování <i>Komunikační situace</i> • telefonování • psaní e-mailů Poslech	
• zeptá se na množství a na otázky odpoví; • na základě přečteného textu pohovoří o významné osobnosti; • porozumí slyšenému textu a hovoří o inzerátech; • napíše inzerát; • formuluje názor na globalizaci a nadnárodní společnosti; • používá základní obraty obchodní angličtiny; • užívá čísla v běžných komunikačních situacích; • napíše zprávu;	Reklama a inzeráty <i>Gramatika</i> • vyjádření množství <i>Slovní zásoba</i> • hovorová angličtina • obchodní angličtina • číslovky, zlomky, desetinná čísla, sportovní výsledky • odborná terminologie <i>Komunikační situace</i> • podání inzerátu • psaní referátu/zprávy Poslech	

• gramaticky správně formuluje svoje možnosti, povinnosti a co smí dělat v každodenním životě; • diskutuje o důvodech, proč se lidé žení; • rozumí hlavním bodům článku o vztazích mezi dětmi a rodiči; • aktivně používá frekventovaná slovesa; • rozumí různému užití frázových sloves; • dokáže v běžných situacích vyjádřit nadsázku a pochopení; • napíše e-mail a diskutuje o užitečnosti e-mailů;	Společenské události <i>Gramatika</i> • modální slovesa <i>Slovní zásoba</i> • frekventovaná slovesa • vyjádření překvapení a porozumění <i>Komunikační situace</i> • vyjádření souhlasu a nesouhlasu • psaní argumentační eseje <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně používá vztažné věty a rozlišuje interpunkci a výslovnost u jednotlivých typů; • aktivně používá vztažné věty v novinovém článku; • gramaticky správně používá příčestí minulá a přítomná; • porozumí slyšenému textu a vyhledá v něm specifické myšlenky; • v textu vyhledá důležité informace; • aplikuje vhodně příslovce v běžných situacích; • rozumí návštěvám a napsům na obchodech a veřejných místech; • popíše oblíbenou část města;	Extrémní situace <i>Gramatika</i> • vztažné věty • příčestí – přítomná, minulá <i>Slovní zásoba</i> • zdůrazňující přídavná jména a příslovce <i>Komunikační situace</i> • svět kolem nás – popis místa <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně používá různé způsoby pro vyjádření současných a minulých zvyků; • popíše osoby a situace pomocí vhodných výrazů; • slyšenému textu rozumí a diskutuje o špatných a dobrých lidských vlastnostech; • rozumí hlavním bodům článku a diskutuje na dané téma; • vhodně aplikuje homonyma v běžných situacích; • dokáže v rozhovorech argumentovat a obhájit své názory; • diskutuje o vlivu a úloze médií; • napíše referát na libovolné téma;	Přátelé <i>Gramatika</i> • homonyma • užívání časů pro vyjádření zvyků <i>Slovní zásoba</i> • zdůrazňující složená slova • vyjádření názoru <i>Komunikační situace</i> • média • psaní referátu <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně používá modální slovesa v minulosti; • rozlišuje různé stupně pravděpodobnosti; • chápe základní rozdíly mezi osobními a obchodními dopisy; • napíše poptávku a nabídku; • ve čteném textu pochopí základní informace a diskutuje na dané téma; • ve slyšené básni postihne hlavní myšlenku a vhodně používá synonyma;	Obchodní angličtina <i>Gramatika</i> • modální slovesa <i>Slovní zásoba</i> • synonyma • obchodní angličtina	

• aplikuje metafory a idiomy spojené s lidským tělem; • napíše osobní dopis příteli, ve kterém informuje o sobě a projeví přání se s přítelem setkat; • napíše poptávku a nabídku;	<i>Komunikační situace</i> • obchodní komunikace <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně formuluje hypotézy s použitím podmínkových a přacích vět; • diskutuje ve třídě o tom, co by rád v životě změnil; • používá běžná slovní spojení obsahující spojky; • na základě přečtení textu doplní chybějící informace; • diskutuje a interpretuje své představy a sny; • různými způsoby si dokáže stěžovat na něco, bědovat nad něčím; • napíše vyprávění a používá vhodné spojovací slova a výrazy; • napíše objednávku a reklamaci;	Obchodní angličtina <i>Gramatika</i> • přací a podmínkové věty <i>Slovní zásoba</i> • obchodní angličtina <i>Komunikační situace</i> • obchodní komunikace <i>Poslech</i>	
• gramaticky správně používá členy, přivlastňovací zájmena, ukazovací zájmena a kvantifikátory; • ve čteném textu postihne hlavní informace; • diskutuje o kladech a záporech různých věkových skupin; • aplikuje v běžných situacích frekventovaná slova; • v běžných rozmluvách vhodně používá příslovce; • napíše esej o významné vlivné světové osobnosti z libovolné sféry;	Lidský věk <i>Gramatika</i> • vztažná zájmena • členy <i>Slovní zásoba</i> • frekventovaná slova <i>Komunikační situace</i> • generační problémy • rozdíly mezi formální a neformální korespondencí <i>Poslech</i>	
• osvojí si detailnější informace o anglicky mluvících zemích a ČR, o jejich hlavních městech, kulturních památkách a zajímavých místech; • seznamuje se s geografickými, historickými a společensko-politickými informacemi; • sleduje aktuální informace z kulturního, politického a společenského života; • dovede porovnat základní rysy našeho způsobu života a života anglicky mluvících zemí; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata <i>Realie</i> • Velká Británie, Severní Irsko, Spojené státy americké, Kanada, Austrálie, Nový Zéland, Česká republika • přehled literatury v anglicky mluvících zemích	

Prínos předmětu ke klíčovým i odborným kompetencím, průřezová témata a mezipředmětové vazby konkrétně pro oblast cizích jazyků jsou popsány v kapitolách [5.1.4.5](#) a [5.1.4.6](#), podrobný popis pro celý ŠVP je v kapitolách [3.6](#) (Klíčové kompetence) a [3.8](#) (Průřezová témata).

5.1.6 Francouzský jazyk

Název vyučovacího předmětu:	FRANCOUZSKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	FRJ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	13
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.6.1 Charakteristika učiva

Výuka francouzského jazyka tvoří součást všeobecného vzdělávání a jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Pomáhá ke snižování jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáků v osobním životě, dalším studiu i pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky je položit základ komunikativním schopnostem žáků a dovést studenty minimálně na úroveň B1. Žáci zvládnou komunikaci v běžných životních situacích, napíší jednoduchý souvislý text, popíší své zážitky a stručně obhájí své názory, pracují se slovníkem a s jeho pomocí přeloží i složitější texty.

5.1.6.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Francouzský jazyk** je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. až 3. ročníku a 4 hodiny týdně ve 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy. Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.6.3 Pojetí výuky

Při výuce budou využívány zejména tyto metody:

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor;
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze; to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách;
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit;
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

5.1.6.4 Učební osnovy

Francouzský jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• porozumí krátkým dialogům při představování; • umí se představit; • umí vyhláskovat jméno, příjmení; • umí formálně a neformálně pozdravit; • umí rozlišit jazyk, kterým se mluví; • umí zaznamenat jména, národnost; • porozumí některým pokynům při výuce;	Úvod do fonetiky, francouzská abeceda, osobní údaje <i>Gramatika</i> • abeceda, výslovnost skupin hlásek, přízvuk • slovosled francouzské věty <i>Komunikativní dovednosti</i> • formální a neformální pozdravy a oslovení • poděkování	
• rozumí krátkým situačním dialogům s pozdravy a představováním; • rozliší okolnosti dialogu-místo, čas, děj; • rozliší formální a neformální vztahy; • umí pozdravit a rozloučit se; • porozumí jednoduché internetové zprávě; • informuje o svém věku, studiích, národnosti;	V médiatéce <i>Gramatika</i> • přivlastňovací zájmena • zápor, avoir, être • neurčitý člen <i>Komunikační dovednosti</i> • představování, dotaz na osobní údaje, národnost a jazyk • dotaz na telefonní číslo a e-mailovou adresu	
• umí se zeptat a odpovídat na informace týkající se osobních údajů; • porozumí jednoduché informaci; • rozliší zdvořilou žádost; • umí se zeptat na cenu; • orientuje se v jednoduchém dotazníku a umí ho vyplnit; • porozumí elektronické adrese a telefonnímu číslu a zaznamená je; • umí se na předchozí zeptat a odpovědět;	Média, frankofonie <i>Gramatika</i> • tázací zájmena quel apod. • tvoření otázky • přechylování adjektiv • množné číslo substantiv a adjektiv • slovesa na -er • slovesa être, avoir <i>Komunikační dovednosti</i> • zeptat se na cenu věci • podat informaci o telefonních číslech • mluvit o svých zálibách	
• umí mluvit o svém městě, o své čtvrti; • porozumí výpovědi o městě, o čtvrti; • vyjmenuje různá místa ve městě; • jednoduše lokalizuje nějaké místo; • umí požádat o vysvětlení na cestu; • umí vysvětlit, jak se dostat z A do B; • porozumí, proč má někdo něco rád či nerad; • umí hovořit o svých zálibách a argumentovat proč;	Město a čtvrť, kde bydlím, ubytování <i>Gramatika</i> • předložky u názvu zemí • stahování členů • sloveso aller	

	<i>Komunikační dovednosti</i> • rozhovor o zemích a hlavních městech (situovat na mapě) • vyjádření obliby a nevole • La France, Paris	
• informuje se na ubytování-místo, otvírací dobu; • zprostředkuje telefonní rozhovor příteli; • požádá o rezervaci ubytování; • argumentuje výběr typu ubytování; • poděkuje za informace z hotelové recepce; • pochopí z turistického letáku informace o ubytování a dopravě do hotelu; • je schopen vyjmenovat a rozpoznat několik pařížských památek;	Cestování, Paříž <i>Gramatika</i> • číslovky do 1 000 • předložky a příslovce místa • stahování členů, pourquoi - parce que • nepravidelné sloveso prendre, venir • slovesa na -re • ukazovací zájmena <i>Komunikační dovednosti</i> • rozhovory na téma rezervace pokoje • možnosti ubytování • dotazy a odpovědi na způsob dopravy, popis ubytovacího zařízení • napsat žádost o rezervaci ubytování <i>Odborná terminologie</i>	
• porozumí, proč má někdo něco rád či nerad; • umí hovořit o svých zálibách a argumentovat proč; • umí mluvit o povolání;	Záliby, koníčky, zaměstnání <i>Gramatika</i> • nepravidelné sloveso faire • přechylování profesí • slovesa aimer, adorer, détester <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o svých zálibách a o svém zaměstnání	
• umí charakterizovat osoby a popsat jejich povahu; • umí číst a psát inzeráty na seznámení; • umí vyjádřit, že něco či někoho má rád; • umí si s někým smluvit schůzku;	Hledání partnera, popis osob <i>Gramatika</i> • přechylování a tvoření plurálu adjektiv • přízvučná osobní zájmena <i>Komunikační dovednosti</i> • popis osob • vyjadřování citů • inzeráty na seznámení	
• umí mluvit o své rodině; • umí svou rodinu charakterizovat a popsat rodinné vztahy; • umí vyjádřit blahopřání; • dokáže oznámit důležité rodinné události;	Rodina a lidské tělo, u lékaře <i>Gramatika</i> • přivlastňovací zájmena • nepravidelné sloveso dire	

• umí popsat lidské tělo; • umí popsat své zdravotní problémy;	<i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o své rodině • blahopřání • oznamování rodinných událostí • popis lidského těla • popsat své zdraví	
• umí vyjádřit čas, zeptat se, kolik je hodin a určit časový sled; • rozumí informačním nápisům v obchodech a veřejných institucích; • rozumí rozdílům mezi formálním a neformálním určením času; • umí se zeptat a odpovědět na otvírací a zavírací dobu v obchodech a jiných institucích; • rozumí, když se mluví o každodenním rytmu; • rozumí informacím o televizním programu; • umí vyprávět a popsat režim dne; • -umí vyprávět o oblíbeném televizním programu;	Rytmus života a města <i>Gramatika</i> • nepravidelné sloveso devoir • vazba il faut • neosobní zájmeno on • imperativ • slovesa pouvoir, vouloir, devoir, boire <i>Komunikační dovednosti</i> • vyjadřování času • vyjádřit povinnost • mluvit o svých zvycích • sjednání schůzky	
• umí popsat svůj denní program; • dokáže charakterizovat jednotlivé běžné činnosti; • dokáže vyjádřit, jak často jednotlivé činnosti vykonává; • dokáže vyprávět minulé události.	Každodenní rutina, minulé události <i>Gramatika</i> • vyjádření blízké budoucnosti • výrazy pro četnost • zvrtná slovesa • složený minulý čas <i>Komunikační dovednosti</i> • popisovat každodenní činnosti • mluvit o minulých událostech	

Francouzský jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• porozumí dotazníku ankety; • rozumí, pokud se mluví o svátcích v tuzemsku; • dotazuje se na místo, dobu a dění při nějakém svátku; • popisuje ústně i písemně průběh svátku; • mluví o svých blízkých plánech; • jednoduše určuje časovou posloupnost činností; • zvládá jednoduchou telefonickou konverzaci;	Svátky a oslavy <i>Gramatika</i> • předložka chez • slovesa na -yer a -ir • zájmeno on • zvrtná slovesa vyjadřující vzájemnost • vyjádření blízké minulosti <i>Komunikační dovednosti</i> • porozumět dotazníku • pojmenovat svátky a mluvit o jejich rituálech • udílet rady • telefonní rozhovory - zeptat se na osobu, nechat vzkaz, vyřídít vzkaz	
• rozumí krátkému textu o soukromém životě nějaké osobnosti; • evokuje minulé události z hlediska biografie; • vypráví souvisle o francouzských osobnostech; • popisuje vzhled a charakter osoby;	Francouzské časopisy, fyzický popis osob <i>Gramatika</i> • imperativ sloves être a avoir a zvrtných sloves • složený minulý čas zvrtných sloves • vazba c'est/il est <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávění minulých událostí • fyzický popis osob	
• rychle projde text a sdělí, čeho se týká; • rozumí krátkému rozhovoru o pocitech a citech; • mluví o ročních dobách; • vyjadřuje své city a pocity; • rozumí jednoduchým informacím o klimatu, počasí, teplotách; • vypráví o aktivitách v jednotlivých ročních dobách; • umí určit zeměpisná místa; • porozumí výňatku z turistické brožury; • porozumí jednoduchému popisu zeměpisného místa; • umí charakterizovat toto místo; • porozumí textu o aktivitách v přírodě; • mluví o vlastních aktivitách v přírodě; • napíše krátký turistický text;	Kanada a francouzská zámořská území, počasí <i>Gramatika</i> • struktury pro mluvení o počasí, ročních dobách, pro vyjádření času a místa • postavení zájmen ve větě <i>Komunikační dovednosti</i> • popis počasí, smyslových vjemů • popis a charakteristika míst	
• porozumí informací z turistické brožury; • porozumí návrhům a radám; • porozumí vyjádření probíhajícího děje; • sestaví a napíše program návštěvy;	Brusel a psaní dopisů <i>Gramatika</i> • neosobní zájmeno on • rozkazovací způsob	

• umí napsat jednoduchý soukromý dopis;	• zájmeno y • předložky při určování času • jednoduchý budoucí čas • průběhový čas <i>Komunikační schopnosti</i> • podat informace o Belgii, Bruselu a evropských institucích • porozumět informačnímu textu CK • napsat dopis • napsat nabídku poznávacího zájezdu do nějaké frankofonní země <i>Odborná terminologie</i>	
• rozumí názvům potravin a pojmenovává je; • rozumí francouzskému menu; • sestaví menu; • porozumí rozhovoru o franc. menu; • mluví o svých stravovacích zvycích; • porovnává chutě a stravovací návyky;	Gastronomie <i>Gramatika</i> • předložky de, à u názvů jídel • dělivý člen <i>Komunikační dovednosti</i> • mluví o své spotřebě potravin • rozhovory o nákupech • napíše o gala večeři ve francouzském duchu	
• rozumí textu z módního časopisu; • popisuje oblečení-barva, střih...; • rozumí pochvale zjevu; • rozliší pozitivní pochvalu a ironii; • porozumí reklamnímu letáku; • porozumí radám a doporučením; • umí doporučit výběr oděvu; • udílí rady při nákupu oděvu;	Móda - oblečení <i>Gramatika</i> • osobní zájmena v přímém předmětu le, la, les, l' • vazby pro rady a doporučení <i>Komunikační dovednosti</i> • názvy oblečení a doplňků • pochvala a pohanění, pochybnost • barvy a velikosti	
• umí se orientovat na stránkách internetových obchodů; • umí si vyhledat zboží na internetu; • dokáže vybrat pro někoho dárek; • umí charakterizovat a popsat jeho funkci; • umí nakoupené zboží zhodnotit	Nakupování na internetu <i>Gramatika</i> • zájmena pro nepřímý předmět lui, leur • přídavná jména na -able • vztažná zájmena qui, que <i>Komunikační schopnosti</i> • vybrat pro někoho dárek • charakterizovat a popsat jeho funkci • zhodnotit jak negativně, tak pozitivně	
• rozumí reklamním panelům v obchodě; • rozumí dialogům v obchodě; • vyjmenuje obchody s různým zbožím;	Nakupování <i>Gramatika</i>	

• požádá o výrobek a zeptá se na cenu; • zeptá se na způsob platby; • simuluje nákup v obchodě s potravinami; • umí používat termíny kvantity a kvality; • charakterizuje potravinářské výrobky;	• určení množství • zájmeno en <i>Komunikační dovednosti</i> • umět nakoupit běžné zboží • charakterizovat potravinářské výrobky • prezentovat výrobky • napsat nabídku nějakého zboží k prodeji <i>Odborná terminologie</i>	
• porozumí prezentaci restaurace v časopise; • porozumí popisu restaurace-místo, prostředí, obsluha, kuchyně; • doporučí, poradí s výběrem restaurace; • jednoduše obhájí svůj výběr; • porozumí objednavce, radě, doporučení; • objedná a doporučí jídlo; • charakterizuje nějaký chod;	V restauraci <i>Gramatika</i> • vazby ne...que, ne...plus, non plus • slovní spojení hovorové francouzštiny <i>Komunikační dovednosti</i> • scénky v restauraci • na internetu vyhledá restauraci v Paříži a prezentuje ji svým spolužákům • zhodnotí pozitiva a negativa	
• porozumí vzpomínkám na místo, kde prožil dětství; • porozumí popisu tohoto místa; • připomene si nějakou příhodu z dětství; • porovnává toto místo dříve a dnes; • vyjadřuje svůj názor na životní podmínky.	Vzpomínky na dětství <i>Gramatika</i> • imperfektum a jeho užití • porovnávací konstrukce <i>Komunikační dovednosti</i> • vyjádření citů a pocitů • srovnání minulosti se současností • mluvit o svých vzpomínkách	

Francouzský jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• porozumí jednoduchému popisu pokoje; • popisuje byt; • porozumí textu, v němž se mluví o opravách a úpravách bytu; • vysvětlí, proč došlo k úpravám bytu;	Bydlení <i>Gramatika</i> • časové výrazy il y a, depuis, pendant • srovnání časů – přítomný čas – imperfektum – složený minulý čas <i>Komunikační dovednosti</i> • poskytnout základní informace o bydlení, reformách v bytě • porovnávání bydlení ve městě a na venkově • vyjádřit své sny a přání o bydlení	
• umí podrobně popsat byt; • zvládá porovnat bydlení v různých zemích; • umí promluvit o alternativních způsobech bydlení; • umí zformulovat pravidla pro bydlení v podnájmu;	Popis bytu a bydlení v podnájmu <i>Gramatika</i> • vyjádření předmětu přímého a nepřímého zájmeny • vazby de plus en plus a de moins en moins <i>Komunikační dovednosti</i> • popis bytu, porovnat bydlení v různých zemích • alternativní způsoby bydlení • vyjádřit sdělení v minulém a budoucím čase • pravidla pro bydlení v podnájmu	
• umí mluvit o svých přátelích; • zvládne popisovat druhé osoby, charakterizovat jejich povahu, kladné a záporné vlastnosti; • dokáže popsat vztahy se sousedy; • umí popisovat změny ve svém životě;	Přátelské a sousedské vztahy <i>Gramatika</i> • vztažná zájmena • větné vazby c'est quand a c'est + jméno + vztažná věta • shoda přičestí minulého ve složeném minulém čase se slovesem être • nepřímá řeč • imperfektum • srovnávací vazby <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o svých přátelích • mluvit o sousedských vztazích • popisovat charaktery osob	
• umí vyprávět o setkání s jinými lidmi; • umí popsat, jak potkal svou přítelkyni / svého přítele; • dokáže mluvit o navazování přátelských a milostných vztahů;	Seznamování <i>Gramatika</i> • rozdíly v užívání složeného minulého času a imperfekta	

	• nepravdělná přičestí minulá • příslovce času <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávět o setkání s jinými lidmi • mluvit o navazování přátelských / milostných vztahů	
• umí popsat své studium; • umí vyprávět o svých zážitcích ze studia v zahraničí; • dokáže mluvit o pracovních stážích;	Studium v zahraničí (Erasmus) a studentské stáže <i>Gramatika</i> • plusquamperfektum • tvoření příslovcí <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o svých studiích a pracovních zkušenostech • napsat žádost o studium v zahraničí <i>Odborná terminologie</i>	
• zvládne napsat strukturovaný životopis; • umí napsat motivační dopis při hledání práce; • rozumí pracovním inzerátům; • dokáže popsat svou práci a pracovní zkušenosti; • zvládne pracovní pohovor;	Hledání práce a pracovní pohovory <i>Gramatika</i> • příslovce času • podmínková souvětí • subjunktiv pro vyjadřování nutnosti <i>Komunikační dovednosti</i> • napsat svůj životopis a motivační dopis • popsat svou práci a pracovní zkušenosti • pracovní pohovory <i>Odborná terminologie</i>	
• umí charakterizovat zemi a její obyvatele; • dokáže popsat zvyky a charakter obyvatel nějaké země; • umí vyjádřit procenta a statistické údaje; • zvládne popsat změny ve svém životě; • dokáže vyjádřit svůj postoj k těmto změnám;	Francouzi očima cizinců <i>Gramatika</i> • vztažná a ukazovací zájmena • tvoření otázky pomocí složené inverze <i>Komunikační dovednosti</i> • popsat zemi a zvyky a charakter jejich obyvatel • vyjádřit procenta a statistické údaje • popsat změny ve svém životě	
• umí vystihnout kulturní odlišnosti obyvatel různých zemí; • dokáže charakterizovat své bydliště z různých aspektů;	Život ve Francii / v cizině resp. v Paříži / na venkově <i>Gramatika</i> • neurčitá zájmena a příslovce	

• umí charakterizovat výhody a nevýhody života ve městě a na venkově; • dovede mluvit o svém bydlišti a odůvodnit výběr místa bydlení;	• superlativ • zdůrazňovací vazby – ce qui, ce que, c'est <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o kulturních odlišnostech obyvatel různých zemí • mluvit o svém bydlišti • vyjádřit výhody a nevýhody života ve městě a na venkově	
• umí si vyhledávat informace ve francouzských nových médiích; • zvládá vkládat příspěvky na internetové blogy; • dokáže charakterizovat sociální síť; • umí charakterizovat participativní média;	9. Nová média a sociální síť <i>Gramatika</i> • tázací a přivlastňovací zájmena • vazba si + imperfektum <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávět události • vkládat příspěvky na internetové blogy <i>Odborná terminologie</i>	
• umí číst zprávy v novinách; • umí se vyjadřovat k televiznímu programu; • dokáže popsat televizní program a odůvodnit, proč si ho vybral; • umí převyprávět různé novinové zprávy; • dokáže popsat události, jichž byl svědkem.	Média – tisk, rozhlas, televize <i>Gramatika</i> • nominalizace • rod jmen • zdůrazňovací vazby c'est...qui, c'est...que • minulé časy-shrnutí • trpný rod • shoda přičestí s přímým předmětem ve složeném minulém čase <i>Komunikační dovednosti</i> • číst novinové zprávy • vyjadřovat se k televiznímu programu • převyprávět novinové zprávy • popsat trestné činy (krádeže), jichž jsme byli svědky	

Francouzský jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• umí hovořit o svých kulturních a sportovních zájmech; • umí mluvit o svém chování i způsobu trávení volného času; • zvládne popsat děj filmu a představit svého oblíbeného režiséra; • umí zhodnotit film a říct, proč se mu líbí / nelíbí;	Kinematografie a volný čas <i>Gramatika</i> • postavení příslovcí ve složených časech • postavení přídavného jména (shrnutí) • osobní zájmena po předložkách à a de <i>Komunikační dovednosti</i> • představit film či režiséra • vyjádřit hodnocení filmu • mluvit o svém volném čase	
• umí hovořit o různých způsobech dovolené; • umí si vybrat dovolenou z nabídkového katalogu; • zvládne si rezervovat ubytování, cestu, služby; • umí se zeptat na program dovolené/pobytu;	Cestovní ruch - turistika <i>Gramatika</i> • zájmena nepřímého předmětu • zájmena en a y • gerundium <i>Komunikační dovednosti</i> • vybrat si dovolenou • udělat rezervaci služeb • informovat se o plánu cesty • sestavit plán poznávacího zájezdu do nějaké frankofonní země <i>Odborná terminologie</i>	
• umí mluvit o svých plánech do budoucnosti; • umí vyjádřit svá přání a touhy; • umí dělat návrhy; • dokáže mluvit o svých oblíbených činnostech a mimopracovních aktivitách; • umí vyjádřit účel svého počínání; • dokáže představit projekt;	Budoucnost a humanitární činnost <i>Gramatika</i> • přací vazby se subjunktivem • vyjádření návrhu • účelové vazby se subjunktivem <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o budoucnosti • vyjádřit své touhy a přání • dělat návrhy • mluvit o svých oblíbených činnostech • vyjádřit účel • představit projekt	
• dovede si představit a vyjádřit hypotetickou nereálnou situaci; • umí představit knihu a shrnout její obsah; • dokáže vyjádřit svůj názor a obhájit si jej; • dovede vyjádřit souhlas či nesouhlas;	Dobrodružné cesty <i>Gramatika</i> • jednoduchý podmiňovací způsob • vazby vyjadřující příčinu a důsledek	

	<i>Komunikační dovednosti</i> • představit si hypotetickou situaci • představit knihu • vyjádřit svůj názor a odůvodnit jej • vyjádřit souhlas/nesouhlas	
• umí popsat svůj život; • umí charakterizovat změny ve svém životě jak osobním, tak profesním; • rozumí různým druhům životopisu (osobní, profesní); • dokáže převyprávět minulé události, které se staly jiným osobám;	Profesní kariéra a její proměny <i>Gramatika</i> • časové předložky en, dans a pendant • krácení časových vět pomocí vazeb avant de a après • vztažné zájmeno où • nepřímá řeč v minulosti <i>Komunikační dovednosti</i> • popsat změnu v životě • pochopit osobní i profesní životopis • převyprávět minulé události	
• dovede vyprávět o výjimečných událostech, které se mu staly; • umí mluvit o činech, které vykonal; • dovede si představit hypotetické události v minulosti, které se nestaly; • umí vyjádřit lítost;	Životní výzvy <i>Gramatika</i> • podmínková souvětí neskutečná • vyjádření blízké minulosti a budoucnosti v nepřímé řeči v minulosti • vyjádření lítosti <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávět výjimečné události či skutky • představit si hypotetické události v minulosti • vyjádřit lítost	
• charakterizuje život v moderním městě; • shrne poznatky o zemi, v níž žije; • porozumí originálnímu textu o památkách Paříže, reprodukuje ho; • vyjádří poznatky o historickém městě s použitím složitějších souvětí;	Praha historická a současná <i>Gramatika</i> • souslednost časů • subjektiv přítomný – použití <i>Komunikační dovednosti</i> • podrobně popisuje historickou památku, kterou je třeba vidět • simuluje turistického průvodce • napsat nabídku na víkendový zážitkový pobyt v Praze <i>Odborná terminologie</i>	
• porozumí vzorovým obchodním dopisům (reklamace, nabídka,..); • zná zásady tvorby strukturovaného životopisu;	Strukturovaný životopis, obchodní korespondence <i>Gramatika</i>	

• je seznámen s formulacemi a náležitostmi formálního dopisu.	• subjunktiv minulý • krácení vět vedlejších <i>Komunikační dovednosti</i> • sestaví strukturovaný životopis • napíše reklamaci defektního výrobku <i>Odborná terminologie</i>	

Přínos předmětu ke klíčovým i odborným kompetencím, průřezová témata a mezipředmětové vazby konkrétně pro oblast cizích jazyků jsou popsány v kapitolách [5.1.4.5](#) a [5.1.4.6](#), podrobný popis pro celý ŠVP je v kapitolách [3.6](#) (Klíčové kompetence) a [3.8](#) (Průřezová témata).

5.1.7 Německý jazyk

Název vyučovacího předmětu:	NĚMECKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	NEJ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	13
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.7.1 Charakteristika učiva

Výuka německého jazyka tvoří součást všeobecného vzdělávání a jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Pomáhá ke snižování jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáků v osobním životě, dalším studiu i pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky je položit základ komunikativním schopnostem žáků a dovést studenty minimálně na úroveň B1. Žáci zvládnou komunikaci v běžných životních situacích, napíší jednoduchý souvislý text, popíší své zážitky a stručně obhájí své názory, pracují se slovníkem a s jeho pomocí přeloží i složitější texty.

5.1.7.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Německý jazyk** je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. až 3. ročníku a 4 hodiny týdně ve 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy. Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.7.3 Pojetí výuky

Při výuce budou využívány zejména tyto metody:

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor;
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách;
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit;
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

5.1.7.4 Učební osnovy

Německý jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí jednoduchým souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • je schopen ústního a písemného projevu situačně a tematicky zaměřeného; • umí přeložit text a používat slovníky; • střídá receptivní a produktivní činnosti, vede dialogy; • umí se představit, podat základní informace o sobě, své rodině a způsobu života; • umí napsat jednoduchý osobní dopis;	Základní informace o německém jazyce • německy mluvící země • výslovnost, pravopis • základní fráze – pozdravy, představování • vlastní jména a příjmení	
	První kontakty • člen určitý a neurčitý • osobní zájmena • časování pravidelných sloves a slovesa být • slovosled ve větě oznamovací a tázací • základní číslovky 1 – 20 • kladná a záporná odpověď	
	Lidé a jejich země • tázací příslovce woher a zájmeno was • časování nepravidelných sloves • číslovky 21 - 2000 • názvy jazyků • nepřímý pořádek ve větě oznamovací	
Jazykové prostředky • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje co nejlépe přirozené výslovnosti; • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • dodržuje základní pravopisné normy; • domluví se v běžných jednoduchých situacích;	Rodina • časování slovesa haben • člen určitý a neurčitý (1. a 4. pád) • přivlastňovací zájmena (1. a 4. pád) • zápor nicht a kein • tvar möchten • množné číslo podstatných jmen	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o reáliích dané jazykové oblasti; • má základní informace o jídelních zvyklostech německy mluvících zemí; • orientuje se v oblasti kultury dané jazykové oblasti;	Volný čas • způsobová slovesa • vazba wie geht es • způsobová slovesa ve větě	
	Jídlo a pití • další nepravidelná slovesa • způsobové sloveso mögen • rozkazovací způsob • všeobecný podmět man	

	• zápor nicht, kein nichts • složená slova	
	Režim dne • slovesa s předponou odlučitelnou a neodlučitelnou • určení času • předložky se 4. pádem • osobní zájmena ve 4. pádě • tázací zájmeno wer	
	Volný čas • další nepravidelná slovesa • 3. pád • přivlastňovací zájmena ve 3. pádě • osobní zájmena ve 3. pádě	
	Nakupování, služby • předložky se 3. pádem • předložky in a auf	

Německý jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí souvislým projevům ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • je schopen ústního a písemného vyjádření situačně zaměřeného; • formuluje vlastní myšlenky; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • dokáže přeložit text a používat slovníky; • vede dialogy; • dokáže získávat i podávat informace; • dokáže se zeptat na cestu a cestu vysvětlit; • zvládá vést jednoduchý přijímací pohovor při hledání pracovního místa;	Nakupování • předložky in a auf se 4. pádem • řadové číslovky	
	Bydlení • přítomný čas sloves liegen, stehen • další předložky se 3. a 4. p. • sloveso wissen • předložky pro popis cesty	
	Školství • perfektum • préteritum pomocných sloves • příslovečná určení času • vyjádření data • trénink 4 základních maturitních dovedností	
	Rodina a svět kolem nás • opakování gramatiky 1. dílu • odborná terminologie	
Jazykové prostředky • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • v písemném projevu dodržuje základní pravopisné normy; • dokáže napsat životopis, inzerát, jednoduchou žádost o místo; • dodržuje základní pravopisné normy; • domluví se v běžných jednoduchých situacích;	Cestování a nehody při něm • perfektum • perfektum sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou • perfektum sloves na –ieren • odborná terminologie	
	Cestování a turistika • zeměpisné názvy • préteritum způsobových sloves • souvětí podřadné a podřadící spojky dass, weil, wenn • souvětí souřadné a souřadící spojky und, aber, oder, denn, sondern	
	Zdraví • zvrtná slovesa • časové předložky • časový čtvrtý pád	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti;	Móda a oblečení • skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém • stupňování přídavných jmen	

• má informace o turisticky atraktivních oblastech; • orientuje se v mapách hlavních měst německé jazykové oblasti.	• stupňování příslovčí • tázací zájmena <i>welcher/was für ein</i> • trénink 4 základních dovedností k maturitě	

Německý jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí jednoduchým souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného; • formuluje vlastní myšlenky; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • dokáže přeložit text a používat slovníky; • střídá receptivní a produktivní činnosti; • vede dialogy; • dokáže podat informace o hlavním městě; • domluví se při nákupu; • dokáže popsat svůj byt;	Povolání • sloveso werden • vedlejší věty účelové se spojkou damit • konstrukce um...zu • závislý infinitiv s „zu“ • zkracování vedlejších vět se spojkami dass, damit • odborná terminologie	
	Plány a sny • konjunktiv II – opisný tvar würde + infinitiv • vedlejší věta podmínková • konjunktiv II sloves nepravidelných • konjunktiv II sloves sein, haben, werden • souvětí souřadné se spojkami deshalb, darum, deswegen, dann, trotzdem	
	Berlín a SRN • konjunktiv II způsobových sloves • nepřímá otázka • vedlejší věty časové se spojkami als, wenn	
Jazykové prostředky • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka; • vyslovuje srozumitelně co nejlépe přirozené výslovnosti; • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • dodržuje základní pravopisné normy;	První den ve škole • préteritum pravidelných • sloves a slovesa wissen • préteritum nepravidelných sloves • vedlejší věty časové se spojkami bevor, seitem, bis	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti • zná společenské zvyklosti, geografické a kulturní poznatky o zemích dané jazykové oblasti • má informace o významných spisovatelích německé jazykové oblasti • orientuje se v oblasti sportu jedné z německy mluvících zemí	Vídeň • vedlejší věty vztahné • trpný rod – préteritum • všeobecný podmět man • Skloňování přídavných jmen po kein a mein, dein, sein...	
	Rakousko • 4 maturitní dovednosti – poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, psaní, mluvení	

	Sport a tělesná výchova • opakování gramatiky 2. dílu	
	Cestování a turistika • skloňování podstatných jmen – • 2. pád • trpný rod – perfektum • zájmena neurčitá • odborná terminologie	
	Praha • památky • historie • moderní Praha	

Německý jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného; • formuluje vlastní myšlenky; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • střídá receptivní a produktivní činnosti, vede dialogy; • je schopen vést dialog u lékaře; • dokáže popsat systém českého školství; • zvládá napsat obchodní dopis a vést přijímací pohovor;	Masmédia kolem nás • vazby sloves • zájmenná příslovce tázací • neurčitá zájmena	
	Vzdělávání a budoucnost • souvětí se spojkou obwohl / trotzdem • předložky se 2. pádem • budoucí čas • vztažné věty • odborná terminologie	
	Životní prostředí • složená podstatná jména • složená přídavná jména • skloňování přídavných jmen se 2. pádem • slabé skloňování podstatných jmen – slovesa s infinitivem	
Jazykové prostředky • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti; • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu;	Česká republika • přírodní podmínky • politický systém • hospodářství, školství • velká města • stupňování přídavných jmen • vyjadřování českého jeden, jedna, jedno • vzájemné postavení příslovečných určení • používání záporu nicht ve větách	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti (společenské, geografické a kulturní poznatky o zemích dané jazykové oblasti); • má znalosti o školských systémech Německa, Rakouska a Švýcarska; • orientuje se v gastronomických zvyklostech německé jazykové oblasti; • má znalosti v oblasti literatury německy mluvících zemí a literatury psané německy.	Švýcarsko • přírodní podmínky • politický systém • hospodářství, školství • velká města • předminulý čas • vedlejší věta nachdem • vespólná zájmena • směrová příslovce	
	Lichtenštejnsko a Lucembursko • přírodní podmínky • politický systém • hospodářství, školství	

	• velká města	
	Německo • přírodní podmínky • politický systém • hospodářství, školství • velká města • příčestí přítomné • příčestí minulé • skloňování přídavných jmen bez členu • vedlejší věta –während • zpodstatnělá přídavná jména	
	Německá obchodní komunikace • základní stavební prvky dopisu • odborná terminologie	
	Práce s časopisy • četba textů • práce s textem a konverzace na dané téma	

Přínos předmětu ke klíčovým i odborným kompetencím, průřezová témata a mezipředmětové vazby konkrétně pro oblast cizích jazyků jsou popsány v kapitolách [5.1.4.5](#) a [5.1.4.6](#), podrobný popis pro celý ŠVP je v kapitolách [3.6](#) (Klíčové kompetence) a [3.8](#) (Průřezová témata).

5.1.8 Ruský jazyk

Název vyučovacího předmětu:	RUSKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	RUJ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	13
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.8.1 Charakteristika učiva

Výuka ruského jazyka tvoří součást všeobecného vzdělávání a jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Pomáhá ke snižování jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáků v osobním životě, dalším studiu i pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky je položit základ komunikativním schopnostem žáků a dovést studenty minimálně na úroveň B1. Žáci zvládnou komunikaci v běžných životních situacích, napíší jednoduchý souvislý text, popíší své zážitky a stručně obhájí své názory, pracují se slovníkem a s jeho pomocí přeloží i složitější texty.

5.1.8.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Ruský jazyk** je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. až 3. ročníku a 4 hodiny týdně ve 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy. Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.8.3 Pojetí výuky

Při výuce budou využívány zejména tyto metody:

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor;
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách;
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit;
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

5.1.8.4 Učební osnovy

Ruský jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ovládá první písmena abuky v tištěné i psané podobě; • rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky; • formuluje jednoduché dotazy a odpovědi; • rozlišuje intonaci oznamovacích a tázacích vět; • představí se a zeptá se na jméno;	Základní informace o ruském jazyce • slovanské jazyky • grafická stránka jazyka, abuka • přízvuk, nepřízvučné samohlásky • sponové sloveso být	
• ovládá vybraná písmena abuky; • porozumí jednoduchým školním a pracovním pokynům; • vyslovuje co nejlépe přirozené výslovnosti; • podá základní informace o sobě; • čte s porozuměním jednoduchý text;	Osobní údaje • vztahy mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka • abuka • tvrdé a měkké souhlásky • intonace tázacích a oznamovacích vět • poslech, čtení	
• použije správné oslovení; • pozdraví, přivítá se, rozloučí se; • reprodukuje jednoduchý telefonický rozhovor; • dokáže sjednat schůzku; • přepíše jednoduchý text psací abukou;	První kontakty • oficiální a neoficiální oslovení • obraty při zahájení a ukončení hovoru, tykání, vykání • číslovky 1 – 10 • psací abuka • sjednání schůzky	
• sdělí, odkud je, kdo kde bydlí; • porozumí srozumitelnému projevu vyučujícího i reprodukovanému projevu v přiměřeném řečovém tempu; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu; • vyjádří poděkování a omluvu; • ovládá všechna písmena abuky; • čte s porozuměním odpovídající text; • požádá o upřesnění a zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení;	Dům a domov • pořadí písmen abuky • funkce jotovaných písmen • slovesa - I. časování • poslech, odhad neznámých výrazů • jednoduchý popis obrázků • pravidla výslovnosti	
• reprodukuje jednoduchý přečtený text; • přiřadí text k obrázkům; • přeloží text odpovídající osvojené slovní zásobě; • sdělí, které jazyky zná a které se učí;	Přátelé • názvy států • cizí jazyky • psaní záporu u sloves • číslovky 11 – 20 • pravopis jmen příslušníků národů	
• formuluje dotazy, jak se co řekne rusky; • vyplní dotazník na kurz ruského jazyka; • telefonicky i písemně pozve přátele na oslavu narozenin;	Návštěva, oslava narozenin • pohyblivý přízvuk • intonace zvolacích vět	

• vyjádří radost a údiv; • orientuje se v čteném, psaném a slyšeném textu;	• číslovky 30 – 90, 100 - 1000 • slovesa - II. časování • osobní zájmena v 1. a 3. pádě • souhrnné opakování abizbuky • budoucí čas • vyjádření pozvání, radosti, odmítnutí	
• podá základní informace o sobě, o své rodině a příbuzenských vztazích; • vede dialogy na téma rodina; • sdělí hlavní myšlenku přečteného nebo vyslechnutého textu; • dodržuje základní pravopisné normy; • popíše svoji rodinu;	Rodina • přivlastňovací zájmena • změna intonace otázek podle jejich smyslu • použití slovesného tvaru jest • popis	
• vyjádří hodiny a další časové údaje, určí čas; • uvede, kolik je komu let; • použije správné tvary podstatných jmen po číslovkách;	Určování času • skloňování podstatných jmen po číslovkách • dny v týdnu • časové údaje	
• čte s porozuměním a odhaduje význam neznámých slov dle kontextu; • orientuje se v textu, používá slovník; • připraví interview; • vyjádří, čím by chtěl v životě být, jakou profesi by chtěl vykonávat, jaké povolání vykonávají jeho rodiče; • vyjádří, co ho zajímá / nezajímá; • prokáže základní znalosti o osobnostech uměleckého, politického a vědeckého života;	Zaměstnání, povolání • výslovnost de, te, ne v přejatých slovech • 7. pád vybraných podstatných jmen • názvy profesí mužů a žen • 4. pád osobních zájmen • časování slovesa chotěť • zvrtná slovesa • práce se slovníkem • video	
• formuluje dotazy a odpovědi o tom, co kdo rád dělá, jaké má koníčky; • pozve kamaráda do kina, do divadla, na koncert; • přijme pozvání s poděkováním a potěšením, odmítne pozvání s omluvou; • sestaví týdenní program; • prokáže základní znalosti o osobnostech ruské literatury.	Volný čas, zábava • výslovnost tvrdého l a měkkého l' • I. a II. časování sloves • slovesa se skupinou -ova-/ • -eva- • slovesa se změnou kmenových souhlásek • pozvání do kina, divadla, zakoupení vstupenky • video	

Ruský jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí přiměřenému souvislému projevu vyučujícího i reprodukovánému projevu; • čte s porozuměním věcně i jazykově odpovídající texty, orientuje se v textu; • formuluje text seznamovacího inzerátu; • diskutuje o tom, kdo se chce s kým seznámit, co koho zajímá;	Seznámení • intonace otázek a odpovědí • zvrtná slovesa • slovesné vazby • skloňování osobních zájmen • situační dialogy	
• přeloží text, používá slovníky a internet; • zjistí informace o jazykových kurzech; • zapíše se do jazykového kurzu; • popíše školní budovu; • aktivně používá získanou slovní zásobu z oblasti školy; • uplatňuje základní způsoby tvoření slov;	Škola, vzdělávání • vykání • řadové číslovky, vyjádření data • studium cizích jazyků • minulý čas • názvy měsíců • orientace ve školní budově • popis budovy	
• prohlubuje a rozvíjí slovní zásobu na téma škola; • sestaví rozvrh hodin; • rozmlouvá o oblíbených předmětech, o známkách; • zvládá řečové situace týkající se vyučování; • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;	Vyučování • rozvrh hodin • vyučovací předměty • známky, hodnocení • předložkové vazby odlišné od češtiny • skloňování tázacích zájmen • skloňování podstatných jmen rodu mužského a ženského v jednotném čísle • e-mail	
• zeptá se na cestu nebo v odpovědi ji popíše; • vyjádří, jaký dopravní prostředek použije; • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; • písemně vyjádří přání navštívit nějakou zemi či město a svůj záměr zdůvodní;	Doprava, orientace ve městě • pohyblivý přízvuk • časování pohybových sloves • infinitivní věty • dopravní prostředky • orientace ve městě • jednoduchý dopis	
• sestaví a vede dialog na téma nákupy; • používá slovní obraty při nakupování v různých obchodech; • zeptá se, kolik co stojí; • vyjádří názor, co komu sluší; • přiřadí k obrázkům odpovídající část textu; • převede přečtený text;	Nakupování • 1. a 2. a 4. pád množného čísla podstatných jmen • vkladné -o-, -e- u podstatných jmen • obchodní centrum, druhy obchodů, peníze, platby • odborná terminologie • barvy, barevné odstíny	
• seznamuje se s různými druhy slovníků; • odpovídá na dotazy, týkající se orientace ve dvojjazyčném slovníku;	Slovníky a jejich použití	

• uplatňuje znalost pořadí písmen azbuky při vyhledávání slov; • procvičuje předložkové vazby;	• práce se slovníky, orientace v různých druzích slovníků a jejich využití, překlad • slova opačného významu • předložkové vazby	
• popíše polohu Ruska; • orientuje se v mapě, vyhledává důležitá místa; • prokáže základní znalosti z geografie Ruska; • odhaduje podle kontextu význam neznámých slov ve vyslechnutém textu;	Rusko – základní zeměpisné, ekonomické a společenské informace • orientace v mapě • číslovky • zeměpisné názvy • zvrtná slovesa	
• přeloží text s použitím slovníku; • popíše zajímavá místa podle obrázků; • zeptá se na cestu nebo v odpovědi ji popíše; • napíše pozdrav ze zájezdu; • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;	Moskva • historické památky a zajímavá místa Moskvy • umění a literatura • moskevské metro • popis obrázku • pozdrav ze zájezdu • předložkové vazby • nesklonná podstatná jména • video, poslech	
• odhaduje podle kontextu význam neznámých slov v přečteném textu; • popíše zajímavé památky a místa podle fotografií a informací v textu; • vypráví o zážitcích ze zájezdu;	Petrohrad • historické památky a zajímavá místa Petrohradu • vyprávění o zájezdu • intonace otázek • skloňování podstatných jmen středního rodu v jednotném čísle	
• provádí jednoduché telefonní rozhovory mezi přáteli; • v navozených situacích žádá o informace nebo odpovídá na dotazy.	Telefonování • tázací a vztažná zájmena • tázací a vztažná příslovce • určení místa • určení času	

Ruský jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• podá základní informace o České republice a o hlavním městě; • orientuje se v plánu Prahy; • navrhne program pobytu pro ruské studenty; • poradí cizinci, která místa by měl navštívit; • napíše kamarádovi krátký dopis o významných památkách Prahy a pozve jej na návštěvu;	Česká republika, Praha • kulturní a historické památky Prahy • skloňování podstatných jmen v množném čísle • intonace souvětí • osobní dopis, obecné zásady psaní dopisů	
• táže se a reaguje na tazatele při setkání přátel po časovém odstupu; • získá a poskytne informace, jak se komu daří, co je u něj nového, kde byl, co dělal; • domluví se v běžných situacích; • vyjádří, kdo má koho rád;	Každodenní život • zvrtná slovesa • vyjádření záporu • věty typu mně přid'otsa, mně prišlos • vyjádření data • situační dialogy	
• popíše, jak kdo vypadá; • vyjádří, kdo je komu podobný; • podá informace o konkurzu; • napíše popis přítele;	Vzhled člověka • vyjádření podobnosti • skloňování tvrdých přídavných jmen a řadových číslovek • popis přítele	
• popíše, co má kdo na sobě, co si kdo oblékne, jak se kdo obléká; • na základě vyslechnutého a přečteného textu vysvětlí, jak připravit módní týdenní přehlídku, jaké modely kdo předvede;	Oblečení, móda • časování sloves naděť, sňať, oděťsa • použití zájmen kakoj, kotoryj • předložka dlja • vyjádření vzájemnosti, potřeby • módní přehlídka	
• stručně charakterizuje oslavy a svátky v Rusku a ve své vlasti; • seznámí svého spolužáka s některými rozdíly při oslavách v těchto dvou zemích; • seznamuje s folklorními ruskými prvky;	Svátky, zvyky, tradice • názvy svátků, společenské zvyklosti • rodinné oslavy • ruský národní kroj • lidové tance	
• popíše povahové vlastnosti; • vyjádří, komu je (není) možno důvěřovat, s kým se dá o všem hovořit, zdůvodní vlastní stanoviska; • sdělí, komu je třeba pomáhat; • vyjádří, co kdo má (musí, nesmí) dělat;	Povahové vlastnosti, mezilidské vztahy • zpodstatnělá přídavná jména • slovesné vazby • spojky potomu čto, poetomu • vyjádření možnosti, nutnosti nemožnosti	
• podá informaci, jaké je (bylo, bude) počasí; • charakterizuje počasí v různých ročních obdobích, uvede oblíbené roční období; • vede dialog o předpovědi počasí;	Počasí • roční období • předpověď počasí • datum, letopočet, hodiny	

	• přídavná jména měkká • poslech, reprodukce, dialog	
• formuluje svá přání, jak stráví prázdniny; • podá informace o turisticky zajímavých oblastech; • vypráví jednoduchý příběh; • popíše neštěstí, které se na horách přihodilo; • vyměňuje si informace běžné při neformálních hovorech;	Turistika, příroda • turisticky zajímavé oblasti • druhy a možnosti turistiky • sloveso gotoviťsa, zabludiťsa • slovesné vazby odlišné od češtiny • poslech • vyprávění • rozhovory • rezervace zájezdu • odborná terminologie • reprodukce textu	
• objedná se u lékaře; • písemně popíše návštěvu u lékaře; • vysvětlí důvody své nepřítomnosti; • pojmenovává nejběžnější choroby; • zapojí se do debaty o vlivu alkoholu a kouření; • v dialogu u lékaře, v lékárně zformuluje; • vlastní myšlenky, aktivně použije získanou slovní zásobu včetně frazeologie;	Zdraví • lidské tělo a jeho části • nemoci a úrazy • vyjádření pocitů (strach, smutek, radost, překvapení, zklamání, naděje) • rozhovory v ordinaci, v lékárně • zdravý režim, péče o tělo • popis činnosti	
• gramaticky správně vyjádří, jak dlouho se zabývá nějakou sportovní činností; • simuluje rozhovor novináře a sportovce, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy; • podle obrázkových materiálů popíše sportovní situace; • vyhledá v tisku informace o sportovních událostech a sdělí je kamarádům; • vyjádří písemně svůj názor na text.	Sport a tělesná výchova • druhy sportů • tělovýchovná a sportovní zařízení • sportovní soutěže • olympijské hry • jmenné tvary přídavných jmen	

Ruský jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• prokáže faktické znalosti z geografie a kultury Ruska; • sdělí vyslechnuté informace; • sestavuje dialogy na téma cestování, dopravní prostředky; • vypráví a napíše zážitek z cestování, formuluje svůj názor, vyjádří pocity z prázdninového pobytu; • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; • při vyjadřování použije opisné prostředky;	Cestování, dovolená • poznatky z geografie – Sibiř • podnebí • nerostné bohatství • určování hodin • vyjádření přibližnosti • 3. stupeň přídavných jmen • zpracování textu – výpisky, osnova • vyprávění • formulace osobního dopisu s popisem činnosti • odpověď na dopis	
• sdělí obsah a hlavní myšlenku přečteného textu; • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu; • sdělí, co je třeba dělat pro ochranu životního prostředí, jakých ekologických aktivit je možné se zúčastnit;	Životní prostředí, ekologie • ekologické problémy a aktivity • slovesné vazby účastvovat v čom, prinímat' učastie v čom • časování slovesa davat'	
• formou telefonického rozhovoru získává informace o možnostech ubytování a poskytovaných služeb v hotelu; • provede telefonicky rezervaci pokoje; • sestavuje dialogy při uvítání a odjezdu hostů; • dotazuje se na doklady a kontrolu zavazadel; • informuje, jaké služby poskytují hotely a cestovní kanceláře; • zaznamenává a vyřizuje vzkazy volajících; • vyplní jednoduchý neznámý formulář;	Ubytování, služby • rezervace pokoje • objednávka ubytování • informace o příletu a odletu • kontrola zavazadel a pasů • uvítání, rozloučení • číselné výrazy, časové údaje • časování sloves otkryt', zakryt' • podmiňovací způsob, podmínkové věty • letiště a nádraží v Moskvě	
• používá získanou slovní zásobu a vhodné slovní obraty při nákupu potravin; • sestaví nákupní lístek s údaji o množství potravin; • popisuje postup přípravy jídla; • charakterizuje typická jídla ruské národní kuchyně;	Jídlo a nápoje • nákup potravin • názvy jídel a nápojů • popis receptu • ruská národní jídla • slovesné vazby odlišné od češtiny	
• poradí, kde je možno poobědvat; • informuje, jaké služby poskytuje restaurace; • objedná si jednoduchá jídla a nápoje; • vede krátké rozhovory mezi číšníkem a hostem; • požádá o zaplacení; • komunikuje v jídelně, v bufetu, při stolování;	Stravování, v restauraci • příprava pohoštění, sestavení menu • objednávka jídla • omluva, politování • rozkazovací způsob • zdravá výživa • rozhovor	
• vyjádří, co je pro koho důležité (důležitější, nejdůležitější);	Životní styl	

• pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • zapojí se do hovoru na známé téma bez přípravy; • orientuje se v přečtené ukázce literárního textu, používá slovník;	• práce, studium, odpočinek • oblíbená literatura, četba, hudba • nezapomenutelná setkání • slovesné vazby radovaťsa čemu, vspomínať o kom, o čom • neurčitá zájmena a příslovce • 2. stupeň přídavných jmen a příslovčí • práce s literárním textem	
• používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru a frazeologii z obchodní korespondence; • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace týkající se studovaného oboru; • osvojí si psaní na ruské klávesnici; • vypracuje na počítači adresu ruské firmy; • zvládne nejčastěji používané zkratky; • respektuje důležité zdvořilostní normy; • pozměňuje formulace, aby se vyhnul častému opakování; • stylizuje a napíše na počítači poptávku, nabídku, objednávku, reklamaci služby;	Obchodní komunikace • zkratky, dělení slov • internet, e-mail • odborná terminologie • spojky, vedlejší věty • stupňování přídavných jmen a příslovčí	
• gramaticky správně formuluje svoje plány a záměry do budoucna; • hovoří o možnostech uplatnění; • zeptá se na osobní údaje; • simuluje přijímací pohovor při hledání pracovního místa; • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy; • napíše strukturovaný životopis; • napíše žádost o zaměstnání, v níž prezentuje své schopnosti a dovednosti.	Žádost o zaměstnání, práce a odměna • žádost • životopis • informace v personálním oddělení • prezentace • odborná terminologie • infinitivní vazby • vedlejší věty	

Přínos předmětu ke klíčovým i odborným kompetencím, průřezová témata a mezipředmětové vazby konkrétně pro oblast cizích jazyků jsou popsány v kapitolách [5.1.4.5](#) a [5.1.4.6](#), podrobný popis pro celý ŠVP je v kapitolách [3.6](#) (Klíčové kompetence) a [3.8](#) (Průřezová témata).

5.1.9 Španělský jazyk

Název vyučovacího předmětu:	ŠPANĚLSKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	SPJ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	13
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.9.1 Charakteristika učiva

Výuka španělského jazyka tvoří součást všeobecného vzdělávání a jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Pomáhá ke snižování jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáků v osobním životě, dalším studiu i pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky je položit základ komunikativním schopnostem žáků a dovést studenty minimálně na úroveň B1. Žáci zvládnou komunikaci v běžných životních situacích, napíší jednoduchý souvislý text, popíší své zážitky a stručně obhájí své názory, pracují se slovníkem a s jeho pomocí přeloží i složitější texty.

5.1.9.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Španělský jazyk** je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. až 3. ročníku a 4 hodiny týdně ve 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy. Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.9.3 Pojetí výuky

Při výuce budou využívány zejména tyto metody:

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor;
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách;
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit;
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

5.1.9.4 Učební osnovy

Španělský jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ovládá španělskou abecedu, výslovnost jednotlivých hlásek; • rozlišuje intonaci vět, přízvuky a další pravopisná znaménka; • tvoří zápornou a tázací větu; • zeptá se na jméno, představí se; • získává povědomí o rozdílech mezi španělskou a latinskoamerickou španělštinou; • učí se různé druhy pozdravů;	Španělská abeceda, fonetická cvičení • základní typy vět, zápor, otázka • členy určité a neurčité • španělština ve světě • pozdravy a představování • video	
• vede krátké osobní rozhovory; • požádá o kontaktní údaje; • dokáže sdělit své kontaktní údaje; • formuluje jednoduché dotazy a odpovědi; • umí počítat do 10;	Osobní údaje <i>Gramatika</i> • osobní zájmena • časování slovesa být, jmenovat se, mít • rod a číslo podstatných jmen • číslovky 0-10 • mnohočetná jména ve španělštině <i>Situační dialogy</i>	
• formuluje stručné popisné věty; • orientuje se, kde se ve světě mluví španělsky a k jakým jazykům španělština patří; • umí počítat do 100;	Poznáváme hispanoamerický svět • zvrtná zájmena • funkce předložky DE • typické symboly Španělska, Mexika a Argentiny • číslovky 10-100 • video	
• rozvíjí slovní zásobu; • podává informace o blízkých osobách, jejich věku, charakteru, rodinném stavu, povolání a zálibách; • dokáže popsat kompletně příbuzenské vztahy;	Rodina <i>Gramatika</i> • rod a číslo přídavných jmen • pravidelné časování v přít. čase • přivlastňovací zájmena • použití muy/nada • použití mucho/un poco/bastante • použití lo mismo/la misma <i>Poslech</i> <i>Popis</i> <i>Situační dialogy</i>	
• učí se porozumět souvislému písemnému projevu na dané téma;	Španělsko <i>Gramatika</i>	

• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • seznamuje se se základními kulturně-společenskými fakty o Španělsku; • reprodukuje ústně zjednodušené informace;	• použití přítomného času • využití předložek pro ohýbání podstatných a přídavných jmen • využití spojek protože, a, nebo, ale • výraz také	
• dokáže vyjádřit existenci a umístění objektů a služeb; • umí vyjádřit preference pro roční období, místo, způsob dopravy a společnost, ve které tráví prázdniny;	Na prázdninách <i>Gramatika</i> • osobní zájmena ve 3.p • použití sloves gustar / encantar / interesar • použití sloves estar / hay • neprav. sloveso querer • jednoduché VV příčinné • tázací zájmena a dónde, cuándo, con quién, cómo • výrazy ani, také, také ne <i>Poslech</i>	
• učí se porozumět informačním textům nabídek cestovních kanceláří včetně různorodých turistických aktivit; • dokáže vyjádřit preference ubytovacích zařízení a služeb; • dokáže vytvořit jednoduchou pozvánku na společný zájezd s kamarády;	Baskicko, Ohňová země <i>Situační dialogy</i> • plán na cesty • stanovení termínů • informovat o dopravě a ubytování	
• dokáže se zeptat na cenu a způsob platby; • umí zvážit hodnotu výrobku; • aktivně používá slovní zásobu týkající se zboží a služeb; • dokáže porozumět hlavním myšlenkám komplexního textu o různých prodejních místech (nákupní centra, trhy, drobný prodej); • dokáže ústně reprodukovat svoje preference při nakupování s podrobnou slovní zásobou;	Nakupování <i>Gramatika</i> • vazba tener que • tázací zájmeno cuánto • číslovky 100-milion • shoda číslovek <i>Video</i> <i>Poslech</i>	
• využívá slovní zásobu týkající se odívání včetně barev; • dokáže navrhnout nejvhodnější model pro různé společenské události; • žáci připravují seznam úkolů pro přípravu narozeninové oslavy; • jsou schopni vyjádřit blahopřání neformálním způsobem;	Odívání <i>Gramatika</i> • nepravidelné sloveso poder, hacer • předmět přímý a nepřímý <i>Situační hra</i> • příprava narozeninové oslavy	
• je schopen hovořit o svých dobrých a špatných návycích; • rozumí souvislé promluvě v běžném toku řeči na dané téma; • z textu dokáže vyzdvihnout klíčové myšlenky a doplnit je příklady;	Životní styl <i>Gramatika</i> • shrnutí nepravidelných sloves v přítomném čase • vazba hay que	

• umí sestavit krátký text na téma zdravý životní styl; • seznamuje se s běžným denním režimem ve Španělsku;	• vazby vyjadřující doporučení (es bueno / importante / aconsejable + inf.) • -významová rozdílnost zvrtných sloves (poner / se, levantar / se, llamar / se) <i>Poslech</i>	
• zná části těla a dokáže říct, které sporty jsou vhodné pro určité partie; • z rychlého toku řeči dokáže analyzovat sportovní návyky; • sám formuluje své návyky týkající se sportovních aktivit a jejich frekvence.	Sport <i>Gramatika</i> • určování frekvence (siempre, a veces, atp.) • dny v týdnu • záporná zájmena ve větě • použití muy / mucho • shoda mucho / poco / bastante / demasiado <i>Video</i> <i>Poslech</i>	

Španělský jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- dokáže sestavit nákupní seznam; - rozumí plynulému rozhovoru v obchodě; - rozumí novinovému rozhovoru; - dokáže souvisle hovořit o vhodném způsobu stravování; - umí popsat své stravovací návyky, alergie, atp.; - umí formulovat neformální úvodní a závěrečné fráze v písemné komunikaci;	Stravování <i>Gramatika</i> - neosobní se - míry a váhy - me gusta mucho /nada /muchísimo - Neformální dopis <i>Poslech</i>	
- si dokáže objednat v restauraci; - umí odlišovat stupně formálnosti; - umí si vyžádat detailní informace o pokrmu; - disponuje pestrou slovní zásobou na dané téma;	V restauraci <i>Gramatika</i> mnohovýznamové sloveso llevar <i>Situační dialogy</i> <i>Poslech</i>	
- se seznamuje s typickými španělskými produkty; - učí se odlišovat stravovací návyky v Mexiku, Španělsku a ČR; - dokáže reprodukovat informace o typických pokrmech; - umí sestavit jednoduchý recept, strukturuje srozumitelně text;	Hispanická gastronomie - využití PTN (primero, después, al final) - vyjadřování pokynů <i>Video</i>	
- dokáže vyjádřit, čemu se momentálně věnuje; - naučí se tvořit minulý čas a využívat ho k vyjadřování osobních zkušeností a zážitků; - orientuje se a umí používat slovní zásobu týkající se profesí; - dokáže určit vhodné charakterové vlastnosti a zkušenosti vhodné k vykonávání konkrétních povolání; - dokáže zhodnotit výhody a nevýhody různých profesí;	Svět práce <i>Gramatika</i> - opisná vazba estar + gerundium - příčestí minulé prav. a neprav. - minulý složený čas <i>Odborná terminologie</i> <i>Poslech</i>	
- rozumí pracovnímu inzerátu a dokáže na něj písemně reagovat; - dokáže sestavit strukturované CV; - ze souvislé promluvy dokáže vyzdvihnout základní informace a reprodukovat je ústně;	CV <i>Vyjadřovací techniky</i> - strukturování textu - využití PTN - násobné číslovky <i>Odborná terminologie</i> <i>Video</i>	
- umí se zeptat na časy odjezdů a příjezdů různých dopravních prostředků; - ovládá obraty pro telefonní komunikaci; - dokáže písemně i ústně rezervovat hotelový pokoj nebo zajistit jiné služby;	Cestování <i>Gramatika</i> předložky času	

	<i>Komunikační schopnosti</i> • obraty pro rezervaci a telefonickou komunikaci • formální dopis • vazba ir a, estar a punto de, acabar de+inf	
• umí stručně charakterizovat oslavy a svátky ve Španělsku a Latinské Americe; • rozumí souhrnnému informačnímu textu;	Hispanšské svátky <i>Gramatika</i> • určování času a data • určování hodin • budoucí čas <i>Video</i>	
• vypráví o historii Svatojakubské pouti; • popisuje specifika cesty;	Camino de Santiago <i>Gramatika</i> • určování vzdáleností • předložky místa <i>Poslech</i>	
• seznamuje se s rozdíly klimatu v daném jazykovém prostředí; • ústně vyjadřuje předpoklad vývoje počasí a jeho současný a minulý stav;	Počasí <i>Gramatika</i> • správné užití sloves hacer / haber / estar / ser • světové strany • pravidelné stupňování přídavných jmen a příslovčí	
• porovnává město, ve kterém žije, s hispanšskými metropolemi; • analyzuje informace z komplexních textů, které ústně reprodukuje; • doplňuje informace do textů s pomocí audia;	Hispanšská města <i>Gramatika</i> • nepravidelné stupňování • srovnávání Poslech	
• porovnává život na venkově a ve městě; • dokáže oponovat a prosazovat vhodnými prostředky svůj názor; • detailně popisuje fungování města (vzdělávání, doprava, služby, ekologie, atp.); • je schopen sestavit komplexní souvislý text na dané téma.	Lidé a město <i>Gramatika</i> • VV přívlastkové • fráze pro vyjádření souhlasu a nesouhlasu • rozšíření zásoby PTN • infinitivní VV s předložkou para <i>Řízená diskuze</i>	

Španělský jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• seznamuje se s důležitými historickými milníky Španělska z období starověku, středověku, novověku i posledního století; • dokáže porozumět odbornému textu; • zjednodušeně ústně reprodukuje informace;	Španělsko v datech <i>Gramatika</i> • zkracování VV infinitivem • trpný rod <i>Odborná terminologie</i> <i>Video</i>	
• umí sestavit stručnou biografii slavné osobnosti; • rozumí stručné ústně přednesené biografii; • dokáže porozumět a zaznamenat důležitá fakta; • umí ústně reprodukovat výsledky vlastní rešerše; • seznamuje se s osudy významných postav hispánského světa;	Biografie slavných <i>Gramatika</i> • pravidelné časování minulého času jednoduchého • rozdílnost použití minulého jednoduchého a složeného <i>Prezentace</i>	
• prakticky využívá gramatické znalosti; • ve skupině zpracovává důležité milníky české historie; • přetváří strukturované CV na biografii;	Naše minulost <i>Gramatika</i> • nepravidelné časování minulého času jednoduchého • časové indikátory pro min. j. č. • časové předložky <i>hace 2 anos</i>, a <i>los 15 anos</i>, etc. <i>Video</i>	
• umí popsat prostředí, kde bydlí; • dokáže posoudit klady a zápory různých druhů bydlení; • umí se vyjádřit k vybavení, umístění, ceně a dalším aspektům bydlení; • umí vyjádřit směr a správně napsat adresu; • detailně popisuje předměty;	Bydlení <i>Gramatika</i> • rozkazovací způsob • předložky místa <i>Video</i>	
• popisuje různé aspekty života v minulosti a jejich proměnu v dnešních dnech; • popisuje denní rutinu a životní podmínky v minulosti; • umí vytvořit zápis svých zážitků do diáře;	Minulost a současnost <i>Gramatika</i> • imperfektum • pohybová slovesa <i>Poslech</i>	
• rozumí vypravování s faktickým obsahem, jakož i úryvku z beletrie; • je schopen písemně vytvořit vlastní vypravování za pestrého použití gramatických a lexikálních prostředků;	Gabriel García Márquez a latinskoamerická literatura <i>Gramatika</i> • rozdílnost užití imperfekta, indefinida a perfekta	

• pohotově vyjadřuje preference týkající se volného času; • vyhledává informace z veřejně dostupných zdrojů o volnočasové nabídce; • seznamuje se se španělským stylem trávení volného času;	Volný čas <i>Komunikační prostředky</i> • Es que / Me apetece <i>Situační dialogy</i>	
• využívá komplexní gramatické struktury pro popis děje v minulosti; • soustředí se na detailní popis hlavních elementů vyprávění, jako jsou postavy, zápletka, úhel pohledu, umístění děje;	Negativní společenské jevy <i>Gramatika</i> • předminulý čas • přímá řeč • rysy vypravování <i>Poslech</i>	
• umí se zeptat a odpovědět na otázky týkající se zdravotního stavu; • popíše symptomy nemocí; • umí dát doporučení; • ve skupině dokáže vytvořit jednoduchou kampaň proti špatným návykům; • rozumí důležitým informacím souvislého toku řeči včetně odborných termínů;	Lidské zdraví <i>Gramatika</i> • tvoření příslovcí • nepravidelný rozkazovací způsob • významy slovesa deber • spojka si <i>Video</i>	
• umí vyjádřit názor; • detailně a gramaticky komplexně popisuje věci a situace; • zvažuje výhody a nevýhody plastových výrobků; • seznamuje se s ekonomikou hispánského světa;	Průmysl a spotřební zboží <i>Gramatika</i> • subjunktiv přítomného času • zvrtné Se v užití se zájmeny • vztažné věty s předložkovými vazbami • subjunktiv ve větách vztažných <i>Odborná terminologie</i> <i>Poslech</i>	
• umí zhodnotit rozličné projekty, podniky a nápady; • dokáže vyjednat podmínky obchodu; • seznamuje se s kreativním průmyslem hispánského světa;	Nápady a inovace <i>Gramatika</i> • subjunktiv minulý <i>Video</i>	
• umí vyslovit hypotézy; • bez potíží třídí protichůdné názory; • analyzuje informace se slovní zásobou týkající se životního prostředí a ekologie;	Životní prostředí <i>Gramatika</i> • opisné vazby dejar de + inf, seguir + gerundium • subjunktiv ve větách účelových <i>Video</i>	
• dokáže se pohotově vyjádřit k tématům jako ozbrojené konflikty, migrace, technologický pokrok;	Globální společenské změny • subjunktiv po slovesech pocitu	

• logicky strukturuje otázky a odpovědi; • využívá adekvátní jazykové prostředky.	<i>Situační hra</i> • návrh a realizace TV nebo rozhlasového pořadu • rekapitulace PTN Opakování	

Španělský jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- vysvětlí v cizím jazyce, jaké výhody a nevýhody poskytuje Internet; - seznámí se se základními pojmy ve španělském počítači; - vypracuje samostatně elektronické adresy; - seznámí se s normami pravidel pro úpravu španělsky psané obchodní a osobní korespondence;	Osobní a obchodní dopisy <i>Gramatika</i> - opakování subjuntivu ve větách hlavních a vedlejších - odborná terminologie <i>Komunikační schopnosti</i> - Internet, výhody a nevýhody a jeho použití	
- rozšiřuje frazeologii týkající se obchodní korespondence; - vypracuje samostatně na počítači - hlavičku španělské firmy - adresy; - zvládne nejčastěji používané zkratky; - stylizuje a napíše na počítači poptávku, nabídku, reklamaci; - respektuje důležité zdvořilostní normy; - dovede pozměňovat formulace, aby se vyhnul častému opakování;	Obchodní španělština <i>Gramatika</i> - spojovací způsob ve větách časových a vztažných - subjuntiv po záporných výrazech <i>Ortografie</i> - zkratky, dělení slov <i>Komunikační dovednosti</i> - reklamace, objednání služby - odborná terminologie	
- formou „telefonického“ rozhovoru získává informace o možnostech ubytování a poskytovaných služeb hotelu; - provede rezervaci pokoje “telefonicky”; - napíše objednávku na ubytování; - napíše reklamaci poskytnuté služby;	Cestování, ubytování <i>Gramatika</i> - spojky vyžadující subjuntiv - subjuntiv po neurčitých zájmenech a příslovcích <i>Ortografie</i> - dělení slov <i>Komunikační dovednosti</i> - nabídka a poptávka - objednání ubytování - odborná terminologie	
- v daném textu vystihne hlavní myšlenku čteného; - vyhledá informace o historii dvou základních plodin, vinné révy a olivovníku; - při vyprávění používá v maximální možné míře souvětí podřadná; - krátí vedlejší věty infinitivem;	Z historie Španělska <i>Gramatika</i> - infinitiv přítomný, minulý - infinitiv ve větách vedlejších - zdůrazňování - caber <i>Poslech</i>	
- ze slyšeného vyprávění rozpozná časové roviny; - simuluje rozhovory novinářů se sportovci; - popíše neštěstí, které se v horách přihodilo;	Sporty <i>Gramatika</i> gerundio	

	• krácení vedl. vět • podmiňovací způsob minulý • podmínková souvětí Komunikační situace • sporty a volný čas	
• formuluje svá přání, jak stráví prázdniny; • používá přípustkových a podmínkových souvětí s důrazem na přípustku možnou a podmínku neskutečnou přítomnou; • napíše nabídku cestovní kanceláře;	Turistika <i>Gramatika</i> • přípustková souvětí • ojalá • yacer <i>Komunikační situace</i> • cestování • odborná terminologie	
• samostatně připraví překlad výňatku z románu Blasco Ibañeze „Sangre y arena“; • společně s ostatními vyhledává nejadekvátnější výrazy a spojení pro český překlad; • vysvětluje použití slovesných kategorií a srovnává jejich použití s možnostmi vyjádření v mateřském jazyce; • přesně s použitím přípustky a podmínky s důrazem na přípustku možnou a podmínku neskutečnou přítomnou; • přesně vysvětluje podstatu myšlenek; • vyhledává spojovací výrazy a snaží se je nahradit dalšími;	Sangre y arena <i>Gramatika</i> • přípustková souvětí • zdrobňování a zveličování • voseo • adjektiva slovesná • předložky - shrnutí <i>Rozbor literárního textu</i> Poslech	
• shrne předložené informace; • na dotazy vyjádří v odpovědích naznačené domněnky týkající se sportovních aktivit a událostí, ale také běžného denního života; • vytvoří volný písemný slohový útvar s požadovanou délkou na dané téma, tak, aby byl vhodně organizován a logicky uspořádán; • soustředí se na rozsah obtížnějších gramatických jevů, rozsah slovní zásoby a použití dostatečného množství spojovacích výrazů.	Olympiáda <i>Gramatika</i> • budoucí čas složený • vyjádření pravděpodobnosti • rod a člen vlastních jmen, střední rod • citoslovce a zvolání • pomnožná podstatná jména • perifráze <i>Komunikační schopnosti</i> • sport a politické dění Shrnutí a opakování	

Přínos předmětu ke klíčovým i odborným kompetencím, průřezová témata a mezipředmětové vazby konkrétně pro oblast cizích jazyků jsou popsány v kapitolách [5.1.4.5](#) a [5.1.4.6](#), podrobný popis pro celý ŠVP je v kapitolách [3.6](#) (Klíčové kompetence) a [3.8](#) (Průřezová témata).

5.2 Povinné základní všeobecné předměty

5.2.1 Občanská nauka

Název vyučovacího předmětu:	OBČANSKÁ NAUKA
Zkratka vyučovacího předmětu:	OBN
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	5
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.1.1 Charakteristika učiva

Občanská nauka pomáhá žákům orientovat se v základních právech i povinnostech občana jako platného tvůrce demokratických hodnot, učí ho chápat vývoj člověka i společnosti v nepřetržitém a zákonitém vývoji. A především ho učí chápat sebe i ostatní a aplikovat nově poznané jak na sebe sama, tak i na druhé.

Obecným cílem společenskovedního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo dále rozvíjeli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního asociálního charakteru,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy...) a kombinovaných textů (např. film),
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání, žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;

- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neníčit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Žák:

- se orientuje v základních pojmech vývoje jak evolučního, psychologického, tak i společenského;
- rozumí základním pravidlům psychohygieny i společenského chování a dokáže je aplikovat v běžném životě;
- si uvědomuje základní mezníky a pojmy z historie i současnosti vývoje lidské společnosti;
- se orientuje v běžných pojmech týkajících se ekonomického a právního povědomí občana, včetně problémů spojených se světem práce a problémů ekologie;
- umí vysvětlit a osobně interpretovat na demokratickém základě názor na politické dění ve společnosti, orientuje se i v základních pojmech filozofického názoru;
- rozvíjí se osobnostně, jak po stránce získávání nových informací a jejich užití v praxi, tak i ve vztahu k druhým, jejich odlišným názorům apod.;
- uplatňuje v životě, v práci a učení všechny nově nabyté vědomosti směřující k rozvoji jeho osobnosti.

5.2.1.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Občanská nauka** je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně v 1. a 3. ročníku, ve 2. ročníku je týdenní dotace 1 hodina týdně. Učivo souvisí zejména s předměty Právo (3. a 4. ročník) a Ekonomika (1. – 4. ročník), ale i s dalšími předměty (Dějepis, Zeměpis aj.). Na výuku navazuje ve 4. ročníku i volitelný předmět Společenskovědní seminář, který získané poznatky a dovednosti dále systemizuje a rozvíjí. Výuka probíhá v učebnách vybavených AV technikou a PC připojeným na internet i vnitřní školní síť, třídy se na výuku nedělí.

5.2.1.3 Pojetí výuky

Nejvýznamnějšími pilíři metod výuky jsou v Občanské nauce motivace, dále fixace spočívající v opakování ústní i písemnou formou, brainstormingu, diskuze a polemiky, interpretace závěrů a

výsledků. Využívány jsou individuální referáty a prezentace seminárních prací, práce s učebním i výběrovým textem, ilustrační metody včetně exkurzí a výběrových společenských akcí.

Ve výuce jsou zastoupeny následující metody a jsou zařazovány v závislosti na aktuálním tématu:

- kooperativní učení;
- výklad, řízený rozhovor;
- individuální i skupinová práce, analýza, referáty, seminární práce;
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia);
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou;
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.);
- motivace a fixace spočívající v opakování ústní i písemnou formou;
- brainstorming, diskuze a polemika, interpretace závěrů a výsledků;
- exkurze a výběrové společenské akce.

5.2.1.4 Hodnocení žáků

U žáků se hodnotí jak úroveň ústního, tak i písemného projevu, orientace v současném dění, aktivita a kreativita týkající se individuálních projektů i týmové spolupráce, seminárních prací, referátů apod. Hodnocena je jak věcná správnost, tak i souvislost a návaznost řešených problémů.

Je využívána celá řada metod:

- důraz na sebehodnocení výsledků práce;
- samostatné, správné a logické vyjadřování;
- kultivovanost verbálního projevu;
- schopnost jasně formulovat svůj názor;
- testy standardizované i nestandardizované, ústní zkoušení.

5.2.1.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty, pro které se učí vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

Žák by měl:

- rozebrat a interpretovat text, zpracovávat souvislé texty na běžná i odborná témata;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů;
- s porozuměním poslouchat a analyzovat mluvené projevy;
- aktivně vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů;
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- formulovat svoje myšlenky, jasně, srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně;

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do diskuse.

Žák by měl získávat schopnosti:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- efektivně se učit a pracovat;
- zaujímat aktivní a tvořivý postoj k problémům;
- utvářet si svobodné, kritické a nezávislé myšlení, úsudek a rozhodování;
- samostatně zdůvodňovat své postoje a názory, vyhodnocovat a ověřovat svá řešení;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat;
- přijímat rady i kritiku.

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do hodin diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, komunitě, místu i národu.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- uznávat hodnoty místní, národní i světové kultury a mít k nim kladný vztah;
- respektovat národní a kulturní specifika i názory jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodná témata pro referáty žáků, zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové materiály, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

Žák by měl:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa;

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím;
- získávat a rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.2.1.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, zodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;

- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- právní minimum pro soukromý a občanský život.

- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

- **Člověk a svět práce**

Naplňování cílů tohoto tématu předpokládá zejména:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- naučit žáka odpovídající verbální komunikaci při jednáních a písemné vyjadřování při úřední komunikaci.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání, při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti;
- využívali on-line prostředí pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Právo
- Dějepis
- Zeměpis
- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Biologie
- Informační technologie
- Společenskovední seminář

5.2.1.7 Učební osnovy

Občanská nauka – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích; • uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na staří; • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci; • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika; • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; • debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; • objasní postavení církve a věřících v ČR, vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus;	Člověk v lidském společenství • společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost • hmotná kultura, duchovní kultura • současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, • zodpovědné hospodaření • řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů • rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití, migrace, migranti, azytlanti • postavení mužů a žen, genderové problémy • víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus	
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace; • charakterizuje základní světová náboženství; • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách; • objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; • popíše funkci a činnost OSN a NATO; • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích	Člověk a soudobý svět Rozmanitost soudobého světa: • civilizační sféry a kultury, • nejvýznamnější světová náboženství, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě Integrace a dezintegrace • Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě, globální problémy, globalizace	

Občanská nauka – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• dokáže uplatnit v praxi zákon společenské významnosti a aplikovat jeho základní principy na život ve společenství druhých lidí; • orientuje se v běžných mezilidských situacích a uplatňuje zásady slušného a asertivního chování; • vyzná se v základních operacích komunikačního procesu; • rozumí základním kategoriím a rozdělení právních norem historicky; • diskutuje a na příkladech znázorní funkce práva v občanském životě; • dokáže interpretovat významná odvětví práva v ČR; • zná vývoj historie lidských práv ve světě i u nás; • diskutuje fundovaně o nejdůležitějších lidských i občanských právech; • rozeznává věkové hranice v českém právu; • dokáže uplatnit v praxi nejběžnější formy závazkových smluvních vztahů; • uvědomuje si význam a působnost úřadů.	Člověk v lidském společenství • význam norem chování ve společnosti • základní pravidla etikety • oslovení, zdravení, představování a další běžné společenské situace a chování v nich • komunikace a asertivita • některá odvětví českého práva • právní povědomí občana • lidská a občanská práva a svobody • právo a veřejnost • některé právní vztahy v soukromé sféře – smlouvy a závazkové vztahy • oblast zaměstnání a podnikání, kultura osobního projevu, psychologie trhu • funkce úřadů práce • občan a trestní právo a trestní odpovědnost • soulad práva a etických norem ve společnosti	

Občanská nauka – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...); • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností, debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu;	Člověk jako občan • základní hodnoty a principy demokracie • lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí • svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencialu médií • stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR- česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva • politika, politické ideologie • politické strany, volební systémy a volby • politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus • teror, terorismus • občanská participace, občanská společnost • občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití	
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika; • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem.	Člověk a svět (praktická filozofie) • co řeší filozofie a filozofická etika • význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací • etika a její předmět, základní pojmy etiky, morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstím a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem	

5.2.2 Dějepis

Název vyučovacího předmětu:	DĚJEPIS
Zkratka vyučovacího předmětu:	DEJ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	6
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.2.1 Charakteristika učiva

Obsahem vyučovacího předmětu **Dějepis** je souhrn vybraných kapitol ze světových a českých dějin ve vzájemném kontextu a jejich reflexe. Učivo tvoří systémový výběr z obecných (hlavně evropských) a českých dějin. Obvyklá chronologická cesta výběru učiva je zachována.

Výuka má kromě budování či posílení klíčových kompetencí tyto hlavní cíle:

- příprava žáků na aktivní a odpovědný občanský život v demokratické společnosti;
- pozitivní ovlivnění hodnotové orientace žáků v zájmu respektu lidského života jako nejvyšší hodnoty;
- odpovědně jednat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem;
- vytváření a podpora vlastní identity a respekt k identitě jiných lidí;
- rozpoznat předsudky a předsudečné jednání a vyvarovat se ho v jednání i chování;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů, nenechat se manipulovat;
- kultivovat historické vědomí;
- vytvářet a podporovat kritické myšlení ve vztahu k minulosti i současnosti;
- formulovat věcně, pojmově i formálně správně svůj názor při respektu názoru odlišného, respektovat lidská a občanská práva;
- vytvářet a posilovat dovednosti v oblasti diskuse;
- dbát na ochranu výsledků práce, životního prostředí i udržitelný rozvoj;
- posilovat hrdost na tradice a hodnoty svého národa;
- vědomí provázanosti českých a světových dějin.

5.2.2.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Dějepis** je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně v 1. a 2. ročníku. Učivo se prolíná zejména s předměty Český jazyk a literatura (1. – 4. ročník), Občanská nauka (1. a 2. ročník) a Právo (3. a 4. ročník). Vyučuje se v učebnách vybavených AV technikou a PC připojeným na internet i vnitřní školní síť, třídy se na výuku nedělí.

5.2.2.3 Pojetí výuky

Ve výuce jsou zastoupeny následující metody a jsou zařazovány v závislosti na aktuálním tématu:

- kooperativní učení;
- výklad, řízený rozhovor;
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty;
- práce s textem a mapou;

- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia);
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou;
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.);

5.2.2.4 Hodnocení žáků

U žáků se hodnotí jak úroveň ústního, tak i písemného projevu, orientace v problematice, aktivita a kreativita týkající se individuálních projektů i týmové spolupráce, seminárních prací, referátů apod. Hodnocena je jak věcná správnost, tak i souvislost a návaznost řešených problémů.

Je využívána celá řada metod:

- důraz na sebehodnocení výsledků práce;
- samostatné, správné a logické vyjadřování;
- kultivovanost verbálního projevu;
- schopnost jasně formulovat svůj názor;
- testy standardizované i nestandardizované, ústní zkoušení.

5.2.2.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty, pro které se učí vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

Žák by měl:

- rozebrat a interpretovat text, zpracovávat souvislé texty;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů;
- s porozuměním poslouchat a analyzovat mluvené projevy;
- aktivně vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů;
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- formulovat svoje myšlenky jasně, srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně;
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do diskuse.

Žák by měl získávat schopnosti:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- efektivně se učit a pracovat;
- zaujímat aktivní a tvořivý postoj k problémům;

- utvářet si svobodné, kritické a nezávislé myšlení, úsudek a rozhodování;
- samostatně zdůvodňovat své postoje a názory, vyhodnocovat a ověřovat svá řešení;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat;
- přijímat rady i kritiku.

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do hodin diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, komunitě, místu i národu.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- uznávat hodnoty místní, národní i světové kultury a mít k nim kladný vztah;
- respektovat národní a kulturní specifika i názory jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodná témata pro referáty žáků, zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové materiály, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

Žák by měl:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní

postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím;
- získávat a rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.2.2.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, zodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem průřezového tématu je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;

- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

- **Člověk a svět práce**

Naplňování cílů tohoto tématu předpokládá zejména:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- naučit žáka odpovídající verbální komunikaci při jednáních a písemné vyjadřování při úřední komunikaci.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání, při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti;
- využívali on-line prostředí pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Občanská nauka
- Hospodářský zeměpis
- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Právo
- Informační technologie
- Výběrové předměty

5.2.2.7 Učební osnovy

Dějepis – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• objasní smysl poznání minulosti a variabilitu jejích výkladů; • uvede vývojová stadia člověka a charakterizuje dobu kamennou, bronzovou a železnou; • charakterizuje starověké civilizace; • objasní pojem antika a porovná judaismus a křesťanství; • uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství;	Úvod do studia dějepisu, pravěk, starověk • poznávání minulosti a jeho význam • variabilita výkladů minulosti • pravěk: vývoj člověka, doba kamenná, bronzová a železná • starověk: dědictví a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura, judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace	
• charakterizuje obecně středověk a jeho kulturu; • orientuje se v dějinách a vzájemných vztazích nejdůležitějších evropských států; • vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti ve středověku.	Středověk • středověk, feudalismus • nejdůležitější středověké státy • společnost, křesťanská církev • středověká kultura • dějiny českého státu	

Dějepis – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• vysvětlí významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku; • objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě včetně rozdílného vývoje politických systémů; • objasní význam osvícenství; • charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu;	Novověk • raný novověk, humanismus a renesance • objevy nových zemí • český stát, počátek habsburského soustátí • války v Evropě, reformace a protireformace • nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě • rozdílný vývoj politických systémů: absolutismus a počátky parlamentarismu • osvícenství	
• na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; • popíše česko – německé vztahy a postavení Židů ve společnosti 18. a 19. století; • objasní způsob vzniku národních států v Německu a v Itálii; • vysvětlí proces modernizace společnosti na konkrétních příkladech uměleckých památek; • charakterizuje umění 19. století.	Dějiny od osvícenství do 19. století • velké občanské revoluce: americká a francouzská • revoluce 1848 v Evropě a v českých zemích • společnost a národy: národní hnutí v Evropě a v českých zemích • česko – německé vztahy • postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii • vznik národních států v Německu a v Itálii • modernizace společnosti: průmyslová revoluce, evropská koloniální expanze • urbanizace, demografický vývoj • modernizovaná společnost a jedinec: sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání • věda a umění 19. století	

Dějepis – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; • popíše dopad první světové války na lidi a objasní významné změny ve světě po válce;	20. století, vztahy mezi velmocemi • rozdělení světa, pokus o jeho revizi Velkou válkou (=první světová válka) • české země za světové války, první odboj • poválečné uspořádání Evropy a světa • vývoj v Rusku	
• charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938 – 1939); • objasní vývoj česko–německých vztahů vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; • charakterizuje fašismus, nacismus a frankismus, srovná nacistický a komunistický totalismus; • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou; • objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; • objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky; • charakterizuje válečné zločiny včetně holocaustu;	Demokracie a diktatura, svět mezi světovými válkami • Československo v meziválečném období • autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v SSSR • velká hospodářská krize • mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce • druhá světová válka • Československo za války • druhý československý odboj • válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války	
• objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; • objasní pojem studená válka – popíše projevy a důsledky studené války; • charakterizuje komunistický režim v ČSR, v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; • vysvětlí rozpad sovětského bloku; • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století; • charakterizuje umění 20. století na jeho typických ukázkách.	Svět v blocích • poválečné uspořádání v Evropě a ve světě • poválečné Československo • studená válka • komunistická diktatura v Československu a její vývoj • demokratický svět • USA – světová supervelmoc • třetí svět a dekolonizace • konec bipolarity Východ - Západ	

5.2.3 Zeměpis

Název vyučovacího předmětu:	ZEMĚPIS
Zkratka vyučovacího předmětu:	ZEM
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.3.1 Charakteristika učiva

Hlavní náplní předmětu **Zeměpis** je studium vazeb lidské společnosti a přírodní sféry. Hospodářský zeměpis rozvíjí geografické myšlení nezbytné pro chápání geografických, kulturních a demografických souvislostí světové ekonomiky. Zaměřuje se na vystižení základních trendů, dynamiku jevů a procesů. Spolu s ostatními předměty přispívá Zeměpis k naplnění profilu absolventa a dovednosti v tomto předmětu získané jsou využívány v dalších předmětech, v budoucí studijní či pracovní praxi i v běžném životě.

Absolventi:

- jsou schopni pokládat geografické otázky (např. kde a proč je co umístěno, jaké jsou příčiny a důsledky) a odpovídat na ně;
- provádějí srovnání makroregionů, států, popř. oblasti podle daných kritérií;
- získávají z odborné literatury, statistických materiálů, sdělovacích prostředků nebo z internetu informace vztahující se k problematice a zpracovávají je;
- orientují se v aktuální politické, ekonomické, demografické a ekologické situaci současného světa a jeho části.

Učivo je rozděleno do dvou ročníků. V **prvním ročníku** je probírána obecná geografie, politická mapa světa, globální problémy lidstva, regionální zeměpis Asie, Ameriky, Afriky, Austrálie a Oceánie. **Druhý ročník** je věnován politické a hospodářské mapě Evropy, s větším důrazem na státy Evropské unie, fyzické i ekonomické geografii České republiky, zvláště regionu Prahy. Dalšími tématy jsou globální geografické aspekty světového hospodářství a trvale udržitelný rozvoj a využití geografických poznatků v praktickém životě.

5.2.3.2 Časové a organizační vymezení

Zeměpis je povinný vyučovací předmět s hodinovou dotací 2 hodin týdně v 1. a 2. ročníku; třída se na výuku nedělí. Výuka probíhá v klasické třídě (vybavené PC s připojením na internet, školní síť a datový projektor).

5.2.3.3 Pojetí výuky

Výuka je založena zejména na těchto metodách:

- výklad a řízený rozhovor;
- skupinová práce, analýza dokumentů, referáty;
- samostatná práce s textem a mapou;

- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou;
- samostatné vyhledávání informací – internet, literatura;
- návštěva geografických vzdělávacích programů.

5.2.3.4 Hodnocení žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správné a logické vyjadřování;
- schopnost postihnout souvislosti s ostatními probíranými tematickými celky;
- schopnost využít vědomostí i z ostatních odborných předmětů.

Hodnocení písemného projevu:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného i jazykového.

5.2.3.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídit je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Cílem veškerých vzdělávacích aktivit je, aby žáci nacházeli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, a to nejen s ohledem na další studium, ale zejména na praktický pracovní i občanský život.

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotní;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;

- dodržovat zavedená pravidla při provádění hospodářských výpočtů, a to nejen postupů vyplývajících ze zákonných norem, ale i postupů v praxi běžně používaných.

- **Komunikativní kompetence**

Absolventi jsou schopni:

- vyjadřovat se podle účelu jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

- **Personální a sociální kompetence**

Absolventi jsou připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky;
- dále se vzdělávat;
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností je ovlivňovat;
- přijímat a plnit svěřené úkoly;
- využívat prostředky informační a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu;
- pracovat s informacemi, především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel učí žáky dodržovat právní, etické a kulturní normy. Zadává k diskusi témata, která podporují utváření hierarchie hodnot.

Absolventi:

- vhodně komunikují s potenciálními zaměstnavateli;
- znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- osvojí si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit;
- dbají na dodržování zákonů a pravidel chování;
- aktivně se zajímají o politické, hospodářské a společenské dění;
- jednájí odpovědně, samostatně a aktivně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném.

- **Matematické kompetence**

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;

- provádět reálný odhad výsledků řešených úloh, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkol, rozvíjet logické myšlení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.2.3.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, zodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;

- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.
- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

  - pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
  - chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
  - porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
  - respektovali principy udržitelného rozvoje;
  - získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
  - samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
  - pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
  - osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
  - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
  - osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání, při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

  - používali internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti;
  - využívali on-line prostředí pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Občanská nauka
- Ekonomika
- Biologie
- Informační technologie

5.2.3.7 Učební osnovy

Zeměpis – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- vysvětlí vznik Země a postavení Země ve vesmíru, najde informace o velikosti Země a Měsíce a planetách v atlase a odborné literatuře, objasní příčiny střídání ročních období, dne a noci; - učí zeměpisné souřadnice místa na zemském povrchu;	Obecná geografie - Země jako vesmírné těleso, pohyby Země a jejich důsledky - zobrazení Země na mapách, měřítko mapy, zeměpisné souřadnice	
- načrtne průřez zemským tělesem, vysvětlí působení endogenních, exogenních a antropogenních činitelů na reliéf Země; - uvede složení vzduch, objasní princip všeobecné cirkulace atmosféry; - charakterizuje rozdělení zásob vody v hydrosféře, zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na Zemi a pro lidskou společnost, uvede příklady řek, jezer a přehradních nádrží ve světě pomocí atlasu; - vysvětlí vznik půd, uvede příklady půdních typů v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce; - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce, posuzuje, jak se mění klima a přírodní krajiny v jednotlivých přírodních oblastech světa;	Přírodní sféry - litosférické desky, endogenní, exogenní, antropogenní činitel utvářející reliéf Země, tvary zemského povrchu - klima a jeho charakteristiky, atmosféra, meteorologie a meteorologické prvky, všeobecná cirkulace atmosféry - vodstvo na Zemi, koloběh vody v přírodě, vody pevnin a oceánů - půdní obal Země, půdní typy, půdní druhy - přírodní oblasti Země (tropy, subtropy, oblasti mírného pásu, polární a subpolární oblasti)	
objasní pojmy vyspělý Sever a nerozvinutý Jih v ekonomické geografii, rozlišuje primární, sekundární, terciární a kvartérní sektor, vysvětlí pojem HDP, rozdělí svět na tři hospodářské makroregiony;	Regionální geografie kontinenty, státy světa podle stupně rozvoje DPH, členění hospodářství na sektory	
- prezentuje přírodní podmínky amerického kontinentu, vymezí jednotlivé regiony, charakterizuje složení obyvatelstva; - posoudí hospodářský a politický význam USA v současném světě, prezentuje turistické zajímavosti, provede srovnání hospodářství USA a Kanady; - charakterizuje hospodářství Mexika a ostatních států pevninské i ostrovní části střední Ameriky; - popíše s pomocí map přírodní poměry Jižní Ameriky s důrazem na Amazonii, srovná ekonomickou situaci Brazílie a Argentiny; - charakterizuje obyvatelstvo, jazyky a hospodářství ostatních států Jižní Ameriky;	Americký kontinent - přírodní podmínky, obyvatelstvo - Severní Amerika, hospodářství USA a Kanady - střední Amerika, Mexiko a ostatní pevninské státy, ostrovní státy - Jižní Amerika, laplatské a amazonské státy, andské státy	
posoudí vliv přírodních podmínek a kolonialismu na hospodářství afrického kontinentu, charakterizuje strukturu obyvatelstva;	Africký kontinent přírodní podmínky, obyvatelstvo, kolonialismus	

• srovná hospodářství států ležících kolem Středozemního moře a saharských států; • vymezí subsaharskou a černošskou Afriku, diskutuje o příčinách a důsledcích nepříznivé sociální situace v afrických státech, prezentuje místa cestovního ruchu;	• ekonomika severní a saharské Afriky • západní, střední, východní a jižní Afrika, vývoj regionu, ekonomická a sociální situace, Jihoafrická republika	
• lokalizuje Austrálii, Nový Zéland, Polynésii, Mikronésii, Melanésii; • posoudí vliv přírodních podmínek a geografické polohy na hospodářství; • posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva Austrálie; • zhodnotí hospodářství Australského svazu;	Austrálie a Oceánie • vymezení regionu • přírodní podmínky • obyvatelstvo • ekonomická situace	
• charakterizuje přírodní podmínky Asie, objasní politický a ekonomický vývoj, vymezí jednotlivé regiony; • srovná ekonomickou situaci Japonska a obou korejských států; • uvede důležité historické události pro sociální a hospodářský vývoj Číny a Mongolska; • srovná ekonomickou situaci jihovýchodní Asie; • uvede důležité historické události pro vývoj hospodářství, národnostního a náboženského složení indického subkontinentu; • diskutuje o politických problémech v jihozápadní Asii, porovná ekonomickou situaci Izraele a arabských zemí, vysvětlí rozdíly v náboženstvích.	Asie • přírodní podmínky, politický a ekonomický vývoj, vymezení jednotlivých regionů • Japonsko a Korea, ekonomická situace Japonska a korejských států • Čína a Mongolsko, historický vývoj a obyvatelstvo Číny, ekonomická situace Číny a Mongolska • jihovýchodní Asie, obyvatelstvo a politický vývoj, ekonomická situace • Indický subkontinent, historický vývoj, národnostní a náboženské složení, hospodářství subkontinentu • jihozápadní Asie, historický vývoj a obyvatelstvo, ekonomická situace, problémy regionu	

Zeměpis – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje přírodní podmínky Evropy, vyhledá informace o struktuře obyvatelstva Evropy v atlase, vymezení geografickou polohu jednotlivých regionů, objasní poválečný politický a hospodářský vývoj vedoucí ke vzniku Evropské unie, uvede orgány EU, vzhledá potřebné informace o EU na internetu a v odborné literatuře, objasní vznik dalších evropských integrací; • srovná hospodářství Spojeného království a Francie, zemí Beneluxu, diskutuje o současných problémech západní Evropy; • srovná ekonomickou situaci vyspělých států severní Evropy; • porovná hospodářství jednotlivých států Pyrenejského poloostrova a Apeninského diskutuje o problémech (národnostní problémy ve Španělsku, mafie v Itálii); • charakterizuje nejmenší evropské státy a prezentuje jejich turistické zajímavosti; • objasní politický a ekonomický význam Německa, prezentuje význam cestovního ruchu pro alpské státy, charakterizuje hospodářský vývoj zemí střední Evropy (transformace ekonomiky); • charakterizuje hospodářství černomořských a balkánských států s ohledem na historický vývoj po roce 1989, diskutuje o současných problémech;	Evropa • přírodní podmínky, obyvatelstvo, politický a ekonomický vývoj, EU a další integrace • západní Evropa, hospodářství, postavení Británie a Francie v současném světě a jejich politický význam, Benelux, současné problémy západní Evropy • severní Evropa, ekonomický vývoj • jihozápadní Evropa, ekonomika států Pyrenejského a Apeninského poloostrova, politické poměry a současné problémy, cestovní ruch • evropské ministáty • střední Evropa, historický vývoj, ekonomika, státní zřízení a členění Německa a alpských zemí, politický a hospodářský vývoj transformujících se zemí Polska, Maďarska, Slovenska • jihovýchodní Evropa, ekonomika černomořských a balkánských států, kořeny současných problémů a poválečný vývoj Balkánu • východní Evropa, Ruská federace, ekonomika Ruské federace, historie, vývoj, současné problémy	
• posoudí vliv přírodních poměrů na hospodářství ČR; • vysvětlí přirozený a územní pohyb obyvatelstva; • orientuje se v politickém vývoji; • charakterizuje vývoj hospodářství ve 20. století a proces transformace po roce 1989; • objasní význam primárního sektoru; • posoudí vliv přírodních faktorů na zemědělství; • uvede průmyslové oblasti s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví průmyslu; • zhodnotí význam kvartérního sektoru; • vymezení jednotlivé regiony ČR včetně jejich charakteristik; • prezentuje místní region (Praha a Středočeský kraj) z hlediska přírodních podmínek, hospodářství a zvláště cestovního ruchu;	Česká republika • přírodní podmínky • obyvatelstvo a sídla • politický vývoj • sociálně-ekonomický vývoj • primární sektor • sekundární sektor • terciární sektor • kvartérní sektor • územní členění • kraje ČR • zeměpisná charakteristika místního regionu	

• uvede základní charakteristiky demografického vývoje; • objasní příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi; • s pomocí atlasu lokalizuje příklady aglomerací, konurbací a megalopolí; • diskutuje o výhodách a nevýhodách bydlení na venkově a ve městech; • charakterizuje náboženskou a jazykovou rozmanitost světa, dokáže vyhledat potřebné informace na internetu, v atlasu, v odborné literatuře; • porovná sociální problémy rozvojových ekonomicky vyspělých zemí; • posoudí vliv geografické polohy na hospodářský rozvoj; • charakterizuje sektorovou strukturu hospodářství (zemědělství, průmysl, služby); • orientuje se v ekonomických zahraničních vztazích; • podle atlasu vysvětlí změny na politické mapě světa; • objasní význam hlavních politických a hospodářských organizací světa; • orientuje se v problémech krizových oblastí světa; • vysvětlí význam geografických informačních systémů; • posoudí územní a strategický plán.	Globální geografické aspekty světového hospodářství • charakteristiky demografického vývoje • nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva na Zemi • aglomerace, konurbace, megalopolis • městské a venkovské osídlení • jazyková a náboženská rozmanitost světa • sociální problémy rozvojových zemí • světová ekonomika • vývoj lidské společnosti a hospodářství • vliv geografické polohy na hospodářský vývoj • sektorová struktura hospodářství • ekonomické zahraniční vztahy • formování politické mapy současného světa • mezinárodní politické a hospodářské organizace • krizové oblasti světa • člověk a příroda, životní prostředí, porušování ekologické rovnováhy, přírodní a civilizační rizika, trvale udržitelný rozvoj • aplikovaná geografie, geografické informační systémy, územní plánování	

5.2.4 Fyzika

Název vyučovacího předmětu:	FYZIKA
Zkratka vyučovacího předmětu:	FYZ
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.4.1 Charakteristika učiva

Výuka fyziky přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Fyzikální vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů. Je potřeba, aby žáci dokázali získané znalosti aplikovat v občanském životě i oborech pracovních činnosti.

V předmětu **Fyzika** si žáci vytvoří základní představu o klasických přírodních vědách. Vyučovací předmět rozvíjí představu o přírodních zákonech a jejich souvislost s běžným životem, který nás obklopuje. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení a představivosti.

Žák se učí poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvíjet dovednosti potřebné k učení se, prohlubovat si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat. Učí se pracovat a jednat, tj. učí se tvořivě zasahovat do prostředí, které ho obklopuje, vyrovnává se s různými situacemi a problémy, umí pracovat v týmu.

Vzdělávání obecně směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací vytvoření takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat;
- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat;

- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění svých povinností a k respektování stanovených pravidel.

5.2.4.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Fyzika** je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně v 1. a 2. ročníku. Učivo se prolíná zejména s předměty Matematika (1. – 4. ročník), Chemie (1. a 2. ročník), a Biologie (2. a 3. ročník). Vyučuje se v učebnách vybavených AV technikou a PC připojeným na internet i vnitřní školní síť, třídy se na výuku nedělí.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy.

5.2.4.3 Pojetí výuky

Ve Fyzice je využíváno tradičních metod výkladové hodiny s použitím tabule. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Je důležité vést žáky k osvojení různých technik samostatného učení a práce odpovídajícím jejich schopnostem. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky vyhledávat a doplňovat samostatně.

Vyučovaný předmět je v hodinách operativně ožívován zařazením referátů týkajících se probírané látky a majících vazbu na historické souvislosti i na nejnovější poznatky v oboru a na praktické uplatnění probíraných témat v reálném životě.

Ve výuce jsou zastoupeny následující metody a jsou zařazovány v závislosti na aktuálním tématu:

- kooperativní učení;
- výklad, řízený rozhovor;
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty;
- práce s textem a mapou;
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia);
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou;
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.).

5.2.4.4 Hodnocení žáků

Zkoušení je operativně během školního roku realizováno formou praktického prověřování dovedností menších celků individuálně, a to minimálně jedenkrát za pololetí. Skupinově je každý tematický celek zakončen testem, a to minimálně třikrát za pololetí. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě během vyučovacích hodin.

Je využívána celá řada metod:

- důraz na sebehodnocení výsledků práce;
- samostatné, správné a logické vyjadřování;
- kultivovanost verbálního projevu;

- schopnost jasně formulovat svůj názor;
- testy standardizované i nestandardizované, ústní zkoušení.

5.2.4.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se byli žáci schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do hodin diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, komunitě, místu i národu.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Matematické kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím, rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.2.4.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Žák by měl být schopen:

- umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážit si materiálních i duchovních hodnot a dobrého životního prostředí, přispívat k jejich ochraně a zachování pro budoucí generace;
- uvědomit si vliv globálního oteplování na život na Zemi.

- **Člověk a životní prostředí**

Žák by měl:

- učit se poznávat svět a lépe mu rozumět;
- vytvářet si úctu k živé a neživé přírodě;
- efektivně pracovat s informacemi, efektivně je vyhodnocovat;
- zapojovat se do ochrany životního prostředí;
- hodnotit sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí;
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- umět posoudit vliv zvuku na člověka a mezilidské vztahy;
- umět posoudit vliv prostředí na lidské zdraví, dobrovolná i vynucená zdravotní rizika;
- znát metody ochrany přírody a společnosti před důsledky havárií v jaderných elektrárnách;
- vědět, jak zneškodňovat jaderné odpady.

- **Člověk a svět práce**

Žák by měl být schopen:

- vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, o vzdělávací nabídce

- **Informační a komunikační technologie**

Žák by se měl:

- naučit pracovat s informacemi, vyhledávat je a zpracovávat.

Mezipředmětové vztahy

- Chemie
- Biologie
- Matematika
- Informační technologie

5.2.4.7 Učební osnovy

Fyzika – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• uvede příklady fyzikálních veličin a jejich jednotek; • rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti; • popíše klid a pohyb těles; • narýsuje grafy $s(t)$, $v(t)$ a $a(t)$; charakterizuje vztaznou soustavu; • řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami; • rozliší inerciální a neinerciální vztaznou soustavu; • použije Newtonovy pohybové zákony v jednotlivých úlohách o pohybech; • popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli; • určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa; • řeší úlohy na pohyb těles v homogenním tíhovém poli; • vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; • určí výkon a účinnost při konání práce; • vysvětlí zákon zachování mechanické energie; • určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty; • definuje podmínky pro rovnováhu sil; • určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru; • rozliší druhy rovnovážných poloh; • porovná stabilitu tělesa v různých polohách v závislosti na těžišti; • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách; • vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině a uvede praktické využití.	Mechanika • pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů; • vztazná soustava, Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě; • mechanická práce a energie; • gravitační pole, Newtonův gravitační zákon, gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli, sluneční soustava; • mechanika tuhého tělesa; • mechanika tekutin.	
• uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek; • změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu; • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles; • popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby; • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; • řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice; • řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn; • vysvětlí a v diagramu $p(V)$ zakreslí kruhový děj • vysvětlí první a druhý termodynamický zákon;	Molekulová fyzika a termika • základní poznatky termiky; • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla; • částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky; • stavové změny ideálního plynu, práce plynu; • struktura pevných látek, deformace pevných látek, kapilární jevy; • přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu.	

• popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; • vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek; • popíše příklady deformací těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon; • vysvětlí pojmy kapilární elevace a deprese; • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi.		

Fyzika – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje základní pojmy: perioda, frekvence, amplituda a zakreslí je v časovém diagramu; • popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání; • charakterizuje harmonické kmitání a zapíše jej matematickou rovnicí; • popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance; • rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; • vysvětlí pojem interference vlnění a v časovém diagramu zakreslí interferenční maximum a minimum; • charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku; • popíše negativní vliv hluku a způsoby ochrany sluchu;	Mechanické kmitání a vlnění • mechanické kmitání; • druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění; • vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí; • ultrazvuk, infrazvuk.	
• objasní Coulombův zákon; • určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje; • charakterizuje fyzikální veličiny intenzita el. pole a elektrický potenciál; • vysvětlí princip a funkci kondenzátoru; • popíše vznik elektrického proudu v látkách; • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; • vysvětlí vznik odporu ve vodiči a jeho závislost na vlastnostech vodiče; • charakterizuje izolant a jeho vliv na elektrické pole; • použije Kirchhoffovy zákony při řešení jednoduchých elektrických sítí; • určí práci a výkon elektrického proudu; • rozliší vodiče a polovodiče; • charakterizuje typy vodivosti u polovodičů (P a N); • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; • vysvětlí princip chemických zdrojů napětí; • charakterizuje vedení elektrického proudu v elektrolytech a plynech; • vysvětlí princip olověného akumulátoru a uvede jeho praktické využití; • zná typy výbojů v plynech a jejich využití; • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše magnetické pole indukčními čarami; • vysvětlí Ampérovo pravidlo pravé ruky pro vodič i cívku;	Elektrina a magnetismus • elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče; • elektrický proud v kovech, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, elektrický proud v polovodičích, elektrický proud v kapalinách a plynech; • magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetická síla, magnetické vlastnosti látek, elektromagnetická indukce, indukčnost; • vznik střídavého proudu, obvody střídavého proudu, střídavý proud v energetice, trojfázová soustava střídavého proudu, transformátor; • elektromagnetické kmitání, elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance; • vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací elektromagnetickým vlněním.	

• vysvětlí funkci elektromagnetu a jeho praktické využití; • objasní Faradayův zákon elektromagnetické indukce a popíše jeho praktické využití; • vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem a zakreslí časové diagramy; • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; • vysvětlí efektivní hodnotu střídavého proudu a napětí; • charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu; • popíše třífázový proud a jeho praktické využití; • vysvětlí princip transformátoru a jeho začlenění do rozvodné sítě; • vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu; • objasní princip radiolokátoru; • popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách;		
• charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; • vysvětlí zákon odrazu a lomu světla; • vysvětlí podstatu jevů interference a ohyb světla; • popíše vznik, vlastnosti a praktické využití polarizovaného světla; • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; • popíše zobrazení zrcadly a čočkami; • popíše oko jako optickou soustavu a vysvětlí korekci vad oka; • vysvětlí základní principy optických přístrojů;	Optika • světlo a jeho šíření; • elektromagnetické záření, spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti světla; • zobrazování zrcadlem a čočkou.	
• popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času; • zná a popíše souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí;	Speciální teorie relativity • principy speciální teorie relativity; • základy relativistické dynamiky.	
• objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití; • zná a vysvětlí základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta; • charakterizuje základní modely atomu • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony • vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření • popíše štěpnou reakci jader atomu a její využití v energetice • objasní funkci laseru a jeho praktické využití; • popíše struktury elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu;	Fyzika mikrosvěta • základní pojmy kvantové fyziky; • model atomu, spektrum atomu vodíku, laser; • nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice; • zdroj jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky.	

• popíše způsoby ochrany před radioaktivním zářením; • posoudí výhody a nevýhody získávání energie z jaderných elektráren.		

5.2.5 Chemie

Název vyučovacího předmětu:	CHEMIE
Zkratka vyučovacího předmětu:	CHE
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.5.1 Charakteristika učiva

Výuka předmětu přispívá k pochopení základů chemie, které jsou pro žáky součástí jejich obecného přírodovědného vzdělávání; předmět a jeho obsah i pojetí formují logické myšlení, přispívají k chápání přírodních jevů a jejich souvislostí v přírodě i každodenním životě. Cílem je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i běžném životě.

Žák se učí poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvíjet dovednosti potřebné k učení se, prohlubovat si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat. Učí se pracovat a jednat, tj. učí se tvořivě zasahovat do prostředí, které ho obklopuje, vyrovnává se s různými situacemi a problémy, umí pracovat v týmu.

Vzdělávání obecně směřuje k:

- orientaci ve struktuře chemických látek;
- schopnosti uvedení složení, vlastností, příkladů chemických reakcí a použití vybraných chemických látek;
- orientaci v základních principech názvosloví chemických látek (sestavení vzorců);
- orientaci v periodické soustavě prvků;
- schopnosti vysvětlit vlastnosti, přípravu, vybrané chemické reakce a užití nejdůležitějších chemických sloučenin;
- zpracování a vyhodnocení získaných údajů;
- orientaci v základních souvislostech ve vztahu k učivu chemické povahy a schopnosti zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posouzení chemické látky i z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy;
- znalosti poskytnutí první pomoci při zasažení chemikáliemi.

Výuka chemie přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Chemické vzdělávání je založeno na znalosti struktury hmoty a složení chemických sloučenin.

5.2.5.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Chemie** je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně v 1. a 2. ročníku. Učivo se prolíná zejména s předměty Matematika (1. – 4. ročník), Fyzika (1. a 2. ročník), a Biologie (2. a 3. ročník). Vyučuje se v učebnách vybavených AV technikou a PC připojeným na internet i vnitřní školní síť, třídy se na výuku nedělí.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy.

5.2.5.3 Pojetí výuky

Ve výuce předmětu je využíváno tradičních metod výkladové hodiny s použitím tabule. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Je důležité vést žáky k osvojení různých technik samostatného učení a práce odpovídajícím jejich schopnostem. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky vyhledávat a doplňovat samostatně.

Vyučovaný předmět je v hodinách operativně ožívován zařazením referátů týkajících se probírané látky a majících vazbu na historické souvislosti i na nejnovější poznatky v oboru a na praktické uplatnění probíraných témat v reálném životě.

Ve výuce jsou zastoupeny následující metody a jsou zařazovány v závislosti na aktuálním tématu:

- kooperativní učení;
- výklad, řízený rozhovor;
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty;
- práce s textem;
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia);
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou;
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.).

5.2.5.4 Hodnocení žáků

Zkoušení je operativně během školního roku realizováno formou praktického prověřování dovedností menších celků individuálně, a to minimálně jedenkrát za pololetí. Skupinově je každý tematický celek zakončen testem, a to minimálně třikrát za pololetí. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě během vyučovacích hodin.

Je využívána celá řada metod:

- důraz na sebehodnocení výsledků práce;
- samostatné, správné a logické vyjadřování;
- kultivovanost verbálního projevu;
- schopnost jasně formulovat svůj názor;
- testy standardizované i nestandardizované, ústní zkoušení.

5.2.5.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se byli žáci schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do hodin diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, komunitě, místu i národu.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení

cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Matematické kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím;
- získávat a rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.2.5.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Žák by měl být schopen:

- umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážit si materiálních i duchovních hodnot a dobrého životního prostředí, přispívat k jejich ochraně a zachování pro budoucí generace;
- uvědomit si vliv globálního oteplování na život na Zemi.

- **Člověk a životní prostředí**

Žák by měl:

- učit se poznávat svět a lépe mu rozumět;
- vytvářet si úctu k živé a neživé přírodě;
- efektivně pracovat s informacemi, efektivně je vyhodnocovat;
- zapojovat se do ochrany životního prostředí;
- hodnotit sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí;
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- umět posoudit vliv zvuku na člověka a mezilidské vztahy;
- umět posoudit vliv prostředí na lidské zdraví, dobrovolná i vynucená zdravotní rizika;
- znát metody ochrany přírody a společnosti před důsledky havárií v jaderných elektrárnách;
- vědět, jak zneškodňovat jaderné odpady.

- **Člověk a svět práce**

Žák by měl být schopen:

- vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, o vzdělávací nabídce

- **Informační a komunikační technologie**

Žák by se měl:

- naučit pracovat s informacemi, vyhledávat je a zpracovávat.

Mezipředmětové vztahy

- Fyzika
- Biologie
- Matematika
- Informační technologie

5.2.5.7 Učební osnovy

Chemie – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• uvede zásady bezpečné práce s chemickými sloučeninami; • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi; • vysvětlí význam výstražných symbolů u běžně prodávaných výrobků; • rozlišuje pojmy látka, směs, chemický prvek, chemická sloučenina a používá je ve správných souvislostech; • porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; • popíše základní typy směsí, a vybrané metody oddělování jejich složek; • navrhuje opatření ke zlepšení čistoty vody a vzduchu; • vyjádří složení roztoku; • popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid.; • dokáže sestavit název a vzorec chemické sloučeniny – pochopí princip tvorby chemického názvosloví; • užívá oxidační číslo atomu prvků při odvozování vzorců a názvů chemických sloučenin; • charakterizuje typy chemických vazeb; • uvede obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy chemických prvků; • charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů; • popíše výchozí látky a produkty chemických reakcí, zapíše vybrané chemické reakce chemickou rovnicí a vyčíslí ji; • uvede faktory, které ovlivňují průběh chemických reakcí, orientuje se v rychlosti chemických reakcí kolem nás; • provádí jednoduché chemické výpočty s užitím chemických rovnic • vyjádří složení roztoku a dokáže výpočet využít v praktickém životě;	Obecná chemie • bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci; • chemické látky a jejich vlastnosti; • homogenní a heterotrofní směsi a roztoky; • částicové složení látek, atom, molekula; • typy chemických vazeb; • chemická symbolika, názvosloví anorganických sloučenin; • značky a názvy prvků, oxidační čísla; • periodická soustava prvků; • základní typy chemických reakcí a chemických rovnic; • výpočty z chemických rovnic a výpočty složení roztoků – prvkové složení sloučenin, látkové množství, koncentrace roztoků.	
• vysvětlí obecné vlastnosti anorganických látek; • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny, popíše jejich vlastnosti, použití v odborné praxi a v běžném životě a posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; • užívá oxidační číslo atomu prvků při odvozování vzorců a názvů chemických sloučenin; • rozliší různé typy chemických reakcí a posoudí jejich vliv na životní prostředí; • uvede principy výroby vybraných anorganických chemických látek a zhodnotí vliv jejich výroby na životní prostředí;	Anorganická chemie • chemické prvky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli; • základy názvosloví anorganických sloučenin; • výskyt, vlastnosti, chemické reakce a použití vybraných chemických prvků a anorganických sloučenin.	

• podílí se na zpracování krátkodobého školního projektu.	Krátkodobé školní projekty a exkurze	

Chemie – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin; • uvede základní skupiny uhlovodíků, napíše vzorce vybraných chemických sloučenin, popíše jejich vlastnosti, významné chemické reakce, jejich použití a diskutuje jejich vliv na životní prostředí a zdraví lidí; • uvede významné směsi uhlovodíků, jejich vlastnosti, použití a diskutuje jejich vliv na životní prostředí a zdraví lidí; • uvede vybrané skupiny derivátů uhlovodíků, napíše vzorce vybraných chemických látek, popíše jejich vlastnosti, významné chemické reakce, jejich použití a diskutuje jejich vliv na životní prostředí a zdraví lidí; • rozezná vybrané typy chemických reakcí organických sloučenin a zapíše chemickou rovnici jejich příklady; • uvede principy výrob vybraných uhlovodíků a jejich derivátů a zhodnotí vliv jejich výrob na životní prostředí;	Organická chemie • vlastnosti atomu uhlíku; • klasifikace organických sloučenin, jejich názvosloví, výskyt, vlastnosti, chemické reakce a použití; • typy chemických reakcí v organické chemii; • organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi a jejich vliv na životní prostředí a zdraví lidí.	
• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; • uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory); • zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy pro život na Zemi; • porozumí základům zápisu genetické informace; • porozumí přenosu genetické informace; • porozumí procesu syntézy bílkovin; • porozumí mechanismu funkce enzymů; • bude umět vysvětlit souvislosti mezi anabolickými a katabolickými ději v organismech; • uvede příklady plastů a syntetických látek, popíše příklady jejich použití a zhodnotí jejich vliv na životní prostředí; • uvede základní typy pesticidů a zhodnotí jejich používání ve vztahu k udržitelnému rozvoji; • uvede příklady používání léčiv a drog a diskutuje jejich vztah ke zdraví lidí;	Biochemie a syntetické látky • chemické složení živých organismů; • přírodní látky - bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory; • dýchání a fotosyntéza; • genetická informace – DNA a RNA; • syntéza bílkovin; • enzymologie; • přírodní procesy - anabolismus, katabolismus; • plasty a syntetická vlákna; • léčiva, drogy, pesticidy a jejich vliv na zdraví a životní prostředí.	
• podílí se na zpracování krátkodobého školního projektu.	Krátkodobé školní projekty	

5.2.6 Biologie

Název vyučovacího předmětu:	BIOLOGIE
Zkratka vyučovacího předmětu:	BIO
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.6.1 Charakteristika učiva

Cílem předmětu je pochopení přírodních jevů, vztahů a jejich zákonitostí v přírodě i v každodenním životě. Znalost předmětu umožňuje pochopit základní biologické principy a jejich dopad na běžný život. Předmět má ráz hlavně informativní a vytváří u žáků pozitivní přístup k přírodě i šetrný přístup k životnímu prostředí i k sobě samým.

Předmět obsahuje následující celky: Ekologie, Člověk a životní prostředí, Základy biologie, Vznik a vývoj života na Zemi, Evoluce, Biologie člověka, Základy genetiky. Celé učivo je rozděleno do 2. a 3. ročníku, a je zaměřeno hlavně na problematiku člověka, jak po stránce anatomické a fyziologické, tak i vzhledem k postavení člověka v systému organismů a k jeho životnímu prostředí.

Žák:

- chápe biologické pojmy, jejich souvislosti, objasňuje přírodní vztahy;
- chápe rozmanitost života na Zemi, vztahy mezi jednotlivými složkami živé i neživé přírody;
- vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými organismy;
- rozumí základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě;
- charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví;
- popíše způsob nakládání s odpady;
- popíše látky, které negativně ovlivňují zdraví člověka i ostatních organismů;
- vysvětlí podstatu trvale udržitelného rozvoje;
- vysvětlí odpovědnost každého člověka za ochranu životního prostředí;
- popíše stavbu buňky jako základní stavební a funkční jednotky organismů;
- popíše stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav člověka;
- chápe základní principy genetiky ve vztahu k běžným situacím v životě;
- vysvětlí genetické základy některých onemocnění;
- klade důraz na dodržování správné životosprávy a správného životního stylu;
- vysvětlí základní principy ochrany zdraví;
- vysvětlí nebezpečnost návykových látek pro organismus;
- logicky uvažuje, analyzuje a řeší jednoduché přírodovědné problémy;
- komunikuje, vyhledává a interpretuje informace a zaujímá k nim stanovisko;
- využívá získané poznatky v praktickém životě.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;

- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

5.2.6.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Biologie** je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 2. a 3. ročníku. Učivo se prolíná zejména s předměty Chemie (1. a 2. ročník) a Fyzika (1. a 2. ročník). Vyučuje se v učebnách vybavených AV technikou a PC připojeným na internet i vnitřní školní síť, třídy se na výuku nedělí.

5.2.6.3 Pojetí výuky

V hodinách se používají tradiční metody (výkladová hodina) v kombinaci s ostatními výukovými metodami – skupinová práce, řešení problémů v týmu, samostatná práce, využití počítače, internetu, dataprojektoru, samostatné vyhledávání informací. Učivo je vždy opakováno po jednotlivých tematických celcích. Jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby žáka. Důraz je kladen na samostatnou práci žáka i práci skupinovou, dále na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace). Žáci si připravují referáty, prezentace, seminární práce. Do výuky jsou zahrnuty i aktuální tematické výstavy a exkurze. Učitel dbá na aktualizaci učiva.

Vyučovaný předmět je v hodinách operativně ožívován zařazením referátů týkajících se probírané látky a majících vazbu na historické souvislosti i na nejnovější poznatky v oboru a na praktické uplatnění probíraných témat v reálném životě.

Ve výuce jsou zastoupeny následující metody a jsou zařazovány v závislosti na aktuálním tématu:

- kooperativní učení;
- výklad, řízený rozhovor;
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty;
- práce s textem;
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia);
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou;
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.).

5.2.6.4 Hodnocení žáků

K hodnocení se používají tyto formy zjišťování úrovně znalostí žáků: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, referáty, seminární práce), aktivita v hodinách a diskusích. Hodnocení žáka probíhá formou slovního hodnocení a známkování. Hodnotí se správnost, přesnost v ústním i písemném projevu, schopnost samostatného úsudku a výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Je využívána celá řada metod:

- důraz na sebehodnocení výsledků práce;
- samostatné, správné a logické vyjadřování;
- kultivovanost verbálního projevu;
- schopnost jasně formulovat svůj názor;
- testy standardizované i nestandardizované, ústní zkoušení.

5.2.6.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se byli žáci schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do hodin diskusí, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

Je žádoucí, aby absolvent ovládl tyto dílčí cíle:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje; zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, komunitě, místu i národu.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Matematické kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím;
- získávat a rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.2.6.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Žák by měl být schopen:

- umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážit si materiálních i duchovních hodnot a dobrého životního prostředí, přispívat k jejich ochraně a zachování pro budoucí generace;
- uvědomit si vliv globálního oteplování na život na Zemi.

- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

- **Informační a komunikační technologie**

- vyhodnocování grafů, tabulek, diagramů;
- práce s PC.

Mezipředmětové vztahy

- Chemie
- Fyzika
- Matematika
- Zeměpis
- Občanská nauka
- Matematika
- Informační technologie
- Tělesná výchova

5.2.6.7 Učební osnovy

Biologie – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• vysvětlí základní ekologické pojmy a charakterizuje vztahy mezi organismy a prostředím; • rozliší a charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, hydrosféra, pedosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; • vysvětlí potravní vztahy v přírodě a uvede příklad potravního řetězce; • popíše stavbu a funkci ekosystému, charakterizuje jednotlivé typy ekosystému; • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem; • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického;	Ekologie • základní ekologické pojmy • organismus a prostředí • ekologické faktory prostředí (abiotické a biotické faktory) • populace, společenstvo, ekosystém • potravní řetězce • biomy • typy krajiny • koloběh látek v přírodě a tok energie	
• má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; • uvede a charakterizuje příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení; • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti a posoudí vliv jejich využívání na životní prostředí; • orientuje se ve způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce; • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a dokáže získat informace o aktuální situaci z různých zdrojů; • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému; • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu životního prostředí, přírody a krajiny; • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí;	Člověk a životní prostředí • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • globální problémy • přírodní zdroje energie a surovin • dopady činnosti člověka na životní prostředí • řešení problémů životního prostředí • odpady ochrana přírody a krajiny • nástroje společnosti na ochranu přírody a životního prostředí • odpovědnost jedince za ochranu životního prostředí • zásady udržitelného rozvoje	

• vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; • orientuje se v systému biologických věd; • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotní a eukaryotní buňkou; • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; • uvede základní skupiny organismů a porovná je; • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi.	Základy biologie • obecná biologie • vlastnosti živých soustav • přehled vývoje biologie • biologické obory • prokaryotní organismy • eukaryotní organismy • typy buněk • víry • rozmanitost organismů a jejich charakteristika • vznik a vývoj života na Zemi	

Biologie – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje vývoj člověka na Zemi;	Původ a vývoj člověka	
• popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle; • vysvětlí zásady a význam správné výživy a zdravého životního stylu; • popíše vzájemné vztahy mezi orgánovými soustavami; • vysvětlí způsoby řízení organismu člověka; • uvědomuje si závažnost porušení důležitých funkcí organismu a řeší stavy vyžadující první pomoc; • uvede příklady a původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi;	Biologie člověka • stavba a funkce orgánových soustav • období lidského života • zdraví a nemoc	
• orientuje se v základních genetických pojmech; • popíše genetickou podstatu určení pohlaví; • vysvětlí dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků; • objasní význam genetiky.	Genetika • základní pojmy • genetické určení pohlaví • dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků • proměnlivost	

5.2.7 Matematika

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATIKA
Zkratka vyučovacího předmětu:	MAT
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	14
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.7.1 Charakteristika učiva

Žák si v průběhu studia osvojí matematické poznatky a postupy. Dovede analyzovat a řešit problémy, získá dovednosti a vědomosti pro další předměty, formuluje souvisle a matematicky správně myšlenky, vhodně a numericky správně zpracuje úlohu. Žák si osvojí vědomosti a dovednosti nezbytné pro úspěšné složení maturitní zkoušky a pro případné další studium na vysoké či vyšší odborné škole.

Obecným cílem matematického vzdělávání je vytváření intelektových vlastností studenta, který používá matematiku v praxi, vytváří si úsudek, řeší samostatně problémy. Studium matematiky umožňuje žákovi orientovat se v technických, ekonomických i přírodních jevech, nacházet mezi nimi souvislosti a řešit úlohy z praxe. Matematika rozvíjí logické schopnosti žáků, vytváření úsudku, schopnost abstrakce, dále má i funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- číst s porozuměním matematický text, užívat správnou matematickou terminologii a symboliku;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek vzhledem k realitě;
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků;
- používat matematické tabulky a další odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti, systematickosti a preciznosti v práci.

5.2.7.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Matematika** je jako povinný předmět řazen do čtyř ročníků s následující týdenní dotací: v 1. a 2. ročníku 4 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku 3 hodiny týdně. V 1. ročníku může být (na základě organizačních a provozních podmínek) třída na výuku dělená, v dalších ročnících probíhá výuka v celé nedělené třídě. Ve čtvrtém ročníku je doplněn volitelným předmětem Matematický seminář v rozsahu 2 hodin týdně.

5.2.7.3 Pojetí výuky

Ve výuce matematiky je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků je vhodné kombinovat tradiční a moderní vyučovací metody:

- výklad;
- skupinové vyučování (řešení náročnějších úloh v týmu);
- samostatná práce (individuální procvičování získaných dovedností), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku;
- aktualizace učiva (např. finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky finančních ústavů, statistika – zpracování aktuálních dat, atp.);
- práce s PC (grafické znázornění průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic);
- žákovské soutěže (třídní, školní i meziškolní);
- diskuze (zhodnocení metod řešení, přístupů, výsledků, atd.);
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě);
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

5.2.7.4 Hodnocení žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce). Hodnocení žáka probíhá formou známkování, slovního hodnocení, využíváním bodového systému, případně procentuálního vyjádření. Důraz je kladen i na sebehodnocení žáků.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost a pečlivost při řešení matematických úloh;
- schopnost samostatného úsudku;
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

5.2.7.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se byli žáci schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do hodin diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

Je žádoucí, aby absolvent ovládl tyto dílčí cíle:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje; zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Dílními cíli je tedy zejména to, aby absolventi získali:

- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- vědomí významu celoživotního učení.

- **Matematické kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- řešení praktických úloh s využitím v praktickém životě;
- ovládat problematiku finanční matematiky a úrokování;
- ovládat základy statistiky.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.2.7.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení a byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- aktivně vyhledávali, vyhodnocovali a zpracovávali informace získané z různých zdrojů a na jejich základě se zodpovědně rozhodovali.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Účetnictví
- Fyzika
- Chemie Biologie
- Informační technologie
- Matematický seminář
- Finanční služby
- Daně

5.2.7.7 Učební osnovy

Matematika – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• uvádí vztahy mezi číselnými obory; • provádí aritmetické operace v množině $\mathbb{R}$; • používá různé zápisy reálného čísla; • interpretuje zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro vyjádření velkých a malých čísel a demonstruje jeho použití v jiných oborech; • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; • účelně využívá kalkulačtor; • hodnotí správnost výpočtu porovnáním s odhadem; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Shrnutí a prohloubení učiva ze ZŠ, operace s čísly • číselné obory a aritmetické operace v nich • různé zápisy reálného čísla • zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ • reálná čísla a jejich vlastnosti • dělitelnost • poměr, úměra, trojčlenka • užití procentového počtu • slovní úlohy • práce s kalkulačtorem, odhady výsledků, zaokrouhlování	
• používá množinovou terminologii a symboliku; • provádí množinové operace; • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; • zapíše a znázorní interval; • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Množiny • základní množinové pojmy • vztahy mezi množinami a operace s nimi (průnik, sjednocení, rozdíl, doplněk) • Vennovy diagramy • intervaly jako číselné množiny • operace s intervaly • absolutní hodnota reálného čísla	
• provádí operace s mocninami a odmocninami; • usměrní zlomek; • uvede vztah mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou, kombinuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při řešení úloh; • částečně odmocňuje; • provádí operace s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; • určí definiční obor výrazu; • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Mocniny a odmocniny • mocniny s přirozeným a celočíselným exponentem • n-tá odmocnina • mocniny s racionálním exponentem • operace s mocninami a odmocninami • výrazy s mocninami a odmocninami	
• modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • vypočítá číselnou hodnotu výrazu;	Číselné a algebraické výrazy • konstanta, proměnná, výraz • číselné výrazy • algebraické výrazy	

• používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; • provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozklad na součiny) a s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; • odvodí a zná základní vzorce (umocnění dvojjčlenu), rozhodne o jejich použití při úpravách výrazů; • rozkládá mnohočleny na součiny; • provádí operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozšiřování, krácení); • určí definiční obor výrazu; • sestaví výraz na základě zadání; • interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	• mnohočleny a počítání s nimi • rozklad mnohočlenů na součiny (vytýkání, užití vzorců) • lomené výrazy a operace s nimi • definiční obor algebraického výrazu • slovní úlohy	
• objasní pojem funkce; • popíše funkční závislosti a demonstruje jejich využití v praxi; • určí definiční obor a obor hodnot; • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; • sestrojí graf funkce v kartézské soustavě souřadnic; • rozliší konstantní a lineární funkce; • sestrojí graf nepřímé úměrnosti a lineární lomené funkce; • aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutní hodnotou; • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Základní poznatky z teorie funkcí • pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkce • funkce rostoucí a klesající • konstantní funkce • lineární funkce, přímá úměrnost • lineární funkce s absolutními hodnotami • nepřímá úměrnost • lineární lomená funkce • slovní úlohy	
• rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; • určí definiční obor rovnice a nerovnice; • řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy s využitím ekvivalentních úprav; • vyjádří neznámou ze vzorce; • ovládá grafické řešení lineárních rovnic a nerovnic; • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; • řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; • rozhodne o výběru vhodné metody při řešení soustav lineárních rovnic; • provede rozbor počtu řešení rovnice, nerovnice, soustavy rovnic;	Lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy • úpravy a řešení lineárních rovnic • soustavy lineárních rovnic o dvou a třech neznámých • řešení lineárních nerovnic • soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou • řešení lineárních rovnic a nerovnic s absolutní hodnotou • řešení lineárních rovnic a nerovnic v součinném a podílovém tvaru • řešení lineárních rovnic a nerovnic s neznámou ve jmenovateli	

• aplikuje znalosti o absolutní hodnotě výrazu při řešení lineárních rovnic i nerovnic; • formuluje pojem parametr, rovnice s parametrem; • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	• grafické řešení soustav lineárních rovnic • vyjádření neznámé ze vzorce • slovní úlohy • lineární rovnice s parametrem	
• vysvětlí pojem „výrok“; • rozlišuje jednoduchý a složený výrok; • používá výrokové operace; • přiřadí výroku pravdivostní hodnotu; • formuluje a interpretuje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Základní poznatky z logiky • výrok, negace výroku • operace s výroky • složené výroky a jejich pravdivostní hodnota • kvantifikované výroky	
	Písemné práce a jejich opravy	

Matematika – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• specifikuje kvadratickou funkci, určí její definiční obor a obor hodnot; • sestrojí graf kvadratické funkce, určí vrcholy paraboly, průsečíky grafu funkce s číselnými osami; • rozliší úplnou a neúplnou kvadratickou rovnici, rozhodne o metodě řešení; • zná vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice, rozhodne o počtu řešení na základě hodnoty diskriminantu; • řeší kvadratické rovnice s neznámou ve jmenovateli; • uvede vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice a použije je při řešení úloh; • převede kvadratický trojčlen na součin lineárních činitelů; • použije vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu při řešení iracionálních rovnic; • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic; • obhájí řešení iracionální rovnice na základě provedené zkoušky; • využívá získané poznatky při matematizaci reálných situací; • aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích, rozkladu kvadratického trojčlenu a kvadratických funkcích při řešení kvadratických nerovnic; • řeší kvadratické nerovnice včetně grafického znázornění; • formuluje pojem parametr, rovnice s parametrem; • rozliší lineární a kvadratickou rovnici s parametrem; • použije vhodné metody řešení rovnic a diskutuje počet řešení vzhledem k parametru; • vyjádří řešení a ověří jeho správnost; • využívá znalosti řešení soustav lineárních nerovnic při výpočtu jednoduchých ekonomických úloh; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice • kvadratická funkce a její graf • řešení neúplné a úplné kvadratické rovnice • rozklad kvadratického trojčlenu • vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • rovnice s neznámou pod odmocninou • soustava lineární a kvadratické rovnice • kvadratická nerovnice a její početní i grafické řešení • řešení kvadratické rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • kvadratická rovnice s parametrem • slovní úlohy	
• rozumí pojmu funkce jako předpisu i jako zobrazení definičního oboru na obor hodnot funkce; • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí vlastnosti; • ovládá pojmy: funkce rostoucí, klesající, monotónní, sudé, liché, omezené, prosté, určí extrémy funkce; • vyjádří předpis inverzní funkce, její definiční obor i obor hodnot, sestrojí graf inverzní funkce;	Další elementární funkce • shrnutí poznatků o funkcích • grafy funkcí • funkce prostá, omezená, monotónní, sudá, lichá • maximum a minimum funkce • mocninné funkce • inverzní funkce	

• objasní vztahy mezi veličinami a dokáže zapsat funkční závislosti úloh z praxe; • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
• použije znalostí o inverzní funkci k definování logaritmické funkce pomocí funkce exponenciální; • vypočítá logaritmus čísel; • využívá logaritmů o různých základech; • charakterizuje dekadický a přirozený logaritmus; • používá vzorce pro počítání s logaritmy; • řeší exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice; • prokáže platnost řešení na základě porovnání s definičním oborem proměnné; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Exponenciální a logaritmické funkce, rovnice a nerovnice • exponenciální a logaritmické funkce, jejich vlastnosti a grafy • logaritmus a jeho užití • věty o logaritmech • řešení exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic	
• navrhne využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku; • užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; • určí základní velikost úhlu; • definuje goniometrické funkce obecného úhlu; • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic a nerovnic; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech; • analyzuje zadání úloh, provede rozbor a rozhodne o řešení obecného trojúhelníku s využitím sinové a kosinové věty; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Goniometrie a trigonometrie • úhel a jeho velikost • oblouková a stupňová míra • definice goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku • řešení pravoúhlého trojúhelníku, hodnoty goniometrických funkcí • orientovaný úhel a jeho velikost • goniometrické funkce obecného úhlu, jejich vlastnosti a grafy • vztahy mezi goniometrickými funkcemi • goniometrické rovnice a nerovnice • úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce • využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku • sinová a kosinová věta • řešení obecného trojúhelníka, aplikační úlohy	
• řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů; • využívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách;	Planimetrie • základní planimetrické pojmy • Euklidovy věty a věta Pythagorova • množiny bodů dané vlastnosti	

• řeší pravoúhlý trojúhelník s využitím Pythagorovy věty a vět Euklidových; • graficky rozdělí úsečku v daném poměru; • graficky změní velikost úsečky v daném poměru; • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců; • aplikuje získané dovednosti při řešení úloh z praxe; • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	• shodná a podobná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a uplatnění • konstrukční úlohy	
	Písemné práce a jejich opravy	

Matematika – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • rozlišuje druhy rovinných obrazců; • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Planimetrie • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) • rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary	
• určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a rovin, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodů, přímek a rovin; • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; • určuje povrch a objem těles včetně složených těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; • využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • užívá a převádí jednotky objemu; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Stereometrie • základní stereometrické pojmy • polohové vztahy a metrické vlastnosti prostorových útvarů • povrch a objem těles (hranol, válec, jehlan, kužel, komolý jehlan, komolý kužel, koule a její části) • tělesa a jejich sítě • složená tělesa • výpočet povrchu, objemu těles, složených těles	
• vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; • určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky; • rozhodne o vlastnostech posloupností (konečné, nekonečné, monotónní, omezené); • pozná aritmetickou a geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; • užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; • používá pojmy finanční matematiky a provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché a složené úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Posloupnosti a finanční matematika • pojem posloupnosti, její určení, graf a vlastnosti • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • slovní úlohy • užití posloupností při řešení úloh z praxe - v úlohách ekonomického charakteru (jednoduché a složené úrokování) • finanční matematika	

• řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); • užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; • užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování a s opakováním, kombinací bez opakování; • počítá s faktoriály a kombinačními čísly, využívá vlastností kombinačních čísel; • sestaví Pascalův trojúhelník; • řeší umocňování dvojčlenu s použitím binomické věty; • užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, elementární jev, jev příznivý k danému jevu, množina výsledků náhodného pokusu; • určí pravděpodobnost náhodného jevu; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Kombinatorika a pravděpodobnost v praktických úlohách • variace a permutace bez opakování a s opakováním, faktoriál • kombinace bez opakování • počítání s faktoriály a kombinačními čísly • vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník • Binomická věta • náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev • množina výsledků náhodného pokusu • nezávislost jevů • pravděpodobnost náhodného jevu a opačného jevu • slovní a aplikační úlohy	
• užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; • určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; • sestaví tabulku četností; • graficky znázorní rozdělení četností; • určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); • určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); • čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Statistika v praktických úlohách • statistický soubor, jednotka, znak • absolutní četnost a relativní četnost • charakteristiky polohy a variability • statistická data v grafech a tabulkách • aplikační úlohy	
	Písemné práce a jejich opravy	

Matematika – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• objasní proces rozšiřování číselných oborů jako důsledek požadavků praktického života a odborné praxe; • definuje imaginární jednotku, opačné a komplexně sdružené komplexní číslo; • rozlišuje algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla a vzájemně je převádí; • přiřadí komplexnímu číslu bod v Gaussově rovině a naopak; • používá početní operace s komplexními čísly (rovnost, absolutní hodnota, součet, součin, podíl, umocňování); • využívá Moivreovu i binomickou větu při umocňování komplexního čísla; • rozhodne o řešitelnosti kvadratické rovnice v číselných množinách; • řeší kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Komplexní čísla • zavedení komplexního čísla • algebraický tvar komplexního čísla • absolutní hodnota komplexního čísla, základní početní operace • goniometrický tvar komplexního čísla, součin a podíl komplexních čísel v goniometrickém tvaru • Moivreova věta • řešení kvadratických rovnic (i s parametry) v množině $\mathbb{C}$	
• přiřadí obraz bodu v pravouhlé soustavě souřadnic; • použije vzorce pro výpočet vzdálenosti dvou bodů a středu úsečky; • popíše vztah mezi orientovanou úsečkou a vektorem; • rozliší rovnoběžné vektory (souhlasně a nesouhlasně); • charakterizuje vektor (nulový, jednotkový, základní, opačný, rovnost vektorů); • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); • užije grafickou interpretaci operací s vektory; • určí velikost úhlu dvou vektorů; • užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; • určí koeficienty lineární kombinace; • posoudí závislost a nezávislost dvou a více vektorů; • vysvětlí pojmy: směrový a normálový vektor přímky, směrnice přímky, směrový úhel přímky; • určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; • analyzuje zadání úlohy a využívá různá vyjádření přímky pro řešení; • určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách;	Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině i prostoru • souřadnice bodu • vzdálenost bodů, střed úsečky • geometrická interpretace vektoru, souřadnice vektoru, operace s vektory, úhel dvou vektorů • n-členné vektory a operace s nimi • lineární kombinace vektorů • lineární závislost a nezávislost vektorů • přímka a její analytické vyjádření v rovině • polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině	

• určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
• charakterizuje jednotlivé kuželosečky a používá jejich rovnice; • vypočítá důležité charakteristiky kuželosečky a graficky ji znázorní; • řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Analytická geometrie kvadratických útvarů v rovině • kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola s osami rovnoběžnými se souřadnými osami) • vzájemná poloha přímky a kuželosečky	
	Písemné práce a jejich opravy	

5.2.8 Tělesná výchova

Název vyučovacího předmětu:	TĚLESNÁ VÝCHOVA
Zkratka vyučovacího předmětu:	TEV (TEH / TED)
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	8
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.8.1 Charakteristika učiva

Předmět **Tělesná výchova** má za cíl žákům poskytnout široké spektrum praktických dovedností, ale i znalosti teoretické, zejména z oblasti zdravého životního stylu a výchovy ke zdraví, dále ze zdravotní a pravidel vybraných sportovních disciplín. Vytváří přetrvávající zájem se i nadále pohybovým aktivitám věnovat.

Základní učivo z hlediska uvedených kritérií tvoří teoretické poznatky, průpravná, kondiční, relaxační a jiná cvičení, gymnastika, úpoly, atletika, pohybové a sportovní hry, lyžování a turistika. Poslední dvě jmenované činnosti se nevyučují v hodinách určených učebním plánem v týdenním rozvrhu, pro lyžování a turistiku je vyhrazen jeden celý týden, přičemž základní kurz lyžování absolvují žáci prvního ročníku, sportovně-turistický kurz je pořádán pro žáky třetího ročníku.

Základní učivo je závazné pro všechny neoslabené žáky. Každá z uvedených činností má specifický charakter a funkci. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, jej prohlubují náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci výběrového učiva. Výběrové učivo tedy prohlubuje a rozšiřuje základní učivo, přičemž respektuje a využívá podmínek školy, zájmů žáků a odborného zaměření učitelů. Do druhého ročníku jsou zařazeny projektové dny s aktivitami, které nelze běžně zařazovat do výuky tělesné výchovy.

Žáci jsou vybaveni vědomostmi o zásadách první pomoci při úrazech nebo náhlém onemocnění a mají být schopni sami první pomoc poskytnout. Dodržují příslušné předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienické předpisy a zásady. Důraz je kladen i na etické a sociální aspekty sportu, fair play, sociální sounáležitost a týmového ducha.

Nadaní žáci se pravidelně účastní středoškolských turnajů (v odbíjené, kopané, košíkové, atletice, florbalu, stolním tenise, juniorském maratónském běhu apod.).

Žáci s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem mohou na základě lékařského vyjádření žádat o uvolnění z části předmětu, případně o úplné osvobození.

Součástí výuky jsou i pravidelné akce:

- lyžařský kurz (tuzemské i zahraniční hory – pobyt v přírodě, běžecké lyžování, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu na horách, ochrana přírody);
- sportovně-turistický kurz (kola, turistika, topografie, bezpečnost pohybu v přírodě, základy orientačního běhu, ochrana přírody; netradiční sportovní odvětví);
- projektové dny TEV (+ zdravotní)

- Pohár pražských škol (POPRASK), soutěže ve fotbalu, florbalu, volejbalu, beach volejbalu, basketbalu, softbalu a ping pongu;
- jednorázové soutěže a turnaje v různých sportovních disciplínách.

5.2.8.2 Časové a organizační vymezení

Povinný předmět **Tělesná výchova** je dotován dvěma hodinami týdně ve všech čtyřech ročnících. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ. Hodiny tělesné výchovy probíhají v tělocvičně, výběrově také na venkovních hřištích, kde je možnost vyučovat tradičním i netradičním kolektivním hrám a lehké atletice.

5.2.8.3 Pojetí výuky

Učitel by měl všem žákům nabídnout k osvojení základní učivo, které vychází ze standardu vzdělávání. Konkrétní úroveň osvojení závisí především na individuálních předpokladech žáků. Pro uspokojení zájmu, dovednosti i pohybového nadání jednotlivců, skupin, případně celé třídy, slouží učivo rozšiřující. Toto učivo je nezávazné. Z toho vyplývá, že zařazení rozšiřujícího učiva nebo vypuštění některého námětu základního učiva je v kompetenci učitele, který nejlépe zná předpoklady žáků a konkrétní podmínky školy.

Součástí výuky tělesné výchovy je mimo jiné i:

- propagace sportu a pohybových aktivit obecně;
- výklad, bezpečnost, pravidla;
- praktický nácvik a trénink, teoretické informace, zdravotvěda;
- využití médií (zvuk, obraz, infografika);
- prezentace výsledků individuální i týmové práce.

5.2.8.4 Hodnocení žáků

Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů.

Rozhodujícím pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonnostní, postojové). Nelze se orientovat pouze na výkon, to by bylo proti smyslu předmětu. I slabší výsledky podložené velkou snahou je třeba vnímat (a prezentovat) jako motivaci, nikoli jako neúspěch.

5.2.8.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky k výběru takového sportovního odvětví, jež nejvíce vyhovuje jejich dispozicím a umožní maximálně efektivní rozvoj jejich motorických dovedností, dále ke korekcím vlastních sportovních výkonů, motivuje je a klade důraz na učení metodou „pokus – omyl“.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel záměrně simuluje herní situace kolektivních her takovým způsobem, aby žáci byli nuceni kreativně tyto situace řešit. Nechává žáky volit optimální řešení ze širokého spektra herních situací. Jsou konfrontováni s modelovým řešením a je jim dán prostor pro analýzu postupů, z nichž finálně vybírají ten efektivnější.

Učitel vede žáky k odhalení možných rizik, která daný sport či cvik představují, a učí tato rizika odstraňovat. Žáci jsou vedeni ke správné a kvalifikované pomoci, která nebezpečí zranění u náročnějších cviků minimalizuje. Učitel vyžaduje na žácích, aby při přípravě nářadí či cvičebních pomůcek vždy před cvičením kontrolovali jejich funkčnost a nezávadnost.

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému projevu, nespisovné a vulgární výroky při hrách nepřehlídí a ve spolupráci s žáky se snaží navodit správnou sportovní atmosféru. Vytváří dostatek prostoru pro diskusi o nových trendech daného sportovního odvětví, žáci obhajují vlastní názory, a to nejen teoreticky, ale i prakticky. Pomocí nákresů taktických variant herních situací učí žáky porozumět jiným komunikačním prostředkům (infografika, biomechanika). Nonverbální komunikace je jednou z hlavních forem dorozumívání ve sportovním prostředí, učitel tedy seznamuje žáky se základními posunkami umožňujícími rychle a plošně sjednotit taktiku a strategii řešení konkrétních herních situací.

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií;
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel se snaží být osobním příkladem a vede žáky ke kvalitním výkonům, snaží se o zpětnou vazbu a sebereflexi žáka. Vede žáky k vytvoření pozitivního vztahu ke sportu a pohybu obecně, proto oceňuje nejen faktické výsledky, ale především osobní vklad a snahu. Učí žáky spolupráci v týmu, toleranci a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí.

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, pečovat o své fyzické i duševní zdraví;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, aktivně se zapojovat do týmové práce;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a efektivně pracovat s informacemi**

Absolventi by měli umět pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovat s informacemi.

5.2.8.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Člověk a životní prostředí**

Výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnosti zdraví při jakékoli pohybové činnosti. Žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí.

- **Člověk a svět práce**

Předmět rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení.

Mezipředmětové vazby

- Biologie
- Fyzika
- Občanská nauka
- Informační technologie

5.2.8.7 Učební osnovy

Tělesná výchova – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti; • rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy;	Teoretické poznatky • zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení • zátěž a odpočinek • bezpečnost při sportování	
• dokáže zaujmout postavení v daném tvaru; • používá základní povely a správně na ně reaguje;	Pořadová cvičení • nástupové tvary • pochodové tvary • otáčení na místě, otáčení za pochodu • povelová technika	
• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj), přizpůsobuje je klimatickým podmínkám; • zvládá správnou techniku běhu a startů, rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati; • prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování; • spojí rozběh s odrazem; • dokáže technicky správně provést skok do dálky; • rozlišuje hody a vrhy;	Atletika • nízké a vysoké starty • běhy – rychlý, vytrvalý • skok do dálky • skok do výšky • hod granátem • vrh koulí	
• rozliší správné a vadné držení těla; • dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla; • rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu; • provede technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo; • dokáže bezpečně provést stoj na ruce – u stěny, ve volném prostoru s dopomocí; • zvládá základy přemetu stranou (dívky); • bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí – bez odrazového můstku i s ním; • dává dopomoc jiným žákům při přeskoku;	Gymnastika • všeobecně pohybově rozvíjející a kondiční cvičení • kotouly a jeho obměny, stoj na ruce, přemet stranou /dívky/ • přeskok přes zvýšené nářadí (roznožka, skrčka) • kruhy • hrazda – výmyk • bradla o nestejně výši žerdi /dívky/ • kladina /dívky/ • šplh (tyč) • zdravotní tělesná výchova – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, kontraindikované pohybové aktivity	
• správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo; • posuzuje vhodnost použití pádových technik; • zná způsob sebeobranu v různých krizových situacích – škrčení zepředu, škrčení zezadu, útočný úchop za část těla, napadnutí nožem, pokus o znásilnění;	Úpoly, lidové tance • pády • základní sebeobrana • country tance • zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	

• dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat;	• základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	
• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat; • odbíjená – technicky správně odbije míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem a vrchem; • kopaná – technicky správně ovládá míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, zpracuje míč; • košíková – technicky správně ovládá míč – driblink, používá různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, ovládá základy dvojtaktu; • pro všechny hry – dokáže použít získané dovednosti v herních situacích; • rozumí základním pravidlům hry; • netradiční hry – používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry; • ovládá základy bruslení na kolečkových i klasických bruslích – jízda, bezpečné zastavení; • předvede alespoň jeden plavecký způsob;	Sportovní hry • odbíjená – herní činnosti jednotlivce, hra • košíková – herní činnosti jednotlivce, hra • základy netradičních sportovních her – softball, ringo, frisbee, bumbác • florbal – herní činnosti jednotlivce, hra • kopaná, herní činnosti jednotlivce, hra /chlapci/ • bruslení, běh na lyžích - za vhodných klimatických podmínek • bruslení na kolečkových bruslích • plavání (dle možností) – základní plavecké dovednosti	
• dokáže se orientovat v horském prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru horského prostředí (časté změny počasí, značení horského terénu, ochrana před teplotními vlivy apod.), respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní v případě nouze spojit; • rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v horském prostředí, dokáže poskytnout první pomoc; • sjezdové lyžování - bezpečně manipuluje s výzbrojí (přenášení, nazouvání); • dokáže se pohybovat s lyžemi na nohou (provede obrat, ovládá chůzi, skluz a výstup do svahu); • zvládne sjezd šikmo svahem a zastavení na bezpečném místě; • dokáže bezpečně nastoupit a vystoupit z různých druhů lanovek; • provede dlouhý a střední oblouk s přihlédnutím k technické vyspělosti lyžaře (oblouk v pluhu, s paralelním vedením lyží); • zvládne jízdu v různě členitém terénu a sněhu (hluboký sníh, těžký sníh, namrzlý povrch, terénní nerovnosti); • uvědomuje si správně provedené činnosti; • nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti; • snowboard – bezpečně manipuluje s výzbrojí, zvládá základní techniku stoje, skluzu, zastavení, obratu a zatáčení na snowboardu, nastoupí, vyjede a vystoupí z lanovky; • výcvik na běžeckých lyžích; • dokáže připravit výzbroj na výcvik;	Lyžařský výchovně výcvikový zájezd • seznámení s horským prostředím, chování při pobytu v horském prostředí, výzbroj, výstroj, základy techniky sjezdového lyžování • výcvik na sjezdových lyžích • výcvik na snowboardu (pro zájemce) • výcvik na běžeckých lyžích • bezpečnost na horách, první pomoc	

• zvládne základní techniku běhu na lyžích (chůze, obraty, skluz, výstup do svahu, sjezd šikmo svahem, překonávání terénních nerovností, běh dvoudobý střídavý, soupažný, bruslení);		
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testů; • porovnává své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků.	Testování tělesné zdatnosti	

Tělesná výchova – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí a používá základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech; • rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, dovede použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů; • chápe význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a dokáže stanovit, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které jsou zdraví škodlivé; • rozumí významu hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách; • dokáže poskytnout první pomoc při úrazech vzniklých pohybovými činnostmi;	Teoretické poznatky • terminologie pohybových činností • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
• zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží); • uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, skok do výšky); • ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku, aplikuje znalosti pravidel štafetového běhu v praxi; • zvládá správnou techniku vrhu koulí; • dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti (zejména vrh koulí);	Atletika • zdokonalování techniky běhu • běhy – rychlé a vytrvalostní • štafetový běh • skok do dálky • skok do výšky • vrh koulí	
• využívá pohybové činnosti pro přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; • zvládá základní akrobatické prvky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě; • dokáže spojit akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky – dívky); • zvládá správnou techniku výmyku, přešvihy únožmo a seskoku odskokem, chápe význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout; • uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes zvýšené nářadí, bezpečně překonává překážku roznožným i skrčným způsobem; • upravuje podmínky pro přeskok (výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku od nářadí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností; • zvládá správnou techniku šplhu na tyči a na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu;	Gymnastika • všestranně pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací, posilovací a kondiční • akrobatické prvky, akrobatické řady • hrazda – výmyk, přešvihy únožmo, toč jízdo vpřed • přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka, skrčka, odbočka • kruhy - sestava • bradla o nestejně výši žerdi – sestava /dívky/ • šplh – tyč, lano • zdravotní tělesná výchova – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, kontraindikované pohybové aktivity	
• odbíjená – technicky správně odbíjí míč obouruč spodem i vrchem, podává míč spodem i vrchem, bezprostředně reaguje na míč, dokáže se rychle	Sportovní hry	

přemístit a vykrýt prostor, rozumí obrannému a útočnému systému hry; • kopaná – technicky správně ovládá míč nohou, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se a nalézt vhodný prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na bránu, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „přihrej a běž“; • košíková – technicky správně ovládá míč, dokáže použít dvojtakt při hře, rychle se přemísťuje uvolněním bez míče i s míčem a nalézá vhodný prostor pro hru, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „hod’ a běž“; • pro všechny hry – dokáže použít získané dovednosti a znalosti herních systémů v herních situacích; • rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry; • netradiční hry – dokáže použít získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá bez vážných rozporů s pravidly; • zvládá alespoň jeden plavecký způsob, jednoduché skoky do vody;	• odbíjená – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů, hra • košíková – zdokonalování herních činností jednotlivce • florbal – nácvik herních činností jednotlivce, hra • netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee, bumbác • kopaná- herní činnosti jednotlivce, hra /chlapci/ • bruslení, běh na lyžích – za vhodných klimatických podmínek • bruslení na kolečkových bruslích • plavání (dle možností)	
• zvládá alespoň jeden plavecký styl, základy záchrany tonoucího, výlov předmětu z hloubky, jednoduché skoky do vody; • prokáže odvahu a schopnost zdolávat výšky; • zapojí se do cvičení s hudebním doprovodem; • seznámí se se základy golfu, zapojí se do hry; • zvládá zásady první pomoci, zásady sebeobrany; • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	Projektové dny • plavání • vodní sporty • lezení • kondiční programy s hudebním doprovodem (zumba) • první pomoc – s využitím pracovníků Českého červeného kříže • úrazy a náhlé zdravotní příhody • poranění při hromadném zasažení obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život	
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti v testech; • porovnává své výsledky se svými výkony z prvního ročníku.	Testování tělesné zdatnosti • průběžné motorické testy a hodnocení výkonnosti	

Tělesná výchova – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• chápe význam výrazu fair play, dokáže ho uplatňovat jak při samotné pohybové činnosti, tak při sportovním diváctví; • rozumí rozdílům mezi sportem žen a mužů a vysvětlí pojem doping, zná možné následky používání podpůrných látek; • rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost;	Teoretické poznatky • fair play jednání, sportovní diváctví • rozdíly mezi TV a sportem žen a mužů • rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem • negativní jevy ve sportu • zásady sportovního tréninku	
• vylepšuje své výkony z předcházejících ročníků zlepšováním techniky jednotlivých disciplín; • dodržuje atletická pravidla při kontrolních měřeních;	Atletika • běhy – rychlé a vytrvalostní • štafetový běh • skok do dálky • skok do výšky • vrh koulí • vytrvalostní běh v terénu	
• uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti; • neopomíjí zásady péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti; • zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě; • dokáže spojit akrobatické cviky v akrobatické řady; • zvládá správnou techniku cviků na hrazdě, kruzích, bradlech (dívky), kladině (dívky) a přeskoku přes zvýšené nářadí, osvojené v předchozích ročnících; • využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku); • zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci); • zná a poskytuje pomoc	Gymnastika • protahovací, posilovací a relaxační cvičení – jóga • kondiční cvičení s činkami, plnými míči, gumami, švihadly, overbally, aerobik, stepaerobik (dívky) • akrobatické prvky, akrobatické řady, trampolínky • hrazda – sestava • bradla o nestejně výši žerdi (dívky) • přeskok přes zvýšené nářadí s oddáleným můstkem • kruhy • kladina (dívky) • šplh • zdravotní tělesná výchova – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, kontraindikované pohybové aktivity	
• využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, komunikuje při sportovních hrách; • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; • ovládá pravidla her, dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů; • zvládá alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok, plavání pod vodou;	Sportovní hry • odbíjená – zdokonalování herních činností jednotlivce hra, rozhodování • košíková – zdokonalování herních činností jednotlivce, hra, streetball • netradiční sportovní hry – softbal, ringo, bumbác • florbal • kopaná (chlapci)	

	• bruslení, běh na lyžích - za vhodných klimatických podmínek • bruslení na kolečkových bruslích • plavání (dle možností)	
• orientuje se v daném prostředí; • chová se v přírodě ekologicky; • respektuje příkazy ochránců přírody; • dokáže poskytnout první pomoc při zdravotních postiženích; • dokáže se orientovat pomocí mapy a buzoly v neznámém prostředí; • zná pravidla silničního provozu a dbá vlastní bezpečnosti a bezpečnosti ostatních účastníků silničního provozu; • zná zásady bezpečnosti při střelbě ze vzduchovky a manipulace se zbraní; • je schopen absolvovat závod v orientačním běhu;	Sportovně – turistický kurz • seznámení se s prostředím kurzu, chování při pohybu v přírodě, zásady ekologického chování, výzbroj, výstroj • pěší turistika • cykloturistika • vodní turistika • první pomoc • hry v terénu • sportovní hry • stolní tenis • základy branné výchovy – střelba ze vzduchovky, orientace v mapě • a v krajině, práce s buzolou • orientační běh • orientační závod hlídek	
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti v testech; • porovnává své výsledky s výsledky předchozích ročníků.	Testování tělesné zdatnosti • průběžné motorické testy a hodnocení výkonnosti	

Tělesná výchova – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede o nich diskutovat, analyzovat je a hodnotit; • rozumí významu pohybových činností (zejména kondičních, kompenzačních a relaxačních) pro zdraví; • sestaví kondiční program osobního rozvoje; • uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Teoretické poznatky • význam pohybu pro zdraví • prostředky ke všeobecnému rozvoji, k regeneraci, kompenzaci a relaxaci	
• vylepšuje své výkony z předcházejících ročníků zlepšováním techniky jednotlivých disciplín;	Atletika • běhy • skoky • hody, vrhy • kondiční běh v přírodě	
• využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků a nevhodné pracovní zátěže; • vylepšuje své výkony při gymnastických cvičeních;	Gymnastika • protahovací, posilovací, relaxační (jóga), kondiční, koordinační a kompenzační cvičení (švihadla, činky, plné míče, gumy, stepy, overbally) • akrobatické prvky • hrazda • přeskok přes zvýšené nářadí • kruhy • bradla o nestejně výši žerdi (dívky) • šplh (lano) • zdravotní tělesná výchova – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, kontraindikované pohybové aktivity	
• dokáže se v souladu s pravidly zapojit do jakékoli sportovní hry; • vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka; • zvládá alespoň jeden plavecký způsob, ukáže první pomoc při záchraně tonoucího;	Sportovní hry • odbíjená – hra • košíková – hra, rozhodování, streetball • netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee • florbal • kopaná (chlapci) • bruslení, běh na lyžích – za vhodných klimatických podmínek • bruslení na kolečkových bruslích • plavání (dle možností)	
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti v testech; • porovnává své výsledky s výsledky předchozích ročníků. •	Testování tělesné zdatnosti	

5.3 Povinné základní odborné předměty

5.3.1 Informační technologie

Název vyučovacího předmětu:	INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE
Zkratka vyučovacího předmětu:	ITC
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	6
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Informační technologie** připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali v dalších vyučovacích předmětech, v dalším studiu i v soukromém a občanském životě. Žáci si vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače.

Vyučovací předmět rozvíjí dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Cílem předmětu je naučit žáky vyhledávat, třídít, ověřovat a využívat informace z internetové sítě a užívat internetu ke komunikaci při respektování zásad etiky a legislativy. K dalším dovednostem žáků v oblasti výpočetní techniky patří rovněž schopnost prezentovat výsledky své práce i na internetových stránkách.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k cílenému utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učí žáky chápat a aplikovat algoritmický přístup k řešení problémů, vede je k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, dále k využívání výpočetní techniky pro zvýšení efektivity své činnosti a k dokonalejší organizaci práce.

V neposlední řadě klade vzdělávací oblast informatiky a výpočetní techniky též důraz na uvědomění si a respektování negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a zdraví člověka.

Žák:

- používá jazyk informačních technologií, umí se přesně a jasně vyjadřovat, zná základní pojmy;
- zná blokové schéma počítače a význam jednotlivých bloků;
- umí používat počítač a jeho periferie, je si vědom možností a výhod, ale i rizik a omezení spojených s používáním prostředků informačních technologií;
- chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí systému složek a orientuje se v něm, ovládá operace se soubory, umí rozpoznat běžné typy souborů a pracovat s nimi;
- rozumí principům operačního systému a umí pracovat s operačním systémem;

- umí pracovat s moderními verzemi kancelářských programů;
- umí pracovat s grafickým editorem;
- aplikuje poznatky získané v tomto předmětu při řešení úloh z praxe;
- vyhledává a analyzuje poznatky získané z různých zdrojů;
- umí používat internet;
- umí vytvořit a upravit jednoduché webové stránky.

5.3.1.2 Časové a organizační vymezení

Povinný předmět **Informační technologie** je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně v 1., 2. a 3. ročníku. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené počítačovými terminály, učitelským počítačem s dataprojektorem a AV přehrávačem; učebna je propojena do sítě a spojena i se školní sítí s přístupem na internet.

5.3.1.3 Pojetí výuky

Postupy, vysvětlování nových typů úloh, zobecňování pravidel řešení atd. jsou znázorňovány pomocí dataprojektoru s případným využíváním tabule. Stěžejní formou je individuální práce žáka na počítači. V některých hodinách je zařazena i skupinová výuka.

Pro splnění výukových cílů jsou využívány zejména tyto metody:

- kooperativní učení, samostatná i skupinová práce, teorie a praxe;
- praktické úkoly, samostatná práce na počítači, prezentace výsledků;
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia);
- informace o novinkách a trendech (3D tisk, umělá inteligence, mobilní zařízení aj.).

5.3.1.4 Hodnocení žáka

Zkoušení je operativně během školního roku realizováno formou praktického prověřování dovedností menších celků individuálně, skupinově, formou referátů, prezentací a podobně. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě během vyučovacích hodin.

5.3.1.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídit je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Cílem veškerých vzdělávacích aktivit je, aby žáci nacházeli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, a to nejen s ohledem na další studium, ale zejména na praktický pracovní i občanský život.

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů s využíváním výpočetní a informační techniky. Učí žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC a dalších platforem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikační kompetence**

Učitel zadává nejen samostatné úkoly, ale i ty náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. V rámci komunikace vyžaduje a sám dodržuje pravidla jazykově i formálně správného vyjadřování. Vede žáky k využívání výpočetní techniky při prezentaci jejich prací a ke komunikaci i prostřednictvím sítě.

Je žádoucí, aby absolvent ovládl tyto dílčí cíle:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje; zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu, vyžaduje dodržování provozního řádu v učebnách výpočetní techniky. Při skupinové práci učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah k výpočetní technice jakožto nástroji efektivního řešení problémů a studia.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k šetrnému, ohleduplnému a efektivnímu zacházení s výpočetní technikou a učí je zodpovědnosti za svěřený majetek. Učí žáky při práci dodržovat právní, etické a kulturní normy. Zadává k diskusi témata, která podporují utváření hierarchie hodnot, vhodně upozorňuje na etiku práce s informacemi a klade důraz na bezpečnost digitálního prostředí.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Dílčími cíli je tedy zejména to, aby absolventi získali:

- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- vědomí významu celoživotního učení.

- **Matematické kompetence**

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- řešení praktických úloh s využitím v praktickém životě.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.3.1.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a postupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7](#).

- **Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci**

Cílem je, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.)

- **Kvalita práce, výrobků nebo služeb**

Je žádoucí, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;

- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).
- **Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání**
Cílem je, aby absolventi:
  - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
  - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
  - efektivně hospodařili s finančními prostředky;
  - nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.
- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**
Je nutné a žádoucí, aby absolventi:
  - dokázali efektivně hospodařit se svými finančními prostředky.

5.3.1.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Člověk a svět práce**
Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
  - pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení a byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
  - aktivně vyhledávali, vyhodnocovali a zpracovávali informace získané z různých zdrojů a na jejich základě se zodpovědně rozhodovali.
- **Informační a komunikační technologie**
Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- veškeré všeobecné i odborné předměty, kde se pracuje s prostředky ICT

5.3.1.8 Učební osnovy

Informační technologie – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zná základní pojmy z oboru informačních technologií; • umí vyhledávat, hodnotit, třídit a zpracovávat informace; • respektuje při práci informacemi platné etické a právní normy; • zná a uplatňuje při práci s PC hygienické zásady; • chápe pojem algoritmus, programovací jazyk, program; • orientuje se v základních pojmech počítačových sítí (síťové disky, přihlašovací protokol, přístupová práva...); • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejich prostředky; • umí vysvětlit základní princip činnosti počítače; • uvědomuje si důsledky neodborných zásahů do počítače; • umí pojmenovat základní elementy počítačové sestavy a zvládá jejich propojení; • samostatně používá počítač a jeho periferní zařízení v základních činnostech; • nové trendy v hardwaru, perifériích a jejich využití v praxi (3D tisk aj.);	Základy informačních technologií, osobní počítač • charakteristika výpočetní techniky (algoritmus, data, princip práce počítače, vývoj počítačů, druhy počítačů) • počítačové sítě, práce v síti • hardware – základní součásti počítače, periferie • software – obecný přehled o programovém vybavení pro osobní počítač	
• orientuje se v prostředí prezentačního programu; • řídí se principy pro vytvoření úspěšné prezentace; • zvládá tvorbu prezentace; • umí nastavit základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozložení, formátování textu, ...);	Microsoft PowerPoint • význam a využití • pravidla tvorby prezentací • základy práce • tvorba snímků, jejich kopírování, přesun a mazání • vkládání objektů do prezentací	
• ovládá práci v operačním systému; • dokáže konfigurovat prostředí operačního systému; • umí využívat nápovědu; • rozlišuje různé typy dat (souborů); • ovládá základní operace se složkami a soubory; • dokáže posoudit vhodnost použití rastrové a vektorové grafiky; • dokáže vytvořit jednoduchý obrázek; • charakterizuje základní pojmy a principy multimedií, jejich použití; • umí ovládat multimediální program; • zvládá činnosti spojené s použitím souborového manažera;	Operační systém a jeho nadstavby • komunikace s počítačem, pojmy data, soubor, složka, hvězdičková konvence • nastavení, základy práce • prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • ochrana autorských práva • základní vybavení – průzkumník, WordPad, kalkulačka, mapa znaků, hodiny • grafika a multimedia – grafický program malování, záznam zvuku,	

• umělá inteligence (AI) na různých platformách a její využití v praxi, trendy a rizika;	přehrávání zvukových záznamů, multimediální programy • nadstavba OS, souborový manažer - význam, využití, funkce, ovládání programu, označování souborů a adresářů, práce se soubory a adresáři (kopírování, přesun, ...), práce s disky, archivace, komprese dat • nápověda	
• umí pracovat s elektronickou poštou; • používá internet jako základní otevřený informační zdroj a využívá jeho přenosové a komunikační možnosti; • volí vhodné zdroje k vyhledávání informací; • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje a vyhodnocuje je; • uvědomuje si nutnost posouzení věrohodnosti informací získaných z internetu; • při práci se řídí bezpečnostními a etickými pravidly pro používání internetu; • je schopen prezentovat získané informace vhodným způsobem;	Elektronická pošta, Internet • základy práce s elektronickou poštou, s webovými prohlížeči • vyhledávání na internetu • informační zdroje na www • práce s informacemi	
• umí nastavit prostředí textového editoru (parametry dokumentu); • zná a používá základní typografická a estetická pravidla při tvorbě dokumentu; • edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky; • vytváří tabulky, seznamy; • umí do textu vložit obrázek, klipart a další objekty a tyto edituje; • vytváří obsahy, šablony, rejstříky; • ovládá práci s panelem nástrojů kreslení; • zvládá detailní nastavení parametrů vkládaných objektů a obrázků;	Textové editory, Microsoft Word • význam, využití, druhy • ovládání programu, tvorba dokumentu • editace, formátování textu a odstavců, tabulátory, vkládání objektů • tisk • komentáře, poznámky pod čarou, záložky, hypertextové odkazy • kontrola pravopisu, vyhledávání a nahrazování textu, automatické opravy, dělení slov • seznamy, styly odstavců • šablony dokumentů • tabulky • záhlaví a zápatí dokumentu • obsah, rejstřík, osnova • textová pole, tvorba a editace grafických objektů	

Informační technologie – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• umí vytvořit strukturu hlavního dokumentu; • vytvoří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat; • dokáže využít vlastností hromadné korespondence; • orientuje se v problematice využívání funkcí; • umí vytvořit a upravovat jednoduché grafy; • orientuje se v problematice maker;	Opakování a prohloubení učiva 1. ročníku • osobní počítač, operační systém, nastavení OS, Word • Microsoft Word – hromadná korespondence • Microsoft Word - vzorce a funkce, grafy • Microsoft Word – makra – základy tvorby a jejich použití	
• umí vytvořit strukturu hlavního dokumentu; • vytvoří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat; • dokáže využít vlastností hromadné korespondence; • orientuje se v problematice využívání funkcí; • umí vytvořit a upravovat jednoduché grafy; • orientuje se v problematice maker;	Opakování a prohloubení učiva 1. ročníku • osobní počítač, operační systém, nastavení OS, Word • Microsoft Word – hromadná korespondence • Microsoft Word - vzorce a funkce, grafy • Microsoft Word – makra – základy tvorby a jejich použití	
• orientuje se v problematice využívání funkcí a vlastních vzorců; • umí vytvořit a editovat složené funkce (vnořování funkcí); • ovládá adresaci buněk; • dokáže vytvořit a editovat grafy; • umí seřadit a vytřídit údaje v tabulce dle kritérií;	Tabulkové procesory, Microsoft Excel • význam, využití, druhy • ovládání programu, práce se sešitem • tvorba tabulky, její editace, formátování a podmíněné formátování • vzorce a funkce, relativní a absolutní adresy • závislosti, ověření dat, komentáře • grafy • záhlaví a zápatí, tisk • databázové funkce	
• zná výhody databází, dokáže definovat oblasti jejich použití; • dokáže navrhnout a vytvořit strukturu jednoduché databáze; • zná principy optimalizace výkonu databáze; • umí vytvořit tabulky databází a nastavit vlastnosti polí; • využívá nápovědu, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací; • umí seřadit a vytřídit údaje dle kritérií; • vytváří dotazy;	Databázové programy, Microsoft Access • význam, využití, druhy, pojem databáze, struktura databáze, pole, záznam, datové typy • spolupráce částí kancelářského balíku (sdílení a výměna dat, import a export) • ovládání programu, vkládání, editace a mazání záznamů • tvorba tabulek, vlastnosti polí	

• dovede vytvořit formuláře a sestavy; • umí vytisknout sestavy.	• řazení, vyhledávání a filtrování dat • propojení tabulek – relace • tvorba dotazů – jednoduché dotazy, dotazy s výpočty, dotazy s parametry • tvorba formulářů • tvorba výstupních sestav • tisk	

Informační technologie – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• umí definovat rizika spojená se zneužitím dat, s porušováním autorských práv; • je schopen učinit opatření k minimalizaci těchto rizik; • zvládá aktualizaci ochranných prostředků počítače; • umí zálohovat a obnovovat data;	Ochrana dat • počítačové viry – druhy, projevy virů, způsoby šíření • antivirové a antispamové programy – druhy, princip práce antivirových programů, aktualizace databáze virů • principy preventivní i aktivní ochrany dat	
• umí definovat rizika spojená se zneužitím dat, s porušováním autorských práv; • je schopen učinit opatření k minimalizaci těchto rizik; • zvládá aktualizaci ochranných prostředků počítače; • umí zálohovat a obnovovat data;	Ochrana dat • počítačové viry – druhy, projevy virů, způsoby šíření • antivirové a antispamové programy – druhy, princip práce antivirových programů, aktualizace databáze virů • principy preventivní i aktivní ochrany dat	
• zná oblasti použití prezentačních programů; • řídí se principy pro vytvoření úspěšné prezentace; • umí samostatně připravit podklady pro prezentaci; • zvládá tvorbu prezentace; • umí nastavit základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, formátování textu, grafika pozadí, záhlaví a zápatí snímku, ...); • dovede doplnit jednotlivé snímky animačními prvky (přechody snímků, ...); • umí doplnit prezentaci o multimediální prostředky;	Prezentační programy, Microsoft PowerPoint – opakování a prohloubení učiva z 1. ročníku • význam, využití • způsoby příprav prezentací a dalších materiálů pro přednášky na projektoru • pravidla pro tvorbu přehledných a efektivních prezentací • práce s existujícími grafickými šablonami a tvorba vlastních šablon • předloha snímku • zvuky, animace a přechody snímků, časování • vkládání a tvorba grafických objektů, grafů, tabulek a organizačních diagramů • tvorba vlastní prezentace	
• umí pracovat s elektronickou poštou; • dovede ovládat adresář; • ovládá práci s kalendářem, s deníkem; • umí organizovat plánovat úkoly; • dovede používat poznámky; • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat;	Elektronická komunikace • elektronická pošta, organizace času a plánování, databáze kontaktů, videokonference • plánování úkolů, vytváření poznámek • sdílení informací v pracovní skupině pomocí elektronické pošty, skupinové plánování • spolupráce s dalšími programy Office, procházení a vyhledávání souborů	

	• komunikační a přenosové možnosti internetu	
• ovládá běžně používané základní pojmy v oblasti počítačových sítí; • orientuje se v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí;	Počítačové sítě • charakteristika počítačových sítí, jejich výhody a nevýhody, historie • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • typy sítí, síťový hardware a software • způsoby připojení počítačů k síti • topologie sítí, aktivní a pasivní prvky sítě • typy uživatelů sítě, přihlašování do sítě	
• zná základní rozdíly mezi používanými prostředky pro tvorbu www stránek; • umí vytvořit jednoduché WWW stránky.	Internet a tvorba webových stránek • zopakování a prohloubení znalostí o práci na internetu a intranetu, elektronický podpis, internet banking, šifrování • umístění webových stránek na internetu a intranetu • nástroje pro tvorbu webových stránek (HTML, ...) • vytváření webových stránek	

5.3.2 Písemná a elektronická komunikace

Název vyučovacího předmětu:	PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE
Zkratka vyučovacího předmětu:	PEK
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	7
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.2.1 Charakteristika učiva

Cílem předmětu je zkvalitnění a zefektivnění práce na počítači. Základním předpokladem pro zvýšení produktivity a kvality práce na počítači je psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Tento předpoklad tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti.

Absolventi jsou v rámci svých odborných a občanských kompetencí vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli samostatné logické uvažování a pěstovali kultivovaný písemný i ústní projev z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a gramatické správnosti;
- využívali a stylizovali písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s normou pro úpravu písemností;
- samostatně informace vyhledávali, zpracovávali je, využili je, popř. zhodnotili a prezentovali.

Do **prvního ročníku** je zařazen tematický celek Seznámení s počítačem, programem Word a výukovým programem ATF a dále následuje nácvik jednotlivých písmen a znamének na klávesnici. Žák se seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou. Dále se žák naučí upravovat text podle korekturních znamének, text upravovat, formátovat, dále práci s tabulátorem. Na konci tohoto ročníku je zařazen tematický celek Normalizovaná úprava textu, žák správně vypracuje adresy, seznámí se zásadami ČSN a uplatňuje tato doporučení při stylizaci jednoduchých písemností a úpravě textu.

Ve **druhém ročníku** navazují tematické celky Elektronická komunikace a komunikační technika, manipulace s dokumenty. Dalším tematickým celkem jsou Dokumenty právního charakteru, dále navazuje tematický celek Dopisy občanů právníkům osobám, (žádost, stížnost, oznámení). Následuje celek Náležitosti vypracování tabulek, kdy studenti na základě písemného zadání zpracují tabulku v programu Word i Excel podle doporučených pravidel ČSN. V dalším tematickém celku si žáci upevní doporučená pravidla ČSN 01 6910 a aplikují je při vypracování obchodní písemnosti. V průběhu výuky v jednotlivých hodinách jsou zařazována rychlostní a přesnostní cvičení, zpracování dokumentu podle korekturních znamének, práce s textem.

Ve **třetím ročníku** jsou probírány tematické celky Založení dokumentace, Stylizace a úprava obchodního dopisu, dále navazují další tematické celky jako Písemnosti obchodního charakteru – konkrétně - Písemnosti související se zajištěním oběžného majetku, Písemnosti související s prodejem zboží a realizací dodávek, Písemnosti související s neplněním dodávky. Při zpracování písemností se vychází z doporučených zásad ČSN.

V hodinách jsou průběžně zařazována rychlopisná cvičení, přesnostní cvičení, procvičování korektury textu, zpracování textu, důraz na kontrolu pravopisu, využití programu ATF, Testík atd. V závěru tohoto ročníku žáci mohou složit státní zkoušku z psaní na klávesnici.

Ve **čtvrtém ročníku** je zařazen celek Dokumenty řídicího a organizačního charakteru s využitím hromadné korespondence, kdy žák vypracovává a provádí úpravu základních písemností vyskytujících se v podnikové praxi (pozvánka, prezenční listina, zápis z porady, směrnice, cestovní příkaz). Dalším tématem jsou písemnosti osobního charakteru, především osobní dopisy manažerů, dále dokumenty personálního charakteru a v závěru tohoto ročníku je zařazeno opakování obchodních písemností, kdy žáci písemnosti stylizují v českém a v cizím jazyce.

5.3.2.2 Časové a organizační vymezení

Výuka předmětu **Písemná a elektronická komunikace** probíhá ve specializované učebně ITC vybavené počítačovými terminály, učitelským počítačem s dataprojektorem a AV přehrávačem; učebna je propojena do sítě a spojena i se školní sítí s přístupem na internet. Třída se na výuku dělí na skupiny, aby každý žák mohl pracovat na svém počítači.

Učivo je rozvrženo do ročníků s následující hodinovou dotací:

- 1. ročník – 3 hodiny týdně
- 2. ročník – 1 hodina týdně
- 3. ročník – 2 hodiny týdně
- 4. ročník – 1 hodina týdně

5.3.2.3 Pojetí výuky

Předmět je zaměřen na získání dovedností ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Žáci ovládají vyhotovení základních druhů písemností v normalizované úpravě a znají využití a vyhotovení šablon. Získávají vědomost o obsahové náplni a stylizaci dopisů. Komunikují pomocí elektronické pošty a pracují s webovými stránkami, využívají hromadnou korespondenci, využívají další prostředky online a off-line komunikace a získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

Výuka probíhá zásadně v odborné učebně vybavené počítači a tiskárnou. Využívá se výukový program ATF.

Žáci mají možnost vykonat státní zkoušku z psaní na klávesnici.

5.3.2.4 Hodnocení žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů.

U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle doporučené normy. Dále se klasifikuje úroveň vypracování tabulek a písemné zkoušky ze zásad podle doporučených pravidel ČSN.

Požadavek je pro každé pololetí minimálně pět písemných prací s výjimkou čtvrtého ročníku, ve kterém je požadavek tři písemné práce. Dále vyučující vyžadují předložení dokumentace v náležitě

vedených deskách – rychlovazačích, to znamená správného zakládání veškerých vypracovaných písemností a dokumentů. Vyučující toto zohlední při celkové klasifikaci. Konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

5.3.2.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídit je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Cílem veškerých vzdělávacích aktivit je, aby žáci nacházeli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, a to nejen s ohledem na další studium, ale zejména na praktický pracovní i občanský život.

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotný;
- uplatňovat různé metody práce s textem;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů s využíváním výpočetní a informační techniky. Učí žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel zadává nejen samostatné úkoly, ale i ty náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. V rámci komunikace vyžaduje a sám dodržuje

pravidla jazykově i formálně správného vyjadřování. Vede žáky k využívání výpočetní techniky při prezentaci jejich prací a ke komunikaci i prostřednictvím sítě.

Absolventi by měli:

- srozumitelně se vyjadřovat, formulovat vlastní názory;
- stylizovat základní standardní písemnosti;
- zpracovávat jednoduché texty;
- vyhledávat informace a správně použít;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- být mediálně gramotní.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu, vyžaduje dodržování provozního řádu v učebnách výpočetní techniky. Při skupinové práci učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah k výpočetní technice jakožto nástroji efektivního řešení problémů a studia.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností;
- přijímat hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu a kritiku;
- poznávat a osvojovat poznatky, pracovní postupy;
- pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, samostatně, soustředěně, vytrvale a pečlivě;
- vytvářet si odpovědný přístup k plnění svých povinností;
- respektovat stanovená pravidla;
- rozvíjet volní vlastnosti a přijímat odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k šetrnému, ohleduplnému a efektivnímu zacházení s výpočetní technikou a učí je zodpovědnosti za svěřený majetek. Učí žáky při práci dodržovat právní, etické a kulturní normy. Zadává k diskusi témata, která podporují utváření hierarchie hodnot, vhodně upozorňuje na etiku práce s informacemi a klade důraz na bezpečnost digitálního prostředí.

Absolventi by měli:

- jednat samostatně a iniciativně;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení

cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce;
- znát základní práva a povinnosti;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

- **Matematické kompetence**

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.3.2.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7](#).

- **Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci**

Cílem je, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.)

- **Kvalita práce, výrobků nebo služeb**

Je žádoucí, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

- **Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání**

Cílem je, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**

Je žádoucí, aby absolventi:

- dokázali efektivně hospodařit s finančními prostředky.

5.3.2.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení a byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- aktivně vyhledávali, vyhodnocovali a zpracovávali informace získané z různých zdrojů a na jejich základě se zodpovědně rozhodovali.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Informační technologie
- Odborné předměty

5.3.2.8 Učební osnovy

Písemná a elektronická komunikace – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- pracuje s výukovým programem, program Word; - přihlásí se do sítě;	Seznámení s počítačem program Word, ATF	
ovládá písmena na střední a horní písmenné řadě, ovládá psaní čárky;	Nácvik písmen na střední a horní písmenné řadě, čárka	
ovládá písmena na dolní písmenné řadě, ovládá psaní velkým písmen, tečka, pomlčka;	Nácvik písmen na dolní písmenné řadě, velká písmena, tečka, pomlčka	
ovládá písmena na číselné řadě, píše cizojazyčné texty, zvyšuje přesnost, rychlost;	Nácvik písmen na číselné řadě, cizojazyčný text	
ovládá psaní dalších diakritických a interpunkčních znamének;	Nácvik psaní dalších diakritických a interpunkčních znamének	
ovládá psaní číslic, značek, umí se pohybovat v textu, orientuje se v panelech nástrojů, zpracuje text s využitím zvýraznění a formátování zvyšuje přesnost, rychlost, píše podle diktátu;	Nácvik psaní číslic a značek pohyb v textu, panely nástrojů, zvýraznění textu	
ovládá volbu příkazů, označení, přesuny a kopírování textu, text umí podle zadaných požadavků zpracovat a kontrolovat pravopis;	Úpravy textu - volba příkazů, označení textu, přesuny textu, kopírování, vkládání textu, nahrazování a přesun textu, kontrola pravopisu, zvýrazňování - práce s tabulátorem	
píše podle diktátu;	Psaní podle diktátu	
zpracovává text s využitím korekturních znamének, využívá standardní klávesové zkratky, zpracuje text s využitím maker;	Korektura textu - kontrola pravopisu - revize a sledování změn	
- Žák - vypracuje samostatně adresy na dopisu a na obálce	Psaní adres, velikost papírů a obálek	
- vypracuje dopis podle ČSN; - žák se seznámí a dodržuje pravidla doporučené normalizované úpravy písemností a adres.	Normalizovaná úprava textu pravidla stylizace dopisů a dokumentů podle doporučení ČSN	
Ve vybraných hodinách jsou zařazena rychlostní a přesnostní cvičení, průpravná prstová cvičení, kontrolní zkoušky z přesnosti a rychlosti, ATF, Testík, kontrolní práce z pravidel stylizace písemností podle ČSN a zpracování textu.		

Písemná a elektronická komunikace – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ovládá elektronickou komunikaci a práci s komunikační technikou, manipuluje s dokumenty, prakticky je zakládá; • zvyšuje rychlost a přesnost psaní a učí se evidovat doklady své školní činnosti;	Elektronická komunikace a komunikační technika, manipulace s dokumenty • základní vlastnosti elektronické pošty, dokumenty posílané elektronickou poštou, vlastnosti elektronické pošty, e-mail • odesílání textů, tabulek • manipulace s elektronickými dokumenty • využití mobilního telefonu • přijetí pošty, zapisování písemností, ukládání a vyřazování písemností • evidence a archivace dokladů • vyplňování jednoduchých formulářů (poukazka, podací lístek) • datová schránka • zvyšování rychlosti a přesnosti psaní	
• sestaví a napíše dlužní úpis, potvrzenku, plnou moc a prokuru formou individuální stylizace, vyplní formulář;	Dokumenty právního charakteru • dlužní úpis • potvrzenka • plná moc • prokura	
• ovládá úpravu písemností bez předtisku, písemnosti občanů a organizací, drobných podnikatelů; • ovládá úpravu „podání“ – žádosti, stížnosti, oznámení;	Dopisy občanů právnických osobám • písemnosti občanů a organizací, drobných podnikatelů • podání (žádost, stížnost, oznámení)	
• zpracuje tabulky se složitým záhlavím podle zásad jejich úpravy a podle normy v programu Word i Excel;	Náležitosti vypracování tabulek • vložení tabulky • práce s tabulkou • úpravy a formátování tabulky	
• vypracuje dopis gramaticky správně a podle ČSN; • zná velikost papírů a obálek; • vypracuje samostatně adresy v dopisu a na obálce, odvolací údaje, přílohy dopisu; • seznámí se strukturou obchodní písemnosti.	Normalizovaná úprava písemností – ČSN 01 6910 – doporučená pravidla • pravidla stylizace dopisu, části obchodních dopisů • zásady písemného styku • opakování psaní adres, odvolacích údajů, přílohy, gramatika	
V jednotlivých hodinách jsou zařazována rychlostní a přesnostní cvičení, kontrolní zkoušky a soutěžní měsíční opisy z Rozhledů, ATF, Testík, psaní podle diktátu a procvičování korektury, kontrolní práce z vypracovaných tabulek a písemností probíraných v tomto ročníku.		

Písemná a elektronická komunikace – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ukládá školní písemnosti, elektronické dokumenty, vede si dokumentaci své práce v hodinách; • ovládá manipulaci s písemnostmi;	Založení dokumentace • ukládání školních písemností, elektronických dokumentů • manipulace s písemnostmi	
• ovládá stylizaci obchodního dopisu podle doporučení ČSN;	Stylizace a úprava obchodního dopisu – obecné zásady • shrnutí, opakování	
• zpracuje na počítači poptávku, nabídku, inzerát, objednávku, potvrzení objednávky a odpovědi na tyto písemnosti; • získává informace z webových stránek;	Písemnosti související se zajištěním oběžného majetku • poptávka, nabídka, inzerát, objednávka, potvrzení objednávky, kupní smlouva, odpovědi na tyto písemnosti • získávání informací z webových stránek	
• dokáže vyhotovit dodací list, fakturu, přepravní doklady, přepravní dispozice; • zpracuje doklady zasílané elektronickou poštou;	Písemnosti související s prodejem zboží a realizací dodávek • dodací list, faktura, příkaz k úhradě, přepravní doklady, přepravní dispozice, dokumenty zasílané elektronickou poštou	
• vypracuje na počítači urgenci, reklamaci, upomínky a odpovědi na tyto písemnosti;	Písemnosti související s neplněním dodávky • urgence, reklamace, upomínky a odpovědi na tyto písemnosti	
• zvyšuje rychlost a přesnost, je schopen splnit kritéria pro vykonání státní zkoušky z ovládání klávesnice.	Opakování, procvičování • zvyšování rychlosti a přesnosti • opakování tvorby tabulek • příprava na státní zkoušku	
V jednotlivých hodinách jsou zařazena cvičení na rychlost a přesnost, pravidelná měsíční soutěž v opisu Rozhledů, program ATF, Testík, procvičování korektury, státní zkoušky nanečisto, kontrolní práce z jednotlivých písemností probíraných v tomto ročníku podle ČSN a v rámci přípravy na státní zkoušky opakování tvorby tabulek. Podle požadavků vyučujících cizích jazyků bude aktuálně zařazen přepis cizojazyčné korespondence, konkrétně – žádosti o místo a životopisu.		

Písemná a elektronická komunikace – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zpracuje na počítači písemnosti z pracovní porady, pozvánku, prezenční listinu; • vyhotoví zápis, oběžník, směrnici, příkaz vedoucího; • vyplní a zpracuje na počítači cestovní příkaz;	Dokumenty řídicího a organizačního charakteru, písemnosti dokumentačního charakteru s využitím hromadné korespondence • pracovní porady, pozvánka, prezenční listina, zápis, oběžník, směrnice, příkaz vedoucího, cestovní příkaz	
• stylizuje a napíše na počítači osobní dopisy zaměstnancům;	Osobní dopisy manažerů • blahopřejné, děkovné, omluvné, pozvání, doporučení	
• sestaví a napíše životopis strukturovaný, vypravovací, evropský životopis a žádost o místo; • vyplní dotazník a pracovní smlouvu; • vyplní dohodu o pracovní činnosti, dohodu o provedení práce a hmotné odpovědnosti; • vytvoří písemnosti související s ukončením pracovního poměru; • stylizuje pracovní hodnocení; • využívá znalosti z předmětu CJL ze 2. roč. z tematického celku – administrativní styl;	Dokumenty personálního charakteru • životopis, žádost o místo, dotazník, pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, dohoda o hmotné odpovědnosti, • ukončení pracovního poměru, pracovní hodnocení	
• stylizuje písemnosti, které vyplývají z dodavatelsko-odběratelských vztahů; • stylizace obchodních písemností v cizím jazyce.	Opakování písemností obchodního charakteru včetně e-mailové komunikace • stylizace v cizím jazyce	
V některých hodinách jsou zařazována krátká rychlopisná cvičení, ATF, Testík, je zařazována soutěž v opisu z aktuálních Rozhledů, kontrolní práce z příslušných písemností probíraných v tomto ročníku.		

5.3.3 Ekonomika

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMIKA
Zkratka vyučovacího předmětu:	EKO
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	11
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.3.1 Charakteristika učiva

Předmět **Ekonomika** tvoří spolu s předměty Účetnictví a Právo povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání, při jehož získávání je třeba využívat a respektovat četné mezipředmětové vztahy mezi těmito předměty. Základním cílem vzdělávacího programu je příprava na další vysokoškolské studium zejména ekonomického zaměření, proto je ekonomika stěžejním předmětem.

Žáci si osvojují základní ekonomické znalosti a dovednosti, jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací, učí se s nimi pracovat a správně je interpretovat. Jde o znalosti a dovednosti využitelné v reálném občanském a profesním životě.

Absolventi jsou tedy v rámci svých odborných a občanských kompetencí vedeni k tomu, aby byli schopni:

- učit se poznávat, rozvíjet dovednosti potřebné k učení, připravovat se na celoživotní vzdělávání;
- učit se pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně informace vyhledávat, zpracovávat je, vyhodnotit a využít, zároveň výsledky své práce prezentovat;
- učit se rozumět vlastní osobnosti, to je kriticky myslet a vyhodnocovat různé informace a situace, vytvořit si vlastní názor a diskutovat ho s ostatními, nenechávat se manipulovat;
- učit se žít společně, zapojovat se do občanského života v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Učivo je v jednotlivých ročnících strukturováno do tematických celků. V **prvním ročníku** si žáci osvojují základy fungování tržní ekonomiky jako celku, seznámí se s fungováním ziskových a neziskových organizací, s právní formou podnikání a s podnikovým majetkem. Učivo **druhého ročníku** je zaměřeno a jednotlivé podnikové činnosti, jejich obsah a zabezpečení po hmotné stránce. **Třetí ročník** navazuje vyjádřením podnikových činností po ekonomické stránce, a celkovým finančním hospodařením a řízením podniku. Druhá část třetího ročníku dává žákům přehled o národním hospodářství jako celku a jeho vybraných oblastech jako je bankovníctví, pojišťovnictví a činnost obchodních podniků. Posledním tematickým celkem učiva třetího ročníku je problematika daňového systému. Ve **čtvrtém ročníku** se žáci seznamují s pojišťovnictvím, prostředím finančního trhu a zapojením hospodářství ČR do hospodaření EU i do světové ekonomiky.

5.3.3.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Ekonomika** je jako povinný předmět řazen do čtyř ročníků s následující týdenní dotací: v 1. a 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. ročníku 3 hodiny týdně a ve 4. ročníku 4 hodiny týdně. Spolu

s předměty Účetnictví a Právo tvoří základ odborného vzdělání oboru a je povinným maturitním předmětem pro všechny žáky. Součástí výuky je i povinná odborná praxe (2 týdny, resp. 10 pracovních dnů) vykonávaná v reálných firmách a institucích. Na výuku se třída nedělí a výuka probíhá v klasické třídě vybavené AV technikou a PC s datovým projektořem a připojením na internet i školní síť.

5.3.3.3 Pojetí výuky

Kromě tradiční výukové metody výkladu jsou při výuce ekonomiky využívány i další metody práce jako jsou vyhledávání informací, jejich interpretace a následné zpracování a vyhodnocení, skupinová práce při řešení konkrétních situací i prezentování vlastních či týmových řešení.

Žáci se zdokonalují v diskusi, předkládání a přijímání argumentů. Informace vyhledávají na internetu, v odborném tisku nebo v právních předpisech.

Pro co nejširší propojení znalostí a dovedností s praxí se žáci setkávají s konkrétními příklady, předmětem diskusí jsou aktuální události, podle možností jsou organizovány exkurze a přednášky odborníků.

Praktické činnosti představují provádění výpočtů, vyplňování dokladů a formulářů, vypracování grafů či schémat a zpracování informací pomocí výpočetní techniky, vypracování prezentací a referátů. Žáci se také mohou účastnit školních i mimoškolních soutěží. Výuka je podle potřeb aktualizována v souvislosti se změnou zákonných norem a předpisů. Žáci jsou vedeni k využití a uvědomování si mezipředmětových vztahů, zejména s předměty Účetnictví, Právo, Písemná a elektronická komunikace a Občanská nauka. Na závěr každého tematického celku je zařazeno shrnutí a zopakování učiva. Tato variabilita metod práce umožní žákům dobře se připravit na další vysokoškolské studium.

V hodinách Ekonomiky budou využívány následující metody a formy práce:

- při výkladu a procvičování učiva je využívána odborná ekonomická literatura včetně učebnic;
- žáci využívají platné právní normy – Občanský zákoník, Živnostenský zákon, Zákon o obchodních korporacích, Celní zákon, Zákoník práce a daňové zákony;
- žáci samostatně zpracovávají seminární práce, při jejich prezentacích se prohloubí jejich ekonomické vyjadřování;
- při studiu jsou využívány aktuální informace z odborného tisku a dalších médií;
- při získávání praktických dovedností žáci pracují s aktuálními formuláři a doklady;
- vybraní studenti se účastní školních i mimoškolních ekonomických soutěží (i na celostátní úrovni).

5.3.3.4 Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně. Kromě znalostí a dovedností je hodnocena i souvislost a srozumitelnost projevu, zejména ústního, zároveň pohotovost žáka, schopnost prokázat znalost souvislostí mezi tématy, schopnost obhájit vlastní názor. V písemném projevu a praktických činnostech jsou navíc hodnoceny přesnost, pečlivost, přehlednost a uspořádanost.

Do celkové klasifikace žáka se zahrnují i výsledky jak samostatné, tak i týmové práce, zpracované referáty, prezentované práce či aktuality.

Součástí hodnocení je i aktivita a přístup žáka ke vzdělávacímu procesu, zájem o předmět a jeho problematiku.

Písemný projev

- pracují správně z odborného hlediska;
- dbají na jazykovou stránku;
- pracují samostatně i v týmech.

Ústní projev

- samostatně formulují nabyté znalosti;
- hovoří souvisle a jazykově správně;
- systematizují nabyté vědomosti s ostatními probíranými celky;
- vyjadřují svoje názory a obhajují je;
- využívají znalosti z ostatních odborných předmětů.

5.3.3.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

• Kompetence k učení

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídit je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Cílem veškerých vzdělávacích aktivit je, aby žáci nacházeli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, a to nejen s ohledem na další studium, ale zejména na praktický pracovní i občanský život.

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotní;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

• Kompetence k řešení problémů

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel zadává nejen samostatné úkoly, ale i ty náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. V rámci komunikace vyžaduje a sám dodržuje pravidla jazykově i formálně správného vyjadřování.

Absolventi by měli:

- srozumitelně se vyjadřovat, formulovat vlastní názory;
- vyhledávat informace a správně je použít;
- dodržovat jazykové a stylistické normy;
- používat odbornou terminologii;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- být mediálně gramotní.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi a jejich zdroji. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností;
- přijímat hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu a kritiku;
- poznávat a osvojovat poznatky, pracovní postupy;
- pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, samostatně, soustředěně, vytrvale a pečlivě;
- vytvářet si odpovědný přístup k plnění svých povinností;
- respektovat stanovená pravidla;
- rozvíjet volní vlastnosti a přijímat odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k šetrnému, ohleduplnému a efektivnímu zacházení s výpočetní technikou a učí je zodpovědnosti za svěřený majetek. Učí žáky při práci dodržovat právní, etické a kulturní normy. Zadává k diskusi témata, která podporují utváření hierarchie hodnot, vhodně upozorňuje na etiku práce s informacemi a klade důraz na bezpečnost digitálního prostředí.

Absolventi by měli:

- jednat samostatně a iniciativně;

- jednat odpovědně, samostatně ve vlastním a veřejném zájmu;
- dodržovat zákony;
- zajímat se aktivně o politické dění;
- chápat význam životního prostředí v duchu udržitelného rozvoje.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce;
- znát základní práva a povinnosti;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

- **Matematické kompetence**

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.3.3.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a postupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7](#).

- **Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci**

Cílem je, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

- **Kvalita práce, výrobků nebo služeb**

Je žádoucí, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace.

- **Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání**

Cílem je, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.

- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**

Cílem je, aby absolventi:

- mysleli v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovali hledisko ekonomické efektivity a chovali se racionálně v osobním i profesním životě;
- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali;
- samostatně zpracovávali odborné práce a projekty, efektivně prezentovali výsledky své práce;
- sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice a dokázali se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí;
- vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a prováděli výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů;
- orientovali se v daňové soustavě;
- efektivně ovládali klávesnici počítače a vyhotovovali základní druhy písemností;

- uměli jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovali vhodné komunikační prostředky.

5.3.3.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

- **Člověk a svět práce**

Naplňování cílů tohoto tématu předpokládá zejména:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- naučit žáka odpovídající verbální komunikaci při jednáních a písemné vyjadřování při úřední komunikaci.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání, při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti;
- využívali on-line prostředí pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Účetnictví
- Statistika
- Právo
- Občanská nauka
- Písemná a elektronická komunikace
- Zeměpis
- Cizí jazyk
- Volitelné odborné předměty

5.3.3.8 Učební osnovy

Ekonomika – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• pojmenuje a odliší různé lidské potřeby a uvede možnosti jejich uspokojování; • poukáže na vývoj lidských potřeb a způsobů jejich uspokojování; • vysvětlí vzácnost a obětovanou příležitost jako součásti racionálního rozhodování člověka; • pojmenuje hospodářské procesy a vysvětlí jejich význam v ekonomickém koloběhu; • charakterizuje tržní systém, pojmenuje jeho prvky, vysvětlí zisk jako základní motivaci nabídky a poptávky; • vysvětlí pojmy nabídka a poptávka, umí je znázornit graficky a popsat tvar křivek; • chápe význam tržní rovnováhy a základní princip jejího dosahování;	Základní ekonomické pojmy • potřeby a jejich uspokojování, výrobní faktory, ekonomický koloběh • vzácnost, obětovaná příležitost, racionalita lidského chování • ekonomický koloběh, hospodářské procesy, výrobní faktory, zisk • tržní systém • podstata tržní ekonomiky (nabídka, poptávka, tržní rovnováha) • tržní selhání, konkurence	
• vysvětlí pojem organizace a její znaky; • rozliší ziskové a neziskové organizace; • chápe podstatu podnikání; • stručně charakterizuje druhy a hospodaření státních organizací; • zná základní právní formy podnikání a umí je od sebe odlišit; • vysvětlí rozdíly mezi založením a vznikem podniku a mezi zrušením a zánikem podniku;	Organizace, podnik, právní úprava podnikání • organizace – pojem a členění • podnikatelský záměr – živnost • právní formy obchodních korporací – založení / zahájení podnikání - ukončení podnikání – neziskové subjekty • organizace – pojem a členění • státní organizace • právní formy obchodních korporací	
• ovládá základní členění majetku; • charakterizuje oběžný majetek a rozliší jeho formy; • uvádí základní činnosti spojené s hospodařením s oběžným majetkem, optimalizací zásob; • charakterizuje průběh zásobovací činnosti; • provádí základní propočty při plánování nákupu materiálu, komentuje výsledky; • rozumí informačnímu a materiálovému toku; • sestaví bilanci materiálu	Zabezpečení podniku vstupy- hospodaření s oběžným majetkem • charakteristika oběžného majetku, jeho formy • zásobování • členění, pořízení, skladování, obrat zásob, spotřeba materiálu, optimalizace zásob a nákupu - oceňování zásob, fakturace, komunikace při nákupu materiálu • bilance zásob materiálu	

Ekonomika – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje dlouhodobý majetek a rozliší jeho formy; • uvede základní činnosti související s hospodařením s dlouhodobým majetkem; • jmenuje možné způsoby pořízení a ocenění DM; • vysvětlí opotřebení a jeho druhy; • vyčíslí výši daňových odpisů, oprávek a zůstatkové ceny; • definuje výrobní kapacitu a ovládá její výpočet; • zhodnotí využití výrobní kapacity; • rozumí pojmu investice, rozliší její druhy a posoudí efektivnost investic, jakost; • provede jednoduché propočty při plánování a kontrole plnění plánu; • vysvětlí obsah a význam personálních činností; • jmenuje kategorie pracovníků a možné zdroje pracovních sil; • vysvětlí pojem pracovní poměr, zná způsoby vzniku pracovního poměru, obsah pracovní smlouvy, způsoby ukončení pracovního poměru; • uvede podstatu a funkce mzdy, její druhy; • spočítá základní formy mzdy; • rozliší obsah a význam základní a pobídkové složky mzdy; • uvede základní mzdové předpisy; • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; • uvede bezpečnostní rizika, prevenci úrazů; • uvede povinnosti pracovníka a zaměstnavatele v případě pracovního úrazu, poskytne první pomoc;	Zabezpečení podniku vstupy • dlouhodobý majetek - hospodaření , opotřebení, odpisy, kapacita, vyřazení • personální činnost – zaměstnanci potřeba zaměstnanců, jejich získávání, zdroje, vznik, změny a ukončení pracovního poměru - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, státní odborný dozor nad bezpečností práce - práce konané mimo pracovní poměr - práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, kolektivní vyjednávání - mzdové předpisy, formy a složky mzdy, náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění, sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti - ukončení pracovního poměru • bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence	
• vysvětlí význam prodejních činností a uvede konkrétní příklady, expedice, zajištění dopravy; • rozumí podstatě obchodních závazkových vztahů, sestaví jednoduchou kupní smlouvu; • chápe význam marketingu, uvede přehled marketingových činností; • rozliší základní metody průzkumu trhu; • sestaví v základních rysech marketingový mix pro konkrétní podnikání; • charakterizuje produkt firmy (sortiment, kvalitu, design, značku, záruky a doprovodné služby, obal výrobku); • rozliší různé formy propagace; • má přehled o ochraně spotřebitele, nekalých obchodních praktikách; • je schopen ve skupině nebo samostatně zpracovat jednoduchý marketingový projekt nebo průzkum trhu;	Prodejní činnost a marketing • průběh prodejních činností, smlouva o dílo - průběh prodejní činnosti v tuzemsku a mimo ČR - ochrana spotřebitele, nekalé obchodní praktiky, realizace dodávky – expedice, doprava, pojištění, celní řízení • odpovědnost za vady - komunikace při realizaci dodávky a řešení závad • obchodní závazkové vztahy – kupní smlouva, smlouva o dílo • podstata marketingu • průzkum trhu, cílený marketing • produkt, cena, distribuce, propagace • marketingový mix se zaměřením na produkt	

	• stimulační mix • digitální komunikační techniky • koncept společenské odpovědnosti (CSR) - cílený marketing (segmentace, targeting, positioning) • individualizovaný marketing (zejména CRM) - sdílená ekonomika	
• vysvětlí podstatu a význam plánování, uvede příklady pro jednotlivé druhy plánů; • rozumí obsahu organizování, uvede příklady organizačních struktur a vysvětlí jejich přednosti a zápory; • chápe význam motivace a stimulace, umí je od sebe odlišit, uvede příklady; • charakterizuje styly řízení a jejich přednosti či zápory, využije základní rozhodovací metody; • uvede různé druhy a formy komunikace; • vysvětlí podstatu a funkce kontroly, uvede konkrétní příklady kontrolní činnosti organizací.	Management • historie managementu, významné osobnosti • plánování – podstata a funkce, druhy plánů • organizování - podstata, organizační struktury • vedení lidí – rozhodování, motivace, styly řízení, komunikace, vedení lidí • kontrola, rozhodování	

Ekonomika – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• odlišuje jednotlivé druhy cen; • zvládá cenové kalkulace; • ovládá metody stanovení ceny;	Cenová politika firmy • druhy cen • metody stanovení • cenové strategie, druhy slev	
• definuje náklady, uvede možné rozlišení nákladů; • rozliší fixní a variabilní náklady, stanoví kritický objem výroby; • definuje výnosy a rozliší jejich druhy; • uvede možnosti zvyšování výnosů; • vysvětlí podstatu hospodářského výsledku a způsob jeho zjištění, možnosti použití zisku; • chápe vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje; • uvede a rozliší možné zdroje financování, zhodnotí jejich výhody a nevýhody; • provádí výpočty spojené s finančním hospodařením (rentabilita, platební kalendář), chápe podstatu cash flow, interpretuje výsledky; • provádí výpočty časové hodnoty peněz, vysvětlí protikladnost výnosu a rizika;	Ekonomická stránka činnosti podniku – finanční řízení • náklady - členění, možnosti snižování - výnosy – členění, možnosti zvyšování - výsledek hospodaření • zdroje financování • finanční řízení • efektivnost, zisk, platební schopnost • vlastní kapitál, cizí zdroje - krátkodobé financování – zdroje, řízení solvence - dlouhodobé financování • cash flow - výnos, riziko a likvidita	
• definuje pojem národní hospodářství a uvede skutečnosti, které ovlivňují jeho úroveň; • charakterizuje sektorovou a odvětvovou strukturu národního hospodářství; • vyjmenuje ukazatele výkonnosti; • charakterizuje ukazatel HDP, vyjmenuje metody zjišťování, jeho složky; • rozliší nominální a reálnou hodnotu HDP; • chápe pojem inflace, zná její příčiny a průvodní jevy, rozumí výpočtu míry inflace; • vysvětlí pojem spotřební koš a charakterizuje jeho obsah; • definuje pojem nezaměstnanost, rozliší její příčiny a druhy, vysvětlení měření nezaměstnanosti a pojem přirozená nezaměstnanost; • má přehled o situaci a trhu práce ČR; • charakterizuje platební bilanci ČR a uvede stručně její obsah; • aplikuje své znalosti na konkrétní a aktuální události a zaujme stanovisko k získaným informacím;	Národní hospodářství • pojem, úroveň, struktura • úloha státu v tržní ekonomice • ukazatele úrovně NH - HDP, hospodářský cyklus • inflace, platební bilance, nezaměstnanost	
• vysvětlí význam obchodních podniků v národním hospodářství; • má přehled o funkcích a druzích velkoobchodních a maloobchodních podniků;	Zvláštnosti podniků v jednotlivých oblastech NH • obchodní podniky (vnitřní obchod)	

• vysvětlí význam bankovníctví pro národní hospodářství, charakterizuje bankovní soustavu a rozliší její typy; • vysvětlí pojem peníze a jejich funkce, platební styk; • orientuje se v činnostech ČNB, vysvětlí její postavení ve společnosti; • rozumí podstatě podnikání v oblasti bankovníctví, má přehled o bankovních službách;	• velkoobchod a maloobchod - kupní smlouva (včetně dodacích a platebních podmínek, všeobecné podmínky) • bankovníctví: ČNB – činnosti, měnová politika, přímé nástroje komerční banky - platební styk, vklady a spoření (včetně stavebního a penzijního), úvěry	
• vysvětlí podstatu a význam daní v tržním hospodářství; • charakterizuje daňovou soustavu, rozliší daně na přímé a nepřímé, rozumí základním pojmy jako plátce a poplatník, předmět daně, základ daně, zdaňovací období, sazba daně; • stručně uvede princip jednotlivých daní;	Daňový systém v ČR • podstata a funkce daní, daňová soustava • daňová správa v ČR • přímé daně: daň z příjmů, srážková daň, silniční daň, daň z nemovitých věcí • nepřímé daně: spotřební, energetické daně • sociální a zdravotní pojištění, pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	
• absoluuje dvoutýdenní odbornou praxi ve firmě	Odborná praxe	

Ekonomika – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• prezentuje výsledky své odborné praxe;		říjen
• žák pochopí odlišnosti mezi jednotlivými formami neziskových subjektů; • orientuje se ve způsobech financování;	Neziskové subjekty • Neziskové organizace zřizované státem, krajem, obcí	
• vysvětlí podstatu pojištění; • charakterizuje pojišťovací činnosti; • orientuje se v základních typech pojištění; • orientuje se v nabídce pojišťoven; • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;	Pojišťovnictví • pojistná smlouva • druhy pojištění	
• uvede význam zapojení zemí do mezinárodního obchodu, srovná liberalismus a protekcionismus; • vysvětlí princip absolutní a komparativní výhody; • vysvětlí zvláštnosti obchodních operací v mezinárodním obchodě – příprava obchodní operace, dodací podmínky, platební podmínky, možnosti financování (faktoring a forfaiting), jmenuje možná rizika související s mezinárodním obchodem; • vysvětlí podstatu cel a rozliší jejich druhy; • zná organizaci celnictví v ČR a EU – orgány, právní normy, celní režimy; • ovládá základní postup při výpočtu cla; • vysvětlí význam a přínos mezinárodní hospodářské spolupráce zemí, uvede časová období jejich vzniku; • charakterizuje zaměření a činnost jednotlivých organizací – OSN, MMF a SB, WTO, ESVO, OECD, EBRD; • zná historii a principy fungování EU; • jmenuje nejdůležitější orgány EU a jejich kompetence; • vysvětlí pojem měnová unie a kritéria pro využívání společné měny Euro; • vysvětluje význam členství v EU;	Světová ekonomika • absolutní a komparativní výhoda • mezinárodní obchod • cla a celnictví • mezinárodní organizace hospodářské spolupráce • EU, měnová unie • ekonomická integrace, rozpočet EU, strukturální fondy globalizace	
• vysvětlí pojem hospodářská politika, uvede její základní cíle a druhy; • rozliší expanzivní a restriktivní politiku, keynesiánství, monetarismus; • charakterizuje rozpočtovou HP – SR jako její nástroj, možnosti ovlivnění hospodářství pomocí příjmů a výdajů SR; • rozumí funkcím SR, zná rozpočtový proces, jmenuje rozpočtové zásady;	Hospodářská politika státu • pojem, druhy a cíle hospodářské politiky • fiskální politika – státní rozpočet, soustava veřejných rozpočtů, veřejný dluh • důchodová a sociální politika • zahraničně – obchodní politika • funkce státu v tržní ekonomice, selhání trhu	

• jmenuje makroekonomické ukazatele pro hodnocení vyspělosti hospodářství; • rozumí podstatě HDP, zná metody zjištění; • rozliší nominální a reálný HDP; • vysvětlí podstatu inflace, její příčiny a důsledky, měření inflace; • zná pojmy cenová hladina a spotřební koš; • charakterizuje nezaměstnanost, její formy; • vysvětlí ukazatel míry nezaměstnanosti a jejího měření, přirozenou míru nezaměstnanosti; • vysvětlí pojem platební bilance a stručně charakterizuje její obsah; • stručně charakterizuje důchodovou a sociální politiku státu, jejich cíle, aplikuje své znalosti na konkrétní případy.	• základní myšlenky klasické ekonomie, keynesiánství a monetarismu – expanzivní a restriktivní politika, vnitřní měnová politika • magický čtyřúhelník	

5.3.4 Právo

Název vyučovacího předmětu:	PRÁVO
Zkratka vyučovacího předmětu:	PRA
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	3
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.4.1 Charakteristika učiva

Předmět **Právo** poskytuje přehled o systému práva a právním řádu ČR, utváří právní vědomí na odpovídající úrovni a vede žáky k dodržování právních norem. Žáci se orientují v základních pramenech práva ústavního, občanského, obchodního, živnostenského, pracovního, trestního, rodinného a správního.

Obsahem učiva jsou základy právních vědomostí potřebné pro orientaci v právních normách a právním systému České republiky a pro aplikaci na typické situace. Předmět přispívá k přípravě žáků na přijímací řízení a studium na vysokých a vyšších odborných školách.

Předmět Právo tvoří spolu s předměty Ekonomika a Účetnictví povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání. Jde o stěžejní předmět, který rozvíjí a významně doplňuje znalosti získané ve společenskovedních a odborných ekonomických předmětech.

Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetencí tak, aby absolventi zejména:

- chápali nutnost vzdělávání, sebezvzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné kariéry;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávali, správně je interpretovali a užívali;
- uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky a práva při řešení ekonomických problémů;
- dodržovali příslušné právní předpisy včetně předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a uměli uplatňovat oprávněné nároky v případě pracovního úrazu;
- sledovali průběžně aktuální dění, především legislativní proces.

Obsahem učiva jsou základy právních vědomostí potřebné pro orientaci v právních normách a právním systému České republiky a pro aplikaci na typické situace. Předmět přispívá k přípravě žáků na přijímací řízení a studium na vysokých a vyšších odborných školách.

5.3.4.2 Časové a organizační vymezení

Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků podle právních odvětví v dotaci 1 hodiny týdně ve 3. ročníku a 2 hodiny týdně ve 4. ročníku. Výuka probíhá v celé, nedělené třídě.

5.3.4.3 Pojetí výuky

Základní metoda spočívá ve výkladu a je doplněna o individuální práci. Pomocí internetu žáci (individuálně nebo ve skupinách) získávají další informace, jedná se především o činnost státních

orgánů, informace z obchodního a živnostenského rejstříku, obchodního věstníku. Žáci pracují s autentickými formuláři týkajícími se založení a vzniku podnikatelského subjektu.

Vypracovávají písemnosti podané individuálně zaměstnancem i zaměstnavatelem v oblasti pracovního práva, např. pracovní smlouvu, výpověď, dohodu o ukončení pracovního poměru. Dále vyhotovují písemnosti z oblasti obchodních závazkových vztahů, především kupní smlouvu a smlouvu o dílo. Žáci pracují s denním a odborným tiskem, ze kterého zpracovávají formou referátů aktuální informace z oblasti práva.

5.3.4.4 Hodnocení žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení ze znalostí jednotlivých právních odvětví, doplněné o čtvrtletní písemné práce. Při ústním zkoušení je kladen důraz na souvislost projevu a jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva.

U písemného projevu je kladen důraz na věcnou správnost, přesnost, přehlednost, pečlivost vyhotovení. Součástí hodnocení je i individuální práce studentů. Při klasifikaci je také zohledněna práce žáka v hodině a jeho zájem o danou problematiku.

5.3.4.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídít je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Cílem veškerých vzdělávacích aktivit je, aby žáci nacházeli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, a to nejen s ohledem na další studium, ale zejména na praktický pracovní i občanský život.

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotní;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Komunikativní kompetence**

Absolventi jsou schopni:

- vyjadřovat se podle účelu jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

- **Personální a sociální kompetence**

Absolventi jsou připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky;
- dále se vzdělávat;
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností je ovlivňovat;
- přijímat a plnit svěřené úkoly;
- využívat prostředky informační a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu;
- pracovat s informacemi, především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel učí žáky dodržovat právní, etické a kulturní normy. Zadává k diskusi témata, která podporují utváření hierarchie hodnot.

Absolventi:

- vhodně komunikují s potenciálními zaměstnavateli;
- znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- osvojí si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit;
- dbají na dodržování zákonů a pravidel chování;
- aktivně se zajímají o politické, hospodářské a společenské dění;
- jednájí odpovědně, samostatně a aktivně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce;
- znát základní práva a povinnosti;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- vhodné komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.3.4.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a postupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7](#).

- **Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci**

Cílem je, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

- **Kvalita práce, výrobků nebo služeb**

Je žádoucí, aby absolventi:

- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

- **Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání**

Cílem je, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**

Cílem je, aby absolventi:

- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali.

5.3.4.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Předmět Právo rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nabyté právní znalosti pro argumentaci v diskusích o problémech běžného života. V průběhu celé výuky se směřuje zejména k pěstování odpovědnosti za vlastní jednání, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností.

- **Člověk a svět práce**

Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby si průběžně uvědomovali význam učiva o právních aspektech pracovního poměru a soukromého podnikání pro jejich úspěšné rozhodování o dalším vzdělávání a kariéře.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Účetnictví
- Občanská nauka
- Volitelné předměty

5.3.4.8 Učební osnovy

Právo – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - pochozí vznik práva, zvykové právo a právní stát; - orientuje se v právním řádu podle právní síly; - vysvětlí souvislosti mezi právními a morálními normami; - orientuje se v pojmech platnost, účinnost a působnost právního předpisu; - vysvětlí pojmy právní vztahy, fyzické a právnické osoby, právní skutečnosti a systém práva;	Základní právní pojmy - právo, právní pojmy, právní řád - právní vztahy - právní skutečnosti - systém práva	
- chápe Ústavu ČR jako nejvyšší právní předpis, zná obsah ústavy ČR; - rozumí dělení moci na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní; - popíše soustavu soudů ČR, činnost advokátů, notářů a ombudsmana; - popíše postup přijímání zákonů; - orientuje se v jednotlivých skupinách lidských práv a svobod;	Ústavní právo - Ústava ČR - Listina základních práv a svobod - ombudsman, advokáti a notáři	
- vysvětlí pojem živnost, rozdělení živností, zná podmínky pro provozování živností a význam živnostenského rejstříku; - popíše činnost živnostenských úřadů; - rozliší a charakterizuje obchodní korporace (dle zákona o obchodních korporacích), jejich založení, vznik, zrušení a zánik; - orientuje se v obchodním rejstříku.	Živnostenské a korporační právo - živnosti a jejich provozování - živnostenský rejstřík - obchodní korporace - obchodní rejstřík	

Právo – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• vysvětlí zásady OP a členění občanského zákoníku; • orientuje se v pravidlech ochrany osobnosti; • porozumí významu manželství a SJ manželů; • chápe příbuzenské vztahy, rodičovskou zodpovědnost, vyživovací povinnost i náhradní rodinnou péči; • orientuje se v dědickém právu; • rozumí pojmům držba, vlastnictví a spoluvlastnictví; • vysvětlí věcné břemeno, zástavní a zadržovací právo; • pochopí závazky dle OZ a orientuje se v jednotlivých smlouvách; • rozliší odpovědnost za škodu a nemajetkovou újmu; • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace;	Občanské právo • zásady a prameny občanského práva • rodinné právo • absolutní majetková práva (věcná práva, dědické právo) • relativní majetková práva (závazky z právních jednání, závazky z protiprávních jednání) • vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu	
• charakterizuje účastníky pracovněprávních vztahů; • orientuje se ve změnách pracovního poměru a skončení pracovního poměru; • odliší pracovní poměr na základě pracovní smlouvy, dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti; • zná pravidla pro stanovení pracovní doby, čerpání dovolené a při překážkách v práci; • popíše zásady BOZP a odpovědnost za škodu; • orientuje se v Zákoníku práce; • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance;	Pracovní právo • pracovní poměr • pracovní smlouva • pracovní podmínky • překážky v práci • pracovněprávní odpovědnost a náhrada škody	
• pochopí pojem a průběh občanského soudního řízení a možnost opravných prostředků; • vysvětlí exekuci, úpadek a insolvenční řízení;	Občanské soudní řízení • průběh řízení • opravné prostředky • exekuční a insolvenční řízení	
• pochopí systém veřejné správy, obcí a krajů (charakteristiku, působnost, hospodaření, orgány a správní řízení); • rozliší jednotlivé druhy přestupků;	Správní právo • veřejná správa • obce a kraje • správní řízení a přestupky	

• vysvětlí znaky trestného činu, rozdělí trestné činy, vysvětlí trestní odpovědnost a pachatele trestného činu; • rozliší tresty za trestné činy; • charakterizuje trestní právo procesní, orgány činné v trestním řízení a průběh trestního řízení; • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.;	Trestní právo • trestní právo hmotné • trestní právo procesní • trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci	
• pochopí právní řád EU.	Právo EU	

5.3.5 Účetnictví

Název vyučovacího předmětu:	ÚČETNICTVÍ
Zkratka vyučovacího předmětu:	UCE
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	11
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.5.1 Charakteristika učiva

Účetnictví je spolu s předměty Ekonomika, Právo a Písemná elektronická komunikace považováno za stěžejní ekonomický předmět a tvoří osu odborného vzdělávání oboru Ekonomické lyceum. Na závěr studia žáci vykonávají praktickou (písemnou) maturitní zkoušku ze Souboru ekonomických předmětů, kterou prokazují dovednosti orientovat se v úkolech související s činností firmy.

Předmět rozvíjí následující odborné kompetence:

- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb;
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- myslet v ekonomických souvislostech.

Učivo je zaměřeno především na poznatky dlouhodobější platnosti, aby z něho mohli absolventi vycházet při své činnosti a správně se orientovat v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

Učivo **druhého ročníku** se zabývá podstatou účetnictví. Úkolem je naučit žáky vyhotovovat, používat a zpracovávat účetní a platební doklady, např. pokladní doklady, faktury, výpisy z bankovních účtů. Učivo směřuje ke zvládnutí základů účtování na syntetických účtech. Učivo **třetího ročníku** objasňuje účtování zásob, dlouhodobého majetku, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých finančních zdrojů, zúčtovacích vztahů, nákladů a výnosů. Učivo **čtvrtého ročníku** vede žáky k pochopení odlišností účtování v různých právních formách podnikání, rozvíjí účtování nákladů a výnosů, objasňuje problematiku účetní uzávěrky a účetní závěrky, detailně objasňuje zvláštnosti účtování územních samosprávných celků a příspěvkových organizací, seznamuje žáky s problematikou manažerského účetnictví, objasňuje daňovou evidenci a vede žáky k orientaci v účetních předpisech.

Žáci průběžně zpracovávají na počítači souvislý příklad.

5.3.5.2 Časové a organizační vymezení

Výuka předmětu **Účetnictví** probíhá částečně v klasické třídě, částečně ve specializované učebně vybavené počítačovými terminály; učebna je připojena do školní sítě s přístupem na internet.

Třída se na výuku dělí na skupiny, aby bylo jednak možno aplikovat individuální přístup a získat větší prostor pro procvičování praktických úkolů, jednak aby každý žák mohl pracovat na svém počítači v těch hodinách, v nichž se pracuje s prostředky ICT.

Učivo je rozvrženo do ročníků s následující hodinovou dotací:

- 2. ročník – 2 hodiny týdně
- 3. ročník – 4 hodiny týdně
- 4. ročník – 5 hodin týdně

5.3.5.3 Pojetí výuky

Základní metody jsou vysvětlování a výklad, rozhovorem se žáky se odvozují postupy účtování a následuje praktické procvičování. Studenti při práci využívají účtový rozvrh, provádějí účetní zápisy do účetních knih ručně nebo pomocí účetního programu, vyhledávají aktuální informace na internetu. Zjištěné informace žáci posuzují a využívají při samostatném řešení zadaných úkolů a jsou vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce.

V průběhu studia zpracovávají žáci souvislé příklady, jejichž zadání vychází z účetní praxe, zjištěné výsledky interpretují, kriticky posuzují, hledají klady a zápory a navrhnou varianty řešení pro ekonomické rozhodování. Vyučující by měl u žáků vytvořit přesvědčení, že účetnictví má nezastupitelné místo při sběru, třídění a zpracování informací potřebných pro řízení podniku. V rámci mezipředmětových vztahů s integrovaným ekonomickým předmětem a předmětem praxe žáci tyto skutečnosti prakticky realizují a ověřují si tak kompetence získané v předmětu účetnictví. Při výuce se používá učebnice a specializovaný software.

Žáci prezentují své vědomosti a schopnosti na veřejných akcích, např. na soutěžích mezi školami.

5.3.5.4 Hodnocení žáků

Výsledky vzdělávání můžeme diagnostikovat pozorováním práce a chování žáků ve vyučování, zvládnutí obsahu vzdělávání. Metodou kontroly jsou zkoušky písemné, praktické a ústní. Při písemných zkouškách se posuzuje správnost, přesnost a pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce žáka.

Ústně jsou žáci zkoušeni průběžně v jednotlivých hodinách, hodnotí se přesná formulace při ústním projevu z hlediska odborné i jazykové správnosti.

5.3.5.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, tříditi je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Cílem veškerých vzdělávacích aktivit je, aby žáci nacházeli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, a to nejen s ohledem na další studium, ale zejména na praktický pracovní i občanský život.

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
  - být čtenářsky gramotní;
  - využívat ke svému učení různé informační zdroje;
  - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
  - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
- **Kompetence k řešení problémů**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

    - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
    - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
    - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
    - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).
- **Komunikativní kompetence**

Absolventi jsou schopni:

    - vyjadřovat se podle účelu jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
    - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
    - dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.
- **Personální a sociální kompetence**

Absolventi jsou připraveni:

    - efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky;
    - dále se vzdělávat;
    - adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností je ovlivňovat;
    - přijímat a plnit svěřené úkoly;
    - využívat prostředky informační a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi;
    - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu;
    - pracovat s informacemi, především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení

cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce;
- znát základní práva a povinnosti;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

- **Matematické kompetence**

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých pracovních i životních situacích.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.3.5.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7](#).

- **Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci**

Cílem je, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.);
  - znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).
- **Kvalita práce, výrobků nebo služeb**

Je žádoucí, aby absolventi:

    - chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
    - dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
    - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).
- **Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání**

Cílem je, aby absolventi:

    - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
    - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
    - efektivně hospodařili s finančními prostředky;
    - nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.
- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**

Cílem je, aby absolventi:

    - mysleli v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovali hledisko ekonomické efektivnosti a chovali se racionálně v osobním i profesním životě;
    - při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
    - pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali;
    - vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a prováděli výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů;
    - orientovali se v daňové soustavě;
    - efektivně ovládali klávesnici počítače a vyhotovovali základní druhy písemností;
    - uměli jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovali vhodné komunikační prostředky.

5.3.5.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Předmět rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nabyté znalosti z účetnictví pro řešení konkrétních problémů v této oblasti. V průběhu celé výuky se směřuje zejména k pěstování odpovědnosti za vlastní jednání, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností. Dále jsou vedeni k tomu, aby byli schopni:

- tvořit si vlastní názor a být schopen o něm diskutovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- efektivně se učit a pracovat;
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí;
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

- **Člověk a svět práce**

Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby si průběžně uvědomovali význam učiva v dnešní společnosti, dále o možnostech soukromého podnikání, nebo jejich úspěšném rozhodování o dalším vzdělávání a kariéře.

Dále se učí:

- pracovat v týmu, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy;
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů;
- řešit samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovat při řešení různé metody myšlení;
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci průběžně pracují s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií a jsou připravováni k tomu, aby je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Právo
- Písemná a elektronická komunikace
- Volitelné odborné předměty

5.3.5.8 Učební osnovy

Účetnictví – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• chápe funkci zpracovávaných informací;	Podstata účetnictví • podstata, význam, funkce účetnictví	
• chápe účetní doklad jako zdroj informací; • ověří náležitosti jednotlivých druhů dokladů; • vyhotoví účetní doklad;	Účetní doklady • význam a druhy dokladů • náležitosti dokladů • vyhotovení dokladů • oběh účetních dokladů	
• sestaví rozvahu; • chápe vztahy mezi aktivy a pasivy; • pochopí a zachytí změny na účtech; • chápe podstatu podvojného zápisu; • chápe postup účtování během účetního období; • řeší jednoduché příklady; • chápe vztahy mezi syntetickými a analytickými účty;	Základy účetnictví • rozvaha • rozvahové účty • výsledkové účty • podvojný účetní zápis • syntetické a analytické účty	
• účtuje základní operace na syntetické účty; • pochopí podstatu inventarizace jako nástroj kontroly věcné správnosti; • pracuje s účtovým rozvrhem;	Základy účtování na syntetických účtech • finanční majetek • DPH • materiál a zboží • dlouhodobý majetek • účtování mezd • vlastní výkony podniku • náklady a výnosy	
• ovládá časové i věcné zápisy v účetních knihách; • provádí opravy účetních zápisů v souladu se zákonem o účetnictví.	Účetní technika • účetní zápisy a účetní knihy • opravy účetních zápisů	

Účetnictví – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• účtuje způsobem A i B podle dokladů; • vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci; • chápe problematiku oceňování zásob;	Zásoby • oceňování • materiál • zboží • vlastní výkony • účtování způsobem A i B	
• účtuje podle dokladů pořízení, vyřazení, technické zhodnocení; • zvládá účtování odpisů; • vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci; • posoudí vhodnost volby způsobu odepisování;	Dlouhodobý majetek • dlouhodobý hmotný majetek • dlouhodobý nehmotný majetek	
• vyhotoví pokladní doklady; • účtuje podle výpisů z bankovních účtů a pokladních dokladů; • účtuje o ceninách; • vypočítá a zaúčtuje kurzové rozdíly; • účtuje nákup a prodej krátkodobých CP;	Krátkodobý finanční majetek • pokladna a ceniny • bankovní účty a úvěry • krátkodobé cenné papíry	
• účtuje tuzemské faktury, nákup a prodej v cizí měně; • účtuje DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku, v EU a s třetími zeměmi; • účtuje další pohledávky a závazky; • účtuje mzdy, zákonné pojištění a daň z příjmu ze závislé činnosti; • účtuje daňové povinnosti a jejich úhrady;	Zúčtovací vztahy • pohledávky a závazky z obchodního styku • pohledávky a závazky vůči zaměstnancům • účtování daní • směnky	
• aplikuje zásady účtování nákladů a výnosů; • účtuje náklady a výnosy ve finančním účetnictví; • posoudí náklady a výnosy z hlediska daňového, vyhledává v zákoně o daních z příjmů; • pochopí význam časového rozlišení pro správné zjištění hospodářského výsledku; • účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů.	Náklady a výnosy • náklady • výnosy • časové rozlišení nákladů a výnosů	

Účetnictví – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zvládne odlišnosti účtování ve firmě individuálního podnikatele; • pochopí základní principy účtování ve společnosti s ručením omezeným; • zvládne účtování specifických případů v akciové společnosti;	Účtování v různých právních formách podnikání • individuální podnikatel • s. r. o. • a. s. • kapitálové účty • dlouhodobé závazky a další zdroje financování	
• chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví; • využívá obecné účetní zásady při provádění uzávěrkových operací; • provádí účetní uzávěrku; • uzavře rozvahové a výsledkové účty;	Účetní uzávěrka • inventarizace • uzávěrkové operace • výpočet daňové povinnosti • uzavření účtů	
• orientuje se v účetních výkazech; • sestaví účetní výkazy ve zkráceném rozsahu;	Účetní závěrka • rozvaha • výkaz zisku a ztráty • příloha	
• zvládne základní principy účtování v územních samosprávných celcích a příspěvkových organizacích; • pochopí odlišnosti účtování u podnikatelů a v územních samosprávných celcích a příspěvkových organizacích;	Účtování v územních samosprávných celcích a příspěvkových organizacích	
• chápe význam manažerského účetnictví jako zdroje informací pro management; • sestaví jednoduchý rozpočet; • chápe význam kalkulace úplných a neúplných nákladů; • sestaví kalkulaci předběžnou a výslednou; • účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek; • zjišťuje vnitropodnikové výsledky hospodaření;	Manažerské účetnictví • hospodářská střediska • rozpočty • kalkulace úplných nákladů (předběžná a výsledná) • kalkulace neúplných nákladů • vnitropodnikové účetnictví	
• posoudí příjmy a výdaje z hlediska daňového, vyhledá v zákoně o dani z příjmů a eviduje v deníku příjmů a výdajů; • eviduje majetek a závazky v pomocných knihách;	Daňová evidence • evidence příjmů a výdajů	
• orientuje se v předpisech upravujících účetnictví; • vyhledá potřebnou informaci v účetních předpisech nebo výňatku z nich;	Právní úprava účetnictví • zákon o účetnictví • české účetní standardy	
• využije své znalosti při zpracování souvislého příkladu na počítači	Průběžné práce na počítači	

5.3.6 Praxe

Název vyučovacího předmětu:	PRAXE
Zkratka vyučovacího předmětu:	PRX
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 týdny
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

Praxe je specifický předmět (resp. souhrn činností, o klasický vyučovací předmět nejde), který probíhá souvisle ve 3. ročníku mimo školu. Žáci vykonávají odbornou praxi v podobě administrativní činnosti v reálných firmách a institucích po dobu 2 týdnů (10 pracovních dnů). Absolvování praxe je povinné pro všechny žáky oboru Ekonomické lyceum.

Místo, resp. firmu či instituci, pro absolvování praxe si žáci volí sami; podmínkou je administrativní práce, osmihodinová pracovní doba a zaměření firmy či instituce na oblast, jíž se věnuje volitelný blok zvolený konkrétním žákem. Praxe musí proběhnout na území hlavního města Prahy. Škola s firmou, v níž vykonávají žáci praxi, uzavře smlouvu.

Žáci po absolvování praxe odevzdávají podle pokynů vyučujícího dokumentaci (např. potvrzenou docházkovou listinu, pracovní deník aj.), v určeném termínu pak výsledný souhrn své praxe prezentují před třídou a hodnotící komisí v českém a anglickém jazyce.

5.4 Volitelné předměty

Do 4. ročníku jsou zařazeny volitelné předměty: Matematický seminář, Společenskovědní seminář, Marketing a management, Daně a Finanční služby. Nabídka volitelných předmětů se může měnit podle vývoje legislativy vztahující se k maturitním zkouškám. Žáci si z nabídky volí povinně 2 předměty.

Volitelné předměty pro 4. ročník oboru Ekonomické lyceum

Předmět	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Daně	DAN	-	-	-	2	2
Finanční služby	FIS	-	-	-	2	2
Marketing a management	MAM	-	-	-	2	2
Matematický seminář	MAS	-	-	-	2	2
Společenskovědní seminář	SVS	-	-	-	2	2

5.4.1 Daně

Název vyučovacího předmětu:	DANĚ
Zkratka vyučovacího předmětu:	DAN
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.1.1 Charakteristika učiva

Smyslem předmětu **Daně** je umožnit žákům pochopení základní problematiky daní. Předmět vede žáky k orientaci v daňových zákonech a ke zpracování daňových přiznání. Nedílnou součástí předmětu je využívání základních znalostí právních norem a účetnictví.

Učivo je zaměřeno jednak na poznatky dlouhodobější platnosti, jednak na konkrétní daňovou problematiku platnou v určitém období. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetencí tak, aby žáci zejména:

- chápali nutnost vzdělávání a sebevzdělávání pro rozvoj své kariéry;
- samostatně vyhledávali informace z práva, účetnictví a ekonomiky a správně je užívali;
- pracovali s daňovými zákony a vyhotovili jednotlivá daňová přiznání.

5.4.1.2 Časové a organizační vymezení

Předmět je jedním z volitelných předmětů ve 4. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně ve skupině, která je vytvořena napříč třídami 4. ročníku oboru Ekonomické lyceum.

Vyučování probíhá v učebně vybavené datovým projektorem, PC připojeným do sítě, případně další technikou. Na specifické úkoly či témata je možno operativně přesunout výuku do specializované učebny informačních technologií.

5.4.1.3 Pojetí výuky

Základní metody jsou vysvětlování a výklad a vyhledávání problematiky v daňových zákonech. V průběhu studia žáci rozebírají základy daňové problematiky pro zpracování daňových přiznání. Vycházejí především z účetních a právních znalostí. Při výuce jsou využívány daňové zákony a práce s počítačem.

5.4.1.4 Hodnocení žáků

Výsledky vzdělávání můžeme diagnostikovat pozorováním práce a chování žáků ve vyučování, zvládnutí obsahu učiva kontrolovat zkoušením. Metodou kontroly jsou zkoušky písemné i ústní.

Při písemném zkoušení se hodnotí samostatnost práce žáka a její obsahová i formální správnost. Při ústním zkoušení se hodnotí přesná formulace a orientace v daňových zákonech. Při klasifikaci je také zohledněna práce žáka v hodině a jeho zájem o danou problematiku.

5.4.1.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Komunikativní kompetence**

Absolventi jsou schopni:

- vyjadřovat se podle účelu jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

- **Personální a sociální kompetence**

Absolventi jsou připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky;
- dále se vzdělávat;
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností je ovlivňovat;
- přijímat a plnit svěřené úkoly;
- využívat prostředky informační a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu;
- pracovat s informacemi, především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce;
- znát základní práva a povinnosti;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.4.1.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7](#).

- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**

Cílem je, aby absolventi:

- mysleli v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovali hledisko ekonomické efektivity a chovali se racionálně v osobním i profesním životě;
- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali;
- samostatně zpracovávali odborné práce a projekty, efektivně prezentovali výsledky své práce;
- sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice a dokázali se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí;
- vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a prováděli výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů;
- orientovali se v daňové soustavě;
- efektivně ovládali klávesnici počítače a vyhotovovali základní druhy písemností;
- uměli jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovali vhodné komunikační prostředky.

5.4.1.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Předmět rozvíjí znalosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné jednání v daňové oblasti. Výuka je zaměřena i na pěstování vlastní odpovědnosti ve vztahu občan a daně.

Dále se žáci učí:

- řešit samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovat při řešení různé metody myšlení;
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat.

- **Člověk a svět práce**

Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby si průběžně uvědomovali důležitost daní pro rozvoj ekonomiky a fungování státu. Žáci se učí:

- jednat samostatně, odpovědně, aktivně a iniciativně v zájmu svém i společném;
- formulovat své myšlenky jasně a srozumitelně;
- spolupracovat s ostatními a přijímat kritiku;
- pracovat v týmu, podněcovat ostatní k práci svými návrhy;
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů;
- pracovat s informacemi, využívat prostředky informačních technologií;
- nést odpovědnost za sebe, svoji firmu i druhé lidi.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci průběžně pracují s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií a jsou připravováni k tomu, aby je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- Účetnictví
- Právo
- Ekonomika
- Informační technologie

5.4.1.8 Učební osnovy

Daně – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• seznámí se se základy daňové soustavy;	Úvod do problematiky daní, daňová soustava v České republice	
• seznámí se základními pojmy a orientuje se v zákoně o dani z příjmu FO; • pochopí, které příjmy ovlivňují základ daně; • seznámí se s příjmy, které se do základu daně nezapočítají; • sestaví základ daně z jednotlivých dílčích základů daně a používá položky odčitatelné od základu daně; • vypočítá daň a použije slevy na dani; • pochopí podstatu daňové evidence; • orientuje se v základních daňově účinných a neúčinných výdajích; • sestaví daňové přiznání;	Daň z příjmů fyzických osob • základní pojmy • základ daně a výpočet daňové povinnosti • daňové přiznání	
• se seznámí se základními pojmy a orientuje se v zákoně o dani z příjmu PO; • sestaví základ daně a vypočítá daňovou povinnost; • sestaví daňové přiznání;	Daň z příjmu právnických osob • základní pojmy • výpočet DPH • daňové přiznání	
• se seznámí se základními pojmy a orientuje se v zákoně o DPH; • pochopí výpočet DPH; • sestaví daňové přiznání;	Daň z přidané hodnoty • základní pojmy • výpočet DPH • daňové přiznání	
• se seznámí se základními pojmy a orientuje se v zákoně o silniční dani; • vypočítá silniční daň; • sestaví daňové přiznání;	Silniční daň • základní pojmy • výpočet silniční daně • daňové přiznání	
• se seznámí se základními pojmy a orientuje se v zákoně; • vypočítá daně	Daň z nemovitých věcí • daň ze staveb • daň ze staveb a jednotek	
• se seznámí se správou daní v daňových zákonech	Správa daní	

5.4.2 Finanční služby

Název vyučovacího předmětu:	FINANČNÍ SLUŽBY
Zkratka vyučovacího předmětu:	FIS
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.2.1 Charakteristika učiva

Smyslem předmětu **Finanční služby** je rozvíjet základní ekonomické myšlení žáků. Významným úkolem předmětu je naučit žáky efektivně ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě. Absolventi by měli být schopni:

- samostatně vyhledávat aktuální ekonomické informace;
- hodnotit číselné údaje získané z oblasti bankovníctví a pojišťovnictví pro podnikatelské, ale i osobní rozhodování;
- využít základní ekonomické dovednosti při zpracovávání ekonomických informací;
- vyhodnotit vyhledané informace, využít je a dále své výsledky práce prezentovat;
- využít různé zdroje informací k doplnění svých znalostí a k vypracování samostatných úkolů;
- vyhodnocovat různé informace a situace, vytvořit si vlastní názor a ten umět prosadit či diskutovat ho s ostatními.

Učivo je zaměřeno na témata z oblasti bankovníctví a pojišťovnictví. V rámci předmětu žáci získají vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické, potažmo bankovní a pojišťovací praxe. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

5.4.2.2 Časové a organizační vymezení

Předmět je jedním z volitelných předmětů ve 4. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně ve skupině, která je vytvořena napříč třídami 4. ročníku oboru Ekonomické lyceum.

Vyučování probíhá v učebně vybavené datovým projektorem, PC připojeným do sítě, případně další technikou. Součástí výuky jsou i odborné exkurze, diskuse s odborníky a další doplňkové činnosti spojené zejména s finanční praxí a finančním sektorem.

5.4.2.3 Pojetí výuky

V hodinách jsou využívány následující metody a formy práce:

- výklad s využitím prezentací, vysvětlování, rozhovor, diskuse se žáky;
- aktuální referáty, při jejichž zpracovávání využívají studenti odbornou literaturu, popřípadě internet;
- ve vhodných tematických celcích konkrétní příklady z reálné praxe;

- využití prostředků výpočetní techniky – vyhledávání aktuálních informací prostřednictvím internetu a jejich aplikace při řešení úkolů, při zpracování informací se využívá vhodný software;
- práce s aktuálními formuláři, které žáci získávají samostatně prostřednictvím internetu nebo příslušných institucí;
- diskuze k jednotlivým tématům s využitím znalostí studentů z běžného života;
- žák samostatně, maximálně ve dvojicích vypracuje prezentaci na zadané téma, předloží ostatním studentům ve vyučovací hodině a předloženou prezentaci patřičně předvede a vyloží s vlastním komentářem
- podle možností exkurze a přednášky odborníků z bankovní či pojišťovací praxe;
- uplatňování a využívání mezipředmětových vztahů (účetnictví, ekonomika, právo, fiktivní firma, praxe, informační technologie atd.).

5.4.2.4 Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního a písemného projevu.

Při ústním projevu:

- správně formulují z hlediska odborného;
- mluví souvisle, srozumitelně a jazykově správně;
- znají souvislosti s ostatními probíranými tematickými celky;
- jsou schopni navázat i na ostatní odborné předměty.

Při písemném projevu:

- pracují správně, přesně a pečlivě z hlediska odborného;
- dbají na jazykovou stránku;
- pracují samostatně i týmově.

Ostatní hodnocení:

- vypracovávají a přednášejí prezentace a referáty na dané téma;
- pracují s internetem a dokáží takto získané informace patřičně zpracovat a použít.

5.4.2.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se byli žáci schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

- **Komunikativní kompetence**

Absolventi jsou schopni:

- vyjadřovat se podle účelu jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce;
- znát základní práva a povinnosti;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- vhodné komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

- **Matematické kompetence**

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých pracovních i životních situacích.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.4.2.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7.](#)

- **Kvalita práce, výrobků nebo služeb**

Je žádoucí, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

- **Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání**

Cílem je, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**

Cílem je, aby absolventi:

- mysleli v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovali hledisko ekonomické efektivnosti a chovali se racionálně v osobním i profesním životě;

- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali;
- vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a prováděli výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů;
- orientovali se v daňové soustavě;
- efektivně ovládali klávesnici počítače a vyhotovovali základní druhy písemností;
- uměli jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovali vhodné komunikační prostředky.

5.4.2.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Předmět rozvíjí znalosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné jednání ve finanční oblasti.

Dále se žáci učí:

- řešit samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovat při řešení různé metody myšlení;
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat.

- **Člověk a svět práce**

Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby si průběžně uvědomovali důležitost finančních služeb pro rozvoj ekonomiky a fungování státu. Žáci se učí:

- jednat samostatně, odpovědně, aktivně a iniciativně v zájmu svém i společném;
- formulovat své myšlenky jasně a srozumitelně;
- spolupracovat s ostatními a přijímat kritiku;
- pracovat v týmu, podněcovat ostatní k práci svými návrhy;
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů;
- pracovat s informacemi, využívat prostředky informačních technologií;
- nést odpovědnost za sebe, svoji firmu i druhé lidi.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci průběžně pracují s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií a jsou připravováni k tomu, aby je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Účetnictví
- Právo
- Informační technologie
- Volitelné odborné předměty

5.4.2.8 Učební osnovy

Finanční služby – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Bankovníctví		
• chápe vznik peněz a umí vysvětlit jejich funkce na příkladech; • chápe pojem bankovní soustava; • objasní aktuální složení bankovní soustavy v ČR; • chápe hlavní úlohu centrální banky v ekonomice; • odliší poslání centrální banky a obchodních bank; • vysvětlí a zařadí správně jednotlivé položky bilance centrální banky; • vysvětlí podstatu a provádění měnové politiky;	Banka a její funkce v ekonomice • vznik peněz a jejich funkce • bankovní soustava • základní funkce bank v tržní ekonomice • bankovní soustava v ČR • Česká národní banka • bilance centrální banky • měnová politika	
• rozlišuje aktivní a pasivní operace banky; • sestaví základní podobu bilance obchodní banky; • používá finanční ukazatele a případně zhodnotí jejich použití;	Hospodaření obchodní banky • rozvaha (bilance) obchodní banky • aktiva, pasiva banky, finanční ukazatele	
• chápe pojmy úrok; • objasní význam úrokové míry v tržní ekonomice; • vypočítá úrok či výši zúročeného kapitálu; • vysvětlí pojem současná hodnota; • objasní vliv inflace na úrokovou míru;	Úroková míra a její význam v bankovníctví • charakteristika úroku • význam úrokové míry v tržní ekonomice • výpočet úroku • úroková míra nominální, reální, efektivní	
• objasní nutnost založení bankovního účtu; • rozlišuje formy hotovostního a bezhotovostního platebního styku a charakterizovat jednotlivé nástroje pro jeho uskutečňování; • charakterizuje principy platebního systému;	Tuzemský platební styk • bankovní účet • běžný účet, vedení, smlouva • zúčtování příkazů • hotovostní platební styk • bezhotovostní platební styk • šeky, platební karty, platební systémy a standardy • principy systému CERTIS	
• objasní podstatu vkladových služeb; • orientuje se v možnostech pojištění vkladů; • rozlišuje základní druhy vkladových služeb; • orientuje se v možnosti sjednat stavební spoření, uvědomuje si jeho význam pro mladého člověka;	Vkladové služby • pojištění vkladů • vkladní knížky • termínové vklady • stavební spoření	
• charakterizuje základní druhy úvěrových produktů; • vypočítá návratnost a výnosnost úvěrů; • objasní podstatu jednotlivých druhů úvěrů;	Úvěrové operace • úvěrové produkty, základní druhy • návratnost a výnosnost úvěrů	

vysvětlí nutnost zajištění úvěrů, charakterizovat jednotlivé druhy zajištění či zástav;	- kontokorentní úvěr, investiční, úvěr, provozní úvěr, - zajištění úvěrů	
- orientuje se v nabídce dalších bankovních služeb; - odliší faktoring, forfaiting, leasing; - charakterizuje základní operace se směnkami;	Ostatní bankovní služby - faktoring - forfaiting - leasing - operace se směnkami, eskont, aval	
- vysvětlí podstatu směnárenských operací; - vyhledá nejvýhodnější kurz Kč k ostatním měnám; - charakterizuje jednotnou měnu EU, vysvětlí vznik jejího založení;	Devizové operace - směnárenské operace, - měnový kurz české koruny, - jednotná měna EU	
- objasní význam zahraničního platebního styku, provést jeho charakteristiku a členění; - objasní podstatu dokumentárních plateb a bankovních záruk;	Zahraniční platební styk - charakteristika a členění - dokumentární inkaso - dokumentární akreditiv - bankovní záruky	
- vysvětlí princip fungování finančního trhu; - charakterizuje podstatu cenných papírů, odliší základní druhy a porovná je; - objasní fungování obchodů s cennými papíry; - objasní podstatu činnosti investičních společností a penzijních fondů.	Operace na finančních trzích - finanční trhy - primární a sekundární trhy - burzovní obchody - investiční společnosti - penzijní fondy	
charakterizuje obsah risk managementu;	1. Riziko pojem, risk management	
vysvětlí podstatu jednotlivých druhů pojištění;	Pojištění pojem, vývoj, členění, sociální	
- chápe význam pojištění; - vysvětlí jednotlivé druhy soukromého pojištění; - objasní rozdíl mezi pojistitelnými a nepojistitelnými riziky;	Komerční pojištění - charakteristika, význam - členění soukromého pojištění - pojistitelnost rizik	
definuje faktory determinující výši pojistného plnění;	Pojistné plnění pojistné plnění, pojistný zájem, formy pojištění	
- vypočítá základní podobu kalkulace pojistného; - vymezuje jednotlivé složky pojistného;	Pojistné - kalkulace pojistného - netto pojistné	

	• správní náklady • kalkulovaný zisk	
• charakterizuje rizika v činnosti pojišťoven; • objasní základní zásady hospodaření pojišťoven; • definuje význam a obsah solventnosti pojišťovny;	Rizika v činnosti pojišťoven • specifická rizika v činnosti pojišťoven • hospodaření pojišťovny • solventnost pojišťovny	
• vysvětlí důvody sjednání životního pojištění; • charakterizuje jednotlivé podoby životního pojištění; • objasní význam penzijního připojištění;	Životní pojištění • charakteristika • základní podoby životního pojištění • stanovení pojistného v životním pojištění • penzijní připojištění	
• vysvětlí rozdíl mezi životním a neživotním pojištěním; • charakterizuje jednotlivé podoby neživotního pojištění;	Neživotní pojištění • neživotní pojištění osob • pojištění majetku • pojištění odpovědnosti za škody • pojištění právní ochrany • cestovní pojištění	
• charakterizuje pojišťovnictví a jeho význam v rámci finančního systému země; • na příkladech ukáže propojování finančních služeb;	Pojišťovnictví • charakteristika pojišťovnictví • pojišťovny • propojování finančních služeb	
• vysvětlí důvody pro státní dozor v pojišťovnictví; • charakterizuje činnost regulačních institucí na ochranu klientů.	Regulace pojišťovnictví a pojistný trh ČR • státní dozor v pojišťovnictví • instituce na ochranu klientů	

5.4.3 Marketing a management

Název vyučovacího předmětu:	MARKETING A MANAGEMENT
Zkratka vyučovacího předmětu:	MAM
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.3.1 Charakteristika učiva

Cílem předmětu **Marketing a management** je prohloubení základních poznatků z teorie marketingu a managementu, které žáci získávají při výuce Ekonomiky. Současně žáci získají více dovedností při aplikaci teoretických znalostí na konkrétní situace.

Žáci jsou vedeni k samostatné i skupinové práci, vyhledávání a využívání informací, jejich zpracování a následné prezentaci výsledků práce. Tyto znalosti a dovednosti přispívají ke zvýšení celkové kvalifikace absolventů a rozšiřují možnosti jejich profesního uplatnění.

Učivo je rozděleno do dvou relativně samostatných částí, každé pololetí je věnováno jedné disciplíně.

V rámci **marketingu** se žáci seznamují s celkovým marketingovým algoritmem, filosofií marketingových činností a jejich logickému sledu při řízení podniku. Úvodní kapitola se zabývá vznikem a vývojem marketingu jako disciplína a ukazuje jednotlivé marketingové koncepce. Následují jednotlivé marketingové činnosti a jejich využití v praxi – poslání firmy, zpracování SWOT analýzy, provedení průzkumu trhu a segmentace trhu. Na základě těchto výsledků se pak žáci podrobněji seznamují a jednotlivými částmi marketingové strategie jako jsou produkt, cena a cenová politika, distribuce.

V druhé části učiva, **managementu**, se žáci také nejprve seznamují se vznikem a vývojem teorie managementu a jeho obsahu. Následuje průřez manažerskými funkcemi a jejich využitím v praxi – plánování, organizování, vedení lidí a kontrola. Třetí kapitola se věnuje osobnosti manažera, jeho dovednostem, předpokladům pro dobrý výkon manažerské funkce a stylům řízení. Žáci se také seznamují se základními poznatky teorie a využití manažerské porady. Poslední část učiva je věnována personálnímu managementu.

5.4.3.2 Časové a organizační vymezení

Předmět je jedním z volitelných předmětů ve 4. ročníku. Předmět je vyučován s hodinovou dotací 2 hodiny týdně ve skupině, která je vytvořena napříč třídami 4. ročníku oboru Ekonomické lyceum.

Vyučování probíhá v učebně vybavené datovým projektorem, PC připojeným do sítě, případně další technikou. Součástí výuky jsou rovněž odborné exkurze a další doplňující činnosti provázané s praxí.

5.4.3.3 Pojetí výuky

Základ výuky je postaven na tradiční metodě výkladu, kdy se žáci seznamují s rozšiřujícími poznatky z obou disciplín. Podstatná část práce v hodinách ale spočívá ve využití těchto poznatků, jejich doplňování o aktuální informace a následné zpracovávání. Žáci by měli získat především schopnosti a dovednosti využít teorii v praktických podmínkách, aplikovat ji na konkrétní situace, ať už formou zcela samostatné nebo skupinové práce. Součástí výuky je i prezentace výsledků, obhajoba vlastních návrhů a řešení.

V části výuky marketingu mohou žáci postupně zpracovat jednoduché marketingové studie různých podnikatelských činností, v části managementu si ověřují a zkouší navrhnout postupy řízení. Žáci jsou vedeni k tvůrčím postupům, diskusi, prezentaci vlastních názorů.

5.4.3.4 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků zahrnuje různé formy. Součástí je ústní zkoušení, aby mohli prokázat schopnost souvislého projevu na dané téma. V písemném projevu je hodnocen spíše celkový přehled v jednotlivých činnostech.

Nedílnou součástí hodnocení je praktická stránka výuky, kdy studenti zpracovávají různé studie, navrhnou řešení, vyhodnocují tržní situace, nebo formou scének a prezentací prokazují dovednosti komunikace, jednání a řešení různých praktických situací při řízení podniku. V úvahu se bere i zájem žáka o daný předmět a jeho aktivita v hodinách.

5.4.3.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídít je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Cílem veškerých vzdělávacích aktivit je, aby žáci nacházeli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, a to nejen s ohledem na další studium, ale zejména na praktický pracovní i občanský život.

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotní;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel zadává nejen samostatné úkoly, ale i ty náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. V rámci komunikace vyžaduje a sám dodržuje pravidla jazykově i formálně správného vyjadřování.

Absolventi by měli:

- srozumitelně se vyjadřovat, formulovat vlastní názory;
- vyhledávat informace a správně je použít;
- dodržovat jazykové a stylistické normy;
- používat odbornou terminologii;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- být mediálně gramotní.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi a jejich zdroji. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností;
- přijímat hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu a kritiku;
- poznávat a osvojovat poznatky, pracovní postupy;
- pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, samostatně, soustředěně, vytrvale a pečlivě;
- vytvářet si odpovědný přístup k plnění svých povinností;
- respektovat stanovená pravidla;
- rozvíjet volní vlastnosti a přijímat odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede žáky k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění se na trhu práce;
- znát základní práva a povinnosti;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

- **Matematické kompetence**

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.4.3.6 Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Odborné kompetence jsou podporovány všemi odbornými vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.7](#).

- **Kvalita práce, výrobků nebo služeb**

Je žádoucí, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace.

- **Strategie udržitelného rozvoje a ekonomické jednání**

Cílem je, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.

- **Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech**

Cílem je, aby absolventi:

- mysleli v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovali hledisko ekonomické efektivity a chovali se racionálně v osobním i profesním životě;
- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovali poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a prováděli potřebné ekonomické propočty;
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali;
- samostatně zpracovávali odborné práce a projekty, efektivně prezentovali výsledky své práce;
- sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice a dokázali se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí;
- vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a prováděli výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů;
- orientovali se v daňové soustavě;
- efektivně ovládali klávesnici počítače a vyhotovovali základní druhy písemností;
- uměli jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovali vhodné komunikační prostředky.

5.4.3.7 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Předmět rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nabyté znalosti pro argumentaci v diskusích o problémech běžného života. Absolventi jsou vedeni k tomu, aby získali a dále prohloubili schopnost pracovat v týmu, vést diskusi, nést zodpovědnost a v neposlední řadě i respektovat rozhodnutí nadřízených či většiny.

- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem je, aby žáci:

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- navrhovali a prosazovali řešení v oblasti marketingu a managementu, která budou v souladu s uchováním a ochranou životního prostředí.

- **Člověk a svět práce**

Absolvent by měl být schopen:

- pracovat v týmu, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy;
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů;
- řešit samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovat při řešení různé metody myšlení;
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci průběžně pracují s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií a jsou připravováni k tomu, aby je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Informační technologie
- Právo
- Občanská nauka
- Volitelné odborné předměty

5.4.3.8 Učební osnovy

Marketing a management – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• vysvětlí pojem marketing, pojedná o vzniku a vývoji marketingu jako teoretické disciplíny; • charakterizuje marketingové koncepce; • sestaví stručné poslání firmy; • vysvětlí význam a obsah SWOT analýzy, umí s její pomocí vyhodnotit konkrétní podnikání; • zná metody průzkumu trhu, jeho možné zaměření, připraví a vyhodnotí jednoduchý průzkum trhu; • vysvětlí podstatu a význam segmentace trhu, provede jednoduchou segmentaci na konkrétním příkladu podnikání; • vyjmenuje součásti marketingového mixu, posoudí a sestaví marketingovou strategii pro konkrétní podnikání; • zhodnotí produkt firmy a jeho složky; • navrhne celkovou cenovou strategii firmy; • zhodnotí či sestaví vhodný stimulační mix; • navrhne vhodné formy distribuce produktu;	Marketing • pojem, vznik a vývoj, koncepce • poslání firmy • SWOT analýza • průzkum trhu • segmentace trhu • marketingový mix – produkt, cena, distribuce	
• vysvětlí pojem management, pojedná o vzniku a vývoji managementu jako teoretické disciplíny; • zná podstatu a obsah manažerských funkcí plánování, organizování, vedení lidí a kontroly, umí je aplikovat na konkrétní situace; • vysvětlí osobnostní předpoklady pro práci manažera; • rozliší manažerské dovednosti a úrovně manažerského řízení; • uvede příklady manažerských rolí na konkrétních situacích; • vysvětlí podstatu a význam delegování a cílového řízení; • zná zásady vedení efektivní manažerské porady; • definuje obsah a význam personálního managementu; • umí popsat jednotlivé kroky výběrového řízení, zná zásady přípravy a vedení přijímacího pohovoru; • vysvětlí význam hodnocení pracovníků a zná různé formy hodnocení.	Management • pojem, vznik a vývoj • podnikový management – plánování, organizování, vedení lidí, kontrola • osobnost manažera – předpoklady, dovednosti, manažerské role, delegování • personální management – obsah, výběrové řízení, hodnocení pracovníků	

5.4.4 Matematický seminář

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATICKÝ SEMINÁŘ
Zkratka vyučovacího předmětu:	MAS
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.4.1 Charakteristika učiva

Matematické vzdělávání se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především jejich logického myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce. Cílem předmětu **Matematický seminář** je zopakování a rozšíření matematických znalostí a dovedností tak, aby studenti mohli úspěšně složit maturitní zkoušku a dále přijímací zkoušky z matematiky na vysoké a vyšší odborné školy, s důrazem na školy ekonomického směru. Dále je cílem umožnit žákovi orientovat se v problémech, nacházet souvislosti a analyzovat a řešit úlohy z praxe.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správnou matematickou terminologii a symboliku;
- vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu;
- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek vzhledem k realitě;
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků;
- používat matematické tabulky a další odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice, zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost v práci.

Z hlediska klíčových kompetencí je kladen důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy;
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy;
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory;
- rozvoj představivosti, schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit a obhájit vlastní názor a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a jejich intelektuální úroveň.

5.4.4.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Matematický seminář** je jedním z volitelných předmětů ve 4. ročníku a je vyučován ve skupině, která je tvořena napříč třídami 4. ročníku oboru Ekonomické lyceum, dle zájmu žáků. Předmět se vyučuje ve 4. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

5.4.4.3 Pojetí výuky

V Matematickém semináři je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků je vhodné kombinovat tradiční a moderní vyučovací metody:

- výklad;
- skupinové vyučování (řešení náročnějších úloh v týmu);
- samostatná práce (individuální procvičování získaných dovedností) shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku;
- práce s PC (grafické znázornění průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic);
- žákovské soutěže (třídní, školní i meziškolní);
- diskuze (zhodnocení metod řešení, přístupů, výsledků, atd.);
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

5.4.4.4 Hodnocení žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí). Hodnocení žáka probíhá formou známkování, slovního hodnocení, využíváním bodového systému, případně procentuálního vyjádření. Důraz je kladen i na sebehodnocení žáků.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost a pečlivost při řešení matematických úloh;
- schopnost samostatného úsudku;
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

5.4.4.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se byli žáci schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;

- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že žáci by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

- **Komunikativní kompetence**

Je žádoucí, aby absolvent ovládl tyto dílčí cíle:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, komunitě, místu i národu.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

Díílčími cíli je tedy zejména to, aby absolventi získali:

- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- vědomí významu celoživotního učení.

- **Matematické kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že žáci by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- řešení praktických úloh s využitím v praktickém životě;
- ovládat problematiku finanční matematiky a úrokování;
- ovládat základy statistiky.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žáci by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

5.4.4.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení a byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- aktivně vyhledávali, vyhodnocovali a zpracovávali informace získané z různých zdrojů a na jejich základě se zodpovědně rozhodovali.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Mezipředmětové vztahy

- Matematika
- Účetnictví
- Informační technologie
- Ekonomika

5.4.4.7 Učební osnovy

Matematický seminář – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• upravuje výrazy s mocninami a odmocninami s využitím vět o počítání s mocninami a odmocninami; • upravuje lomené výrazy na základě znalostí vzorců, pravidel pro vytýkání, vlastností absolutní hodnoty;	Mocniny, odmocniny, algebraické výrazy • opakování	
• rozliší jednotlivé typy funkcí a popíše jejich vlastnosti; • určí definiční obor, obor hodnot a načrtne graf funkce; • řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy s využitím ekvivalentních i neekvivalentních úprav; • ověří řešení iracionální rovnice na základě zkoušky; • aplikuje znalosti o absolutní hodnotě; • diskutuje počet řešení rovnic vzhledem k parametru;	Lineární a kvadratické funkce, rovnice, nerovnice a jejich soustavy • opakování	
• rozliší jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich graf, určí definiční obor a obor hodnot funkce; • vypočítá logaritmus čísel; • využívá vzorce pro počítání s logaritmy; • řeší exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice; • prokáže platnost řešení porovnáním s definičním oborem;	Exponenciální a logaritmické funkce, rovnice a nerovnice • opakování	
• definuje goniometrické funkce obecného úhlu; • načrtne grafy jednotlivých funkcí a určí jejich vlastnosti (včetně periodičnosti); • uvede vztahy mezi goniometrickými funkcemi; • upravuje výrazy s využitím vzorců; • řeší goniometrické rovnice a nerovnice;	Goniometrické funkce, rovnice a nerovnice • opakování	
• určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně; • rozhodne o vlastnostech posloupnosti; • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; • prokáže znalost vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a rozhodne o jejich využití při řešení úloh;	Posloupnosti • opakování	
• řeší úlohy s využitím vzorců pro určení počtu kombinatorických skupin; • užívá binomickou větu při umocňování dvojčlenu; • vyčíslí pravděpodobnosti náhodných jevů;	Kombinatorika a pravděpodobnost • opakování	

• řeší různorodé příklady s využitím poznatků získaných v matematice během středoškolského studia; • orientuje se při výběru optimální metody řešení.	Opakování • procvičování příkladů z přijímacích zkoušek na vysoké školy	
	Písemné práce a opravy	

5.4.5 Společenskovědní seminář

Název vyučovacího předmětu:	SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ
Zkratka vyučovacího předmětu:	SVS
Obor vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.5.1 Charakteristika učiva

Společenskovědní seminář pomáhá žákům orientovat se v základních právech i povinnostech občana jako platného tvůrce demokratických hodnot, učí ho chápat vývoj člověka i společnosti v nepřetržitém a zákonitém vývoji. A především ho učí chápat sebe i ostatní a aplikovat nově poznané jak na sebe sama, tak i na druhé. Poskytuje mu dostatek informací i látky k přemýšlení v problematice společenského vývoje i života.

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání, žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;

- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neníčit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Žák:

- se orientuje v základních pojmech vývoje jak evolučního, psychologického, tak i společenského;
- rozumí základním pravidlům psychohygieny i společenského chování a dokáže je aplikovat v běžném životě;
- si uvědomuje základní mezníky a pojmy z historie i současnosti vývoje lidské společnosti;
- se orientuje v běžných pojmech týkajících se ekonomického a právního povědomí občana, včetně problémů spojených se světem práce a problémů ekologie;
- umí vysvětlit a osobně interpretovat na demokratickém základě názor na politické dění ve společnosti, orientuje se i v základních pojmech filozofického názoru;
- rozvíjí se osobnostně, jak po stránce získávání nových informací a jejich užití v praxi, tak i ve vztahu k druhým, jejich odlišným názorům apod.;
- uplatňuje v životě, v práci a učení všechny nově nabyté vědomosti směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke **kultivaci historického vědomí** (především v dějinách 20. století), **dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků** a k posilování jejich **mediální a finanční gramotnosti**.

5.4.5.2 Časové a organizační vymezení

Předmět **Společenskovední seminář** je volitelným předmětem a je vyučován ve skupině, která je tvořena napříč třídami 4. ročníku oboru Ekonomické lyceum, dle zájmu žáků. Předmět se vyučuje ve 4. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

5.4.5.3 Pojetí výuky

Nejvýznamnějšími pilíři metod výuky jsou ve společenskovedním semináři motivace, dále fixace spočívající v opakování ústní i písemnou formou, brainstormingu, diskuze a polemiky, interpretace závěrů a výsledků, dále referátů a prezentace seminárních prací, práce s učebním i výběrovým textem, ilustrační metody včetně exkurzí a výběrových společenských akcí.

Ve výuce jsou zastoupeny následující metody a jsou zařazovány v závislosti na aktuálním tématu:

- kooperativní učení;

- výklad, řízený rozhovor;
- individuální i skupinová práce, analýza, referáty, seminární práce;
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia);
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou;
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.);
- motivace a fixace spočívající v opakování ústní i písemnou formou;
- brainstorming, diskuze a polemika, interpretace závěrů a výsledků;
- exkurze a výběrové společenské akce.

5.4.5.4 Hodnocení žáků

U žáků se hodnotí jak úroveň ústního, tak i písemného projevu, orientace v současném dění, aktivita a kreativita týkající se individuálních projektů i týmové spolupráce, seminárních prací, referátů a esejí na významná společenská témata apod. Hodnocena je jak věcná správnost, tak i souvislost a návaznost řešených problémů.

5.4.5.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz [kapitola 3.6](#).

- **Komunikativní kompetence**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do hodin diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Personální a sociální kompetence**

Učitel zadává v hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, komunitě, místu i národu.

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- uznávat hodnoty místní, národní i světové kultury a mít k nim kladný vztah;
- respektovat národní a kulturní specifika i názory jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodná témata pro referáty žáků, zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové materiály, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

Žák by měl:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;

- uznávat tradice a hodnoty svého národa;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

- **Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

Žák by měl:

- ovládat programové i aplikační vybavení počítače a efektivně s nimi pracovat;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím;
- získávat a rozvíjet svou mediální gramotnost.

5.4.5.6 Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, zodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

- **Člověk a životní prostředí**

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

- **Člověk a svět práce**

Naplňování cílů tohoto tématu předpokládá zejména:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- naučit žáka odpovídající verbální komunikaci při jednáních a písemné vyjadřování při úřední komunikaci.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání, při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Právo
- Dějepis
- Zeměpis
- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Informační technologie

5.4.5.7 Učební osnovy

Společenskovědní seminář – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• orientuje se jak ve fylogenetickém, tak i ontogenetickém vývoji; • vysvětlí předmět a základní vývoj psychologie jako vědního oboru; • obsáhne základní pojmy a vysvětlí podstatné rysy psychologie osobnosti; • dokáže na praktických příkladech demonstrovat krizové životní situace a nastíní jejich konkrétní možnosti řešení; • debatuje o souvislosti životních hodnot a názorů s vyřešením náročných životních situací; • definuje a uvědomuje si zásady a principy zdravého životního stylu a uplatňuje je ve svém osobním životě;	Člověk jako jedinec • ontogeneze a její determinanty, psychologický aspekt vývoje lidského jedince • psychologie jako vědní obor, její historie a předmět • osobnost a její zaměřenost, temperament a charakter, motivace, potřeby, zájmy, hodnoty, schopnosti a dovednosti, učení a efektivní metody, paměť • náročné životní situace a způsoby vyrovnání s nimi • předpoklady zdravého tělesného i duševního vývoje osobnosti, psychohygienu	
• definuje předmět a orientuje se v základním terminologickém slovníku sociologie; • vysvětlí na příkladech rozdělení a druhy sociálních skupin; • rozlišuje sociální a antisociální jednání a na důkaz podává hodnotné argumenty; • dokáže rozlišit druhy sociálních struktur, rozumí jak horizontální, tak i vertikální stratifikaci společnosti; • debatuje o sociální nerovnosti a úloze institucí a byrokracie ve státě; • na příkladech objasní úlohu morálky, práva i náboženství v různých kulturních prostředích; • uvědomuje si význam socializace jedince ve společnosti, a to i v souvislosti s budováním rodiny, kariéry; • dokáže zdravě argumentovat o úloze rodiny v historii i v současnosti; • dovede aktivně pracovat se sociologickou statistikou formou grafů, tabulek, schémat, studií, testů apod.;	Člověk a společnost • sociologie jako vědní disciplína • sociální skupiny, jejich klasifikace a charakteristika • sociální jednání a role • veřejnost a veřejné mínění • sociální struktura společnosti a její stratifikace • vznik a utváření institucí • úloha hodnot a norem • morálka, právo a náboženství ve společnosti, multikulturalita • sociální patologie a kriminalita • socializace jedince, význam kvalifikace, zaměstnání a kariéry • funkce rodiny v současné společnosti • sociologie věkových skupin • postindustriální společnost • základní sociologický výzkum a jeho metody (tabulky, grafy a diagramy, dotazníky)	
• charakterizuje stručně a přehledně vývoj ekonomických teorií a jejich protagonistů; • dokáže se orientovat v základních ekonomických termínech a ukazatelích; • rozliší právníkou a fyzickou osobu a s tím spojené ekonomické kategorie;	Člověk ve světě ekonomie • mzda, nezaměstnanost – příčiny a důsledky • finanční operace a druhy platebního styku	

• vysvětlí náležitosti různých forem podnikání a s tím spojenou základní agendu; • orientuje se ve finanční problematice společnosti i jedince; • rozeznává různé druhy investičních nástrojů a dokáže k nim zaujmout kritické stanovisko; • uvědomuje si význam pojištění, rozlišuje jeho rozdílnou působnost; • debatuje o zásadách státu či nadnárodních společenství do oblasti tržní ekonomiky a důsledcích pro globální hospodářství; • zná základní aktuální údaje ze státního rozpočtu; • dokáže na příkladech v praxi ilustrovat pozitiva i negativa daňové problematiky státu; • poradí si v životě s otázkami týkajícími se sociálního pojištění, podpory i pomoci;	• rodina jako základní ekonomická jednotka, příjmy a výdaje, možnosti investičních nástrojů, pojištění a pojistné produkty • makroekonomické ukazatele a jejich vliv na životní úroveň ve společnosti, zásahy státu do tržní ekonomiky, příjmové a výdajové položky ve státním rozpočtu • daňový systém, sociální a zdravotní pojištění, systém sociální podpory a pomoci	
• rozlišuje v praxi a řídí se zákony etikety; • buduje si své osobní portfolio vzhledem k vývoji komunikačních vlastností; • dokáže se orientovat v nejrůznějších běžných společenských situacích a adekvátně na ně reagovat; • rozumí základním právním vztahům v rámci občanského práva, zvláště se zřetelem na právo rodinné a trestní; • posoudí běžné právní náležitosti jak smluvních, tak i závazkových vztahů; • zná odvětví českého práva i věkové hranice; • vysvětlí, jakou funkci mají ve společnosti soudci, advokáti, notáři, státní zástupci aj.;	Člověk ve společenství • základní kritéria uplatňování společenské významnosti • vlastnosti důležité pro vybudování efektivní mezilidské komunikace, pravidla a techniky asertivity • význam práva a morálky v životě člověka • lidská a občanská práva a jejich historie • subjekty právního vztahu, interpretace práva, právní odpovědnost • právní vztahy v rámci občanského práva • rodinné a pracovní právo, pracovní smlouvy • trestní právo, věkové hranice • právní ochrana a právnické profese • struktura systému obecných soudů	
• na několika konkrétních datech ilustruje postup procesu evropské integrace; • zhodnotí význam nejdůležitějších mezinárodních a nadnárodních společenství; • orientuje se v globálních problémech současnosti a dokáže načrtnout možná východiska z nich;	Člověk v mezinárodním společenství • historie evropské integrace • ideová východiska sjednocování Evropy, EU a ČR • OSN, NATO, jejich úloha v zabezpečení světového míru • nadnárodní a mezinárodní organizace a společenství • globální problémy soudobého světa – příčiny, možné cesty řešení	
• vyhodnotí chronologicky postup vývoje české státnosti od příchodu Slovanů na naše území;	Člověk a stát • historie vývoje státu	

• rozeznává různé formy a druhy států, umí podat jejich základní charakteristiku; • vysvětlí různé teorie vzniku států a jejich zastánce; • orientuje se v základních pojmech a atributech demokracie a demokratického rozhodování; • osvětlí význam dělby státní moci a potřebu jejich vzájemného oddělení; • uvědomuje si význam voleb, rozlišuje aktivní a pasivní volební právo a jeho atributy;	• atributy státu • historické a současné typy států • teorie vzniku státu • demokracie, její podoba a formy • ideologie a politika • systém politických stran • dělba státní moci • volební právo a systém • politický systém ČR • subjekty státní správy a samosprávy • význam politologie pro běžného občana	
• vysvětlí úlohu mýtu, náboženství i filozofie v životě člověka; • dokáže zařadit filozofickou otázku či problém do některé z jejich základních disciplín; • podá charakteristiku a dokáže pojmenovat rozdíly mezi východní a západní filozofií; • osvětlí přínos antické filozofie a použije příklady antických škol a hnutí; • diskutuje o významu dalšího vývoje filozofického myšlení a jeho představitelích od středověku, přes reformační hnutí v renesanci, osvícenství až po současné moderní směry; • zdůvodní obecná etická měřítká, hodnoty a postoje, posoudí úlohu víry v životě.	Člověk ve světě filozofie • základní historické podoby nahlížení světa člověkem • filozofické disciplíny • filozofie Východu • myšlení antiky • vzájemný vztah víry a rozumu ve středověku • renesanční myslitelé • vývoj novověkého myšlení a filozofické tendence a směry současnosti • etika a její úloha v životě člověka • morálka a význam hodnotové orientace v životě člověka • etika v různých oblastech lidské činnosti - v právu, podnikání, reklamě, médiích, politice atd. • světová náboženství a jejich základní charakter • problematika církví a sekt	

6. Hodnocení žáků

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou dána Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Školní řád se řídí § 69 školského zákona, § 3 a § 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. O středním vzdělávání v platném znění.

K **hodnocení výsledků vzdělávání** se využívá tradiční pětistupňové škály:

Stupeň 1 – výborný – dostane žák, který bezpečně ovládá probrané učivo předepsané učebními osnovami ŠVP (školní vzdělávací program), projevuje samostatnost, pohotovost a logičnost myšlení, dovede samostatně řešit úkoly a výsledky řešení zobecňovat, vyjadřuje se přesně, plynule a s jistotou. Jeho písemné, grafické a praktické práce jsou jak po stránce formální, tak i obsahové bez nedostatků.

Stupeň 2 – chvalitebný – dostane žák, který ovládá probrané učivo předepsané učebními osnovami ŠVP, myslí samostatně a logicky správně, ale ne vždy pohotově a přesně, umí celkem bez potíží řešit úlohy a výsledky řešení zobecňovat, při práci se dopouští jen občas nepodstatných chyb, vyjadřuje se věcně správně, ale s menší přesností a pohotovostí. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují jak po stránce formální, tak i obsahové drobné nedostatky.

Stupeň 3 – dobrý – dostane žák, který probrané učivo předepsané učebními osnovami ŠVP ovládá v jeho podstatě tak, že na ně může bez obtíží navazovat při osvojování nového učiva, v myšlení je méně samostatný, při řešení úloh se dopouští nepodstatných chyb, které však s návodem učitele dovede odstranit, vyjadřuje se celkem správně, ale s menší jistotou. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují jak po stránce formální, tak i obsahové nedostatky, které se netýkají podstaty.

Stupeň 4 – dostatečný – dostane žák, který má ve znalostech probraného učiva předepsaného učebními osnovami ŠVP mezery, takže na tyto znalosti nemůže bez větších obtíží navazovat při osvojování nového učiva, není samostatný v myšlení a při řešení úloh se dopouští podstatných chyb, které napravuje jen se značnou pomocí učitele. Vyjadřuje se nepřesně. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují jak po stránce formální, tak i obsahové větší nedostatky.

Stupeň 5 – nedostatečný – dostane žák, který má ve znalostech probraného učiva předepsaného učebními osnovami ŠVP takové mezery, že na tyto znalosti nemůže navazovat při osvojování nového učiva, na otázky učitele neodpovídá správně a úlohy neumí řešit ani s jeho pomocí. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují značné nedostatky.

Chování žáka se hodnotí třemi stupni hodnocení:

Stupeň 1 – velmi dobré – dostane žák, který se ve škole i na školních akcích projevuje v souladu s právními a morálními normami a ustanoveními školního řádu. Tento stupeň je možno přiznat i žákovi, který se sice dopustí méně závažných provinění proti školnímu řádu, ale je přístupný výchovnému působení a svoje chyby uvědoměle překonává a napravuje.

Stupeň 2 – uspokojivé – dostane žák, který se ve škole i na školních akcích sice neprojevuje v rozporu s právními a morálními normami a s pravidly, ale který se dopustí závažnějšího přestupku proti školnímu řádu nebo v méně závažných případech opětovně porušuje školní řád.

Stupeň 3 – neuspokojivé – dostane žák, jehož chování ve škole i na školních akcích je v rozporu s právními a morálními normami, který se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu. Tento stupeň dostane také žák, který byl podmíněčně vyloučen ze vzdělávání.

Na konci 1. pololetí příslušného školního roku se může žákovi vydat výpis z vysvědčení, na konci 2. pololetí se vydává vysvědčení. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno stupni:

Prospěl s vyznamenáním – klasifikace v žádném povinném předmětu není horší než stupeň 2 (chvalitebný) a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,5 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Prospěl – není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 (nedostatečný).

Neprospěl – klasifikace v některém povinném předmětu je vyjádřena stupněm 5 (nedostatečný).

Konkretizace forem hodnocení je uvedena v každém předmětu. K hodnocení se využívá hodnocení ústní a písemné, včetně předepsaných písemných prací. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se k známce vyjádřit. Pravidla pro hodnocení výsledků jsou spojena i s absencí žáků. Při absenci žáka za pololetí vyšší než 120 vyučovacích hodin nebo zameškání více než 1/3 vyučovacích hodin v jednom předmětu anebo nedostatečného počtu známek v daném předmětu je žák komisionálně přezkoušen.

Žáci i zákonní zástupci jsou průběžně informováni o chování i prospěchu prostřednictvím internetového systému Bakaláři a zákonní zástupci dvakrát ročně na třídních schůzkách.

7. Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je založena na dlouhodobém vyhodnocování. Je zaměřena na sledování výsledků a cílů vzdělávání, sledování klíčových kompetencí.

Jedním z nástrojů evaluace je i sledování výsledků žáků školy v rámci maturitních zkoušek, které zadává Cermat. Dalším prostředkem autoevaluace jsou dotazníky, které sledují klima tříd. Závěry autoevaluace jsou prezentovány na pedagogických radách a jsou součástí výroční zprávy.

Evaluační nástroje využívají i metodik prevence, výchovná poradkyně a třídní učitelé. Významným evaluačním ukazatelem je zájem uchazečů o naši školu a dále jsou to počty přijatých na vysoké školy.